

LETNO POROČILO 2012

Kazalo

PREDSTAVITEV DRUŽBE	1
POSLANSTVO IN VIZIJA	2
I. POSLOVNO POROČILO	5
1. POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2012	6
2. REALIZACIJA STRATEŠKIH CILJEV V LETU 2012	6
2.1. Strateški cilji na segmentu poslovne uspešnosti.....	6
2.2. Strateški cilji na segmentu novih trgov in storitev.....	6
2.3. Strateški cilji na segmentu projektov javno-zasebnega partnerstva.....	7
2.4. Strateški cilji na segmentu povečevanja notranje učinkovitosti.....	7
2.5. Strateški cilji na segmentu upravljanja in razvoja kadrov.....	7
2.6. Strateški cilji na segmentu odnosov s Skupino Telekom Slovenije.....	7
3. POSLOVANJE DRUŽBE	8
3.1. Analiza makroekonomskega okolja.....	8
3.2. Stanje v gradbeni panogi.....	9
3.3. GVO danes.....	10
3.4. Analiza poslovanja.....	11
3.4.1. Prihodki.....	11
3.4.2. Odhodki.....	14
3.4.3. Dobiček iz poslovanja (EBIT).....	15
3.4.4. Sredstva.....	16
3.4.5. Kapital in obveznosti.....	18
3.4.6. Dodana vrednost in prihodek na zaposlenega (produktivnost).....	20
3.5. Obratni kapital.....	21
3.5.1. Terjatve.....	22
3.5.2. Obveznosti.....	23
3.5.3. Zaloge.....	24
3.5.4. Operativni cikel.....	25
3.6. Nekateri ključni kazalniki poslovanja.....	26
3.6.1. Kazalniki.....	26
4. PRODAJA IN NABAVA	35
4.1. Obseg prodaje.....	35
4.2. Naročniki.....	36
4.3. Dobavitelji.....	36
4.4. Investicije.....	36
5. PROJEKTI JAVNO-ZASEBNEGA PARTNERSTVA	37
6. UČINKOVITOST IZVAJANJA STORITEV	38
7. UPRAVLJANJE S TVEGANJI	39
7.1. Tveganja delovanja.....	39
7.2. Tržna tveganja.....	39
7.3. Finančna tveganja.....	39
7.3.1. Kreditno tveganje.....	40
7.3.2. Plačilnosposobnostno tveganje.....	40

8.	ORGANIZIRANOST IN ZAPOSLENI	40
8.1.	Organiziranost	40
8.2.	Zaposleni	41
8.2.1.	Število zaposlenih in vrsta delovnega razmerja	41
8.2.2.	Polni in skrajšani delovni čas in invalidi	42
8.2.3.	Struktura zaposlenih po spolu, starosti in delovni dobi	43
8.2.4.	Prihodi in odhodi- fluktuacija	44
8.2.5.	Izobrazbena struktura	44
8.2.6.	Letni ocenjevalni razgovori	45
8.2.7.	Organizacijska klima in zadovoljstvo zaposlenih	45
8.2.8.	Izobraževanje in razvoj zaposlenih	47
8.2.9.	Študij ob delu	48
8.2.10.	Štipendije in pripravništvo	49
8.2.11.	Stroški dela	50
8.2.12.	Povprečna plača	50
8.2.13.	Izraba delovnega časa	50
8.2.14.	Skrb za zaposlene, upokoјence in druge skupine, ki so povezane s podjetjem	51
8.2.15.	Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost	51
8.2.16.	Sodelovanje s sindikati in svetom delavcev	53
9.	SISTEM VODENJA PO STANDARDU ISO 9001 in ISO 14001	53
10.	SKRB ZA OKOLJE	54
11.	RAZISKAVE IN RAZVOJ	55
12.	POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	55
13.	IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA	56
II.	RAČUNOVODSKO POROČILO	57
1.	RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE	58
1.1.	Izkaz poslovnega izida družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2012	58
1.2.	Bilanca stanja družbe GVO, d.o.o. na dan 31.12.2012	59
1.3.	Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2012	61
1.4.	Izkaz denarnih tokov družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2012	62
2.	POJASNILA POSTAVK RAČUNOVODSKIH IZKAZOV IN POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV GVO, d.o.o.	63
2.1.	Splošno o družbi	63
2.2.	Podlaga za sestavo	64
2.3.	Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev	65
3.	POJASNILA K IZKAZOM	75
3.1.	Čisti prihodki od prodaje	75
3.2.	Drugi prihodki od poslovanja	76
3.3.	Stroški nabavne vrednosti prodanega materiala ter materiala in energije	76
3.4.	Stroški storitev	76
3.5.	Stroški dela	77
3.6.	Drugi odhodki poslovanja	77
3.7.	Zmanjšanje stroškov iz naslova usredstvenja	77
3.8.	Finančni prihodki in odhodki	78
3.9.	Davek iz dobička	78
3.10.	Neopredmetena sredstva	79
3.11.	Opredmetena osnovna sredstva	80

3.12.	Finančne naložbe	82
3.13.	Odložene terjatve in obveznosti za davek.....	82
3.14.	Zaloge.....	83
3.15.	Poslovne in druge terjatve.....	83
3.16.	Kapital in rezerve.....	84
3.17.	Rezervacije.....	85
3.18.	Poslovne in druge obveznosti	86
3.19.	Prejeta posojila	86
3.20.	Vnaprej vračunani stroški in odhodki	87
3.21.	Potencialne in prevzete obveznosti.....	87
3.22.	Zabilančna evidenca	87
4.	DRUGA RAZKRITJA	88
4.1.	Prejemki vodstva in zaposlenih po individualnih pogodbah.....	88
4.2.	Posli s povezanimi osebami.....	88
4.3.	Zapadlost obveznosti družbe	89
4.4.	Stroški revizorja	89
4.5.	Poročilo o odnosih do povezanih	89
4.6.	Posli s podjetji v skupini	90
4.7.	Upravljanje finančnih tveganj	90
4.8.	Dogodki po datumu bilance stanja	92
5.	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	93

SEZNAM TABEL

- Tabela 1: *Struktura prihodkov primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 2: *Gibanje prihodkov v obdobju 2008 - 2012*
- Tabela 3: *Struktura čistih prihodkov od prodaje primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 4: *Gibanje čistih prihodkov od prodaje v obdobju 2008 - 2012*
- Tabela 5: *Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 6: *Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij v obdobju 2008 - 2012*
- Tabela 7: *Struktura prihodkov od prodaje na trgu primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 8: *Struktura odhodkov primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 9: *Struktura poslovnih odhodkov primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 10: *EBIT, EBIT marža primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 11: *Struktura sredstev primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 12: *Struktura dolgoročnih sredstev primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 13: *Struktura kratkoročnih sredstev primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 14: *Struktura kapitala in obveznosti do virov primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 15: *Kapital in ROE primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 16: *Dodana vrednost in prihodek na zaposlenega primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 17: *Neto obratni kapital primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 18: *Struktura poslovnih in drugih terjatev ter AČR primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 19: *Dospelost terjatev primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 20: *Koeficient obračanja terjatev in dnevi vezave terjatev primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 21: *Struktura poslovnih in drugih obveznosti primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 22: *Zapadlost poslovnih in drugih obveznosti primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 23: *Koeficient obračanja obveznosti do dobaviteljev in dnevi vezave obveznosti primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 24: *Koeficient obračanja zalog in dnevi vezave zalog primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 25: *Operativni cikel GVO v letu 2012*
- Tabela 26: *EBIT, EBIT marža primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 - 2012*
- Tabela 27: *Celotni prihodki, celotni odhodki, gospodarnost primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 - 2012*
- Tabela 28: *Čisti poslovni izid (ČPI) in donosnost poslovanja ROA primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 - 2012*
- Tabela 29: *ČPI, Kapital in donosnost kapitala ROE primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 - 2012*
- Tabela 30: *Število zaposlenih in dodana vrednost na zaposlenega primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 - 2012*
- Tabela 31: *Število zaposlenih in produktivnost na zaposlenega primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 - 2012*

- Tabela 32: Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 – 2012*
- Tabela 33: Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 – 2012*
- Tabela 34: Finančna samostojnost primerjalno 2011, 2010 in povprečje 2008 – 2012*
- Tabela 35: Zadolženost primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 – 2012*
- Tabela 36: Finančni vzvod primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 – 2012*
- Tabela 37: Kreditna sposobnost primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 – 2012*
- Tabela 38: Finančno posredniški položaj primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 – 2012*
- Tabela 39: Sklenjene pogodbe in naročila (v 000 EUR) primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 40: Naložbe primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 41: Kategorije zaposlenih primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 42: Vzroki zaposlitve delavcev za določen čas v 2012*
- Tabela 43: Spremembe v strukturi invalidov primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 44: Struktura invalidov v 2012*
- Tabela 45: Struktura zaposlenih po spolu primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 46: Povprečna starost in povprečna delovna doba primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 47: Izobrazbena struktura primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 48: Ključni kazalniki na segmentu izobraževanja primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 49: Udeležba na izobraževanju po vsebinskih tematskih področjih primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 50: Zaposleni, ki ob delu študirajo in imajo sklenjeno pogodbo za študij ob delu z GVO*
- Tabela 51: Štipendiranje primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 52: Stroški za dodatke primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 53: Povprečna bruto plača GVO in v RS primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 54: Izraba delovnega časa v urah primerjalno 2012 in 2011*
- Tabela 55: Skrb za varstvo pri delu in zdravstveno varstvo primerjalno 2012 in 2011*

SEZNAM SLIK

- Slika 1: Gibanje prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij in na trgu v obdobju 2008-2012
- Slika 2: Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij in na trgu v obdobju 2008-2012
- Slika 3: Gibanje prihodkov v obdobju 2008–2012
- Slika 4: Gibanje čistih prihodkov od prodaje v obdobju 2008 – 2012
- Slika 5: Struktura čistih prihodkov od prodaje v obdobju 2008 – 2012
- Slika 6: Gibanje prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij v obdobju 2008 – 2012
- Slika 7: Struktura prihodkov od prodaje v povezanih podjetij v obdobju 2008 – 2012
- Slika 8: Gibanje prihodkov od prodaje v obdobju 2008 – 2012
- Slika 9: Struktura prihodkov od prodaje v obdobju 2008 – 2012
- Slika 10: Gibanje odhodkov v obdobju 2008 – 2012
- Slika 11: Gibanje in dobičkonosnost EBIT v obdobju 2008 – 2012
- Slika 12: Gibanje sredstev v letih 2008 – 2012
- Slika 13: Gibanje dolgoročnih sredstev v obdobju 2008 – 2012
- Slika 14: Gibanje kratkoročnih sredstev v obdobju 2008 – 2012
- Slika 15: Gibanje kapitala in obveznosti v obdobju 2008 – 2012
- Slika 16: Gibanje kapitala & ROE v obdobju 2008 – 2012
- Slika 17: Gibanje dolgoročnih in kratkoročnih obveznost v obdobju 2008 – 2012
- Slika 18: Gibanje števila zaposlenih in dodane vrednosti v obdobju 2008 – 2012
- Slika 19: Gibanje števila zaposlenih in prihodka na zaposlenega v obdobju 2008 – 2012
- Slika 20: Operativni cikel družbe GVO v 2012
- Slika 21: Gibanje EBIT, EBIT marže v obdobju 2008 – 2012
- Slika 22: Gibanje kazalnika gospodarnosti v obdobju 2008 – 2012
- Slika 23: Gibanje kazalnika donosnosti poslovanja ROA in ČPI v obdobju 2008 – 2012
- Slika 24: Gibanje kazalnika donosnosti kapitala ROE in kapitala v obdobju 2008 – 2012
- Slika 25: Gibanje kazalnika dodane vrednosti na zaposlenega in števila zaposlenih v obdobju 2008 – 2012
- Slika 26: Gibanje kazalnika produktivnosti na zaposlenega in števila zaposlenih v obdobju 2008 – 2012
- Slika 27: Gibanje kazalnika kapitalske pokritosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2008 – 2012
- Slika 28: Gibanje kazalnika dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2008 – 2012
- Slika 29: Gibanje kazalnika finančne samostojnosti v obdobju 2008 – 2012
- Slika 30: Gibanje kazalnika zadolženosti v obdobju 2008 – 2012
- Slika 31: Gibanje kazalnika finančnega vzvoda v obdobju 2008 – 2012
- Slika 32: Gibanje kazalnika kreditne sposobnosti v obdobju 2008 – 2012

- Slika 33: Gibanje kazalnika finančno posredniškega položaja v obdobju 2008 – 2012
- Slika 34: Število odpravljenih napak za Telekom Slovenije v obdobju 2004 - 2012
- Slika 35: Pregled posegov v omrežje Telekoma Slovenije, kjer storitev ni motena, primerjalno v obdobju 2010-2012
- Slika 36: Organizacijska struktura družbe GVO v 2012
- Slika 37: Gibanje števila zaposlenih v obdobju 2008 – 2012
- Slika 38: Gibanje deleža invalidov glede na spremembe števila zaposlenih v obdobju 2008 – 2012
- Slika 39: Gibanje povprečne starosti in povprečne delovne dobe v obdobju 2008 – 2012 – moški
- Slika 40: Gibanje povprečne starosti in povprečne delovne dobe v obdobju 2008 – 2012 – ženske
- Slika 41: Fluktuacija v obdobju 2008 – 2012
- Slika 42: Merjenje klime – Indeks OCS 2012
- Slika 43: Merjenje klime – indeks OCS v obdobju 2010 - 2012
- Slika 44: Število ur izobraževanja na zaposlenega v obdobju 2008 - 2012
- Slika 45: Neposredni strošek izobraževanja na zaposlenega v obdobju 2008 – 2012
- Slika 46: Delež zaposlenih, ki študirajo ob delu glede na celotno število zaposlenih v obdobju 2008 – 2012
- Slika 47: Gibanje podeljenih štipendij v obdobju 2008 – 2012
- Slika 48: Število izgubljenih dni na zaposlenega v obdobju 2008 - 2012
- Slika 49: Število izgubljenih dni na poškodbo v obdobju 2008 – 2012
- Slika 50: Kakovost izvedenih del v obdobju 2008 – 2012

PREDSTAVITEV DRUŽBE

PODJETJE	GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o.
NASLOV	Cigaletova 10, 1000 Ljubljana
DEJAVNOST DRUŽBE	Gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja
MATIČNA ŠTEVILKA	1507664
DAVČNA ŠTEVILKA	SI40917282
ŠT. VPISA V SODNI REGISTER	1/33049/00, registrirana dne 14.04.2004
OSNOVNI KAPITAL DRUŽBE	5.758.157,00 EUR
VELIKOST DRUŽBE	Veliko podjetje
TRANSAKCIJSKI RAČUNI	SI56 0510 0801 0150 169, Abanka Vipa d.d. SI56 3000 0000 0372 710, Banka Volksbank d.d.
ČLAN IZS, evidenčna številka	2593
SPLETNI NASLOV	www.gvo.si
ELEKTRONSKI NASLOV	gvo@telekom.si
TELEFON	+386 1 234 19 50
FAKS	+386 1 234 18 03

Družba GVO, d.o.o. je nastala kot uresničenje poslovne zamisli združiti vse lastne zmogljivosti s področja izvajanja del pri gradnji in vzdrževanju telekomunikacijskega kablanskega omrežja družbe Telekom Slovenije d.d., jih ustrezno organizirati in opremiti ter jim zaupati v izvedbo strokovno najzahtevnejša dela s tega področja.

Zamisel se je začela uresničevati v letu 2002, ko je bila v okviru družbe Telekom Slovenije d.d., ustanovljena Enota GVO, ki je s 01.01.2004 prerasla v hčerinsko podjetje GVO, d.o.o.

Edini družbenik družbe GVO, d.o.o. je družba Telekom Slovenije, d.d.. Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije je na voljo na sedežu družbe Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana.

POS LANSTVO IN VIZIJA

Poslanstvo

Naše poslanstvo je zagotavljanje celovitih rešitev s področja projektiranja, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij. Z visoko kakovostnimi storitvami zadovoljujemo naše kupce in tako nagrajujemo njihovo zvestobo, lastnikom zagotavljamo primeren donos na vloženi kapital, zaposlenim pa poklicni in osebni razvoj.

Vizija

Naša vizija je biti vodilni ponudnik celovitih rešitev s področja projektiranja, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij v regiji. S stalnimi spremembami, diverzifikacijo storitev in prilagajanjem potrebam kupcev želimo biti prvi.

Uvodna beseda direktorja družbe

Leto 2012 je bilo za družbo GVO prelomno v kar nekaj segmentih poslovanja. Razmere na trgu so marsikatero podjetje s področja naše dejavnosti prisilile v zmanjšan obseg poslovanja in posledično v zmanjševanje števila zaposlenih, veliko podjetij pa je šlo v stečaj. V družbi GVO smo bili postavljeni pred izbiro, ali tem trendom sledimo, ali pa si ob pomanjkanju posla na trgu poiščemo nove poslovne priložnosti. Odločitev vodstva družbe je bila, da kljub zaostrenim razmeram na trgu družbo GVO razvijamo naprej, jo krepimo in se usmerimo na tista področja, ki jih do tedaj nismo pokrivali, obenem pa si poiščemo nove trge za našo osnovno dejavnost.

Odločitev družbe, da se usmeri na nova področja, kot so elektro instalacije, energetski projekti, sončne elektrarne ter področje geodezije, kakor tudi izvajanje gradbenih del v lastni režiji, se je izkazala kot izjemno uspešna. Še posebej pomembna pa je bila odločitev, da se GVO usmeri v prodajo svojih storitev na trge zahodne Evrope. Tako je družba uspela pridobiti pomembne posle na zahodu Zvezne republike Nemčije in ustvarila odlične reference za izvajanje nadaljnjih projektov izgradnje optičnih omrežij na nemškem trgu. Še pomembneje pa je to, da smo uspeli dokazati investitorjem, da smo zanesljiv in kvaliteten partner, ki ima izjemno veliko znanja in izkušenj in je obenem eno redkih podjetij v tem delu Evrope, ki je sposobno dela izvesti na ključ, vključno s projektiranjem, gradnjo in montažo. To pa so reference, ki utrjujejo položaj družbe na trgih izven Slovenije in povečujejo njeno prepoznavnost.

Zavedamo se, da na trgu ni prostora za povprečneže, zato veliko vlagamo v znanje, razvoj novih storitev, najnovejšo opremo in v naše zaposlene, katerih znanje, izkušnje in energija so največja prednost in vrednost družbe, zato smo nanje ponosni. Zaposleni v GVO stalno dokazujejo, da so sposobni sprejemati nove izzive in se stalno prilagajati razmeram na trgu, našim poslovnim partnerjem pa dokazovati, da so na svojem področju vrhunski strokovnjaki.

GVO je v letu 2012 zaključil 3 večje projekte s področja gradnje odprtih širokopasovnih omrežij, ki so bili zgrajeni v obliki javno zasebnega partnerstva, kjer je GVO kot zasebni partner pridobil pravico do koncesije za upravljanje omrežij za obdobje 20 let. Vsi projekti (OŠO Dolenjska, Sevnica in Slovenske Konjice) so bili zgrajeni v roku, podpisane pa so bile tudi pogodbe s ponudniki storitev, ki bodo na omrežjih ponujali končnim uporabnikom svoje storitve. Obenem smo na ostalih odprtih širokopasovnih omrežjih, ki smo jih zgradili v letu 2010, bistveno povečali penetracijo, ki na nekaterih področjih presega 70% in tako že dosegli skoraj 3.700 aktivnih priključkov.

GVO je na področju terjatev vodil premišljeno politiko in minimiziral izpostavljenost rizikov neplačil ter ta tveganja ustrezno obvladoval. Vodili smo konzervativno politiko glede zavarovanja plačil in dosegli to, da družba ni ustvarila večjih slabih terjatev.

Prilagajanje organizacije družbe razmeram na trgu in s tem racionalizacija poslovanja je v GVO stalnica. Jasno postavljena strategija družbe, ki je podprta s konkretnimi odgovornostmi in časovnicami, predvideva poleg poslovnih in finančnih tudi prioritete razvojne cilje, med katerimi so med najpomembnejšimi kvalitetno izobraževanje in izpopolnjevanje, multidisciplinarnost naših zaposlenih ter uvajanje novih tehnologij zlasti na področju gradnje FTTH omrežij (optika do doma).

GVO je bil in ostaja odgovoren delodajalec, ki ceni dobro delo in ga tudi dobro nagraduje, obenem pa zagotavlja najboljše delovne pogoje. Cenovne pritiske na trgu smo kompenzirali z večjo produktivnostjo in boljšo organizacijo dela, ne pa z zmanjševanjem pravic zaposlenih. Odpovedali pa smo se tistim stroškom, ki niso bistveni za poslovanje družbe.

Zaposleni v GVO so ključna konkurenčna prednost, ki jo ima družba pred ostalimi igralci na trgu, zato bomo tudi v bodoče poskrbeli za poklicni in osebni razvoj zaposlenih, pri čemer jim omogočamo kvalitetno izobraževanje in izpopolnjevanje, nudimo ustrezno strokovno pomoč pri njihovem razvoju in možnostih napredovanja, najbolj ogroženim pa omogočamo preventivno zdravljenje v zdravilišču ali pomagamo v obliki solidarnostne pomoči. Velik dvig rezultatov merjenja organizacijske klime je odraz spoštovanja in ustrezne obravnave vsakega zaposlenega v družbi.

Tudi v bodoče bomo intenzivno sodelovali s svetom delavcev in sindikatom in tekoče usklajevali morebitno problematiko. Uravnoveženost poslovnih ciljev na eni strani ter motiviranost in osebni razvoj zaposlenih na drugi je za družbo GVO še kako pomembna, saj brez tega ne bomo mogli dosegati nadaljnjega razvoja družbe tako doma, kot v tujini.

V družbi GVO smo si postavili izjemno ambiciozne cilje za prihodnje. Želimo, da v prihajajočem obdobju GVO postane eden največjih izvajalcev gradnje optičnih omrežij v tem delu Evrope, prav tako pa eden največjih slovenskih igralcev na trgu elektro instalacij ter geodetskih storitev.

V ta namen smo postavili zelo jasne strateške cilje, za njihovo doseganje pa bo potrebno v tekočem in prihajajočem letu zagotoviti kapitalsko ustreznost za dolgoročno financiranje širitve na nove trge ter uvedbe novih storitev.

Prepričan sem, da bo družba tudi v prihajajočem letu dosegla vse zadane tekoče in strateške cilje ter dosegla še boljšo pozicijo na trgih zahodne Evrope.

Edo Škufca, l.r.
Direktor

A close-up photograph of a technician working on a fiber optic network. The technician's hands are visible, one holding a bundle of blue fiber optic cables and the other operating a Fujikura fusion splicer. The splicer has a digital display showing '2: SM' and '1: 60mm'. The technician is wearing a dark blue long-sleeved shirt. The background is slightly blurred, showing an outdoor setting with some greenery.

I. POSLOVNO POROČILO

1. POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2012

- Zaključili smo projekte gradnje odprtih širokopasovnih omrežij (GOŠO) na Dolenjskem, v občini Sevnica in v občini Slovenske Konjice, ki smo jih gradili v obliki javno-zasebnega partnerstva, s sofinanciranjem iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Proračuna Republike Slovenije.
- Sklenili smo prve pogodbe in izvedli prve projekte gradnje razvodnega naročniškega (optičnega) omrežja v Zvezni Republiki Nemčiji.
- Sklenili smo prve pogodbe za gradnjo fotovoltaičnih sistemov (sončnih elektrarn) in dokončali izgradnjo skupaj osmih tovrstnih sistemov skupne moči 970 kW.
- Izvedli smo reorganizacijo Operativne enote gradnje, iz katere smo izločili dokumentariste in jih združili s projektanti v ločen profitni center, ki s ponudbo geodetskih storitev in storitev projektiranja samostojno nastopa na trgu.
- Vpeljali smo sistem četrletnih stimulacij, ki omogoča nagrajevanje nadpovprečno uspešnih delavcev.
- Uspešno smo izvedli redno letno presojo sistema vodenja kakovosti po standardu ISO 9001:2008 ter sistema ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001:2004.
- Na nivoju podjetja smo zabeležili izboljšanje kazalcev zadovoljstva zaposlenih in organizacijske klime.

2. REALIZACIJA STRATEŠKIH CILJEV V LETU 2012

V letu 2011 smo na novo definirali strategijo podjetja GVO za obdobje 2012 – 2016 v okviru katere smo definirali konkretne strateške cilje. Le-ti so opredeljeni vrednostno tako, da jih je možno spremljati. V okviru posameznega strateškega cilja je opredeljen tudi akcijski načrt aktivnosti, ki jih je potrebno izvesti za doseganje zastavljenega cilja. Poleg vrednostne opredelitve je za vsak strateški cilj opredeljena tudi odgovorna oseba v vodstvu družbe. Strateški cilji so bili na lokacijah predstavljeni vsem zaposlenim.

V nadaljevanju je podan okvirni pregled strateških ciljev in trenutno stanje njihove realizacije v letu 2012.

2.1. Strateški cilji na segmentu poslovne uspešnosti

Ocenjujemo, da smo strateške cilje na segmentu poslovne uspešnosti za leto 2012 glede na dane razmere dosegli v največji možni meri. GVO je dosegel čisti poslovni izid obračunskega obdobja v višini 3.043 tisoč EUR, ki je sicer nižji od načrtovanega, a predstavlja dober rezultat glede na stanje na trgu in v okviru dejavnosti. Dobiček iz leta 2011 je ostal nerazporejen s čimer je bilo omogočeno financiranje vstopa podjetja na trg fotovoltaike in geodetskih storitev ter na trg Zvezne republike Nemčije.

2.2. Strateški cilji na segmentu novih trgov in storitev

V letu 2012 je GVO dosegel preboj na trge EU in sklenil prve posle na izgradnji TK omrežij v Nemčiji. V okviru strateške usmeritve širjenja na področje elektro storitev je GVO razširil svoje dejavnosti na področje fotovoltaike (izgradnja sončnih elektrarn) in ostalih elektro storitev. Prav tako je GVO vstopil na trg geodetskih storitev in storitev izvršilno tehnične dokumentacije. Z enim večjih evropskih (svetovnih) proizvajalcev TK opreme je bila v 2012 podpisana pogodba o zastopstvu za trženje teh TK materialov na ozemlju držav bivše Jugoslavije z izjemo Makedonije. Glede na podana dejstva ocenjujemo, da je GVO strateške cilje v okviru tega strateškega segmenta skoraj v celoti uresničil.

2.3. Strateški cilji na segmentu projektov javno-zasebnega partnerstva

V letu 2012 je GVO dokončal izgradnjo aktualnih projektov gradnje odprtih širokopasovnih omrežij na Dolenjskem ter v občinah Sevnica in Slovenske Konjice, s čimer so bili vzpostavljeni pogoji za pripravo priključkov na aktiviranje, kar je eden izmed ključnih ciljev za leto 2013. Na obstoječih širokopasovnih omrežjih v upravljanju GVO se je zasedenosti priključkov povečala za 40%. Cilj prevzema vzdrževanja obstoječih širokopasovnih omrežij s strani ostalih investitorjev ni bil realiziran in ostaja izziv za naslednje obdobje.

2.4. Strateški cilji na segmentu povečevanja notranje učinkovitosti

V letu 2012 smo izvedli združitev geodetov, dokumentaristov in projektantov v ločen profitni center, ki samostojno nastopa na trgu s ponudbo geodetskih storitev in storitev projektiranja. Posledično smo obstoječe procese prenovili in optimizirali. Določili smo strateške cilje prenovljene organizacijske enote, letne cilje ter ključne naloge in njihove nosilce. S prehodom na nov SAP ERP v mesecu aprilu je bila izvedena načrtovana prenova informacijske podpore. Zadani ekološki cilji družbe, ki izhajajo iz standarda ISO 14001:2004, so bili realizirani, z izjemo zelenega kontejnerja, katerega izgradnja in postavitve je pogojena z geografsko lokacijo. Tako bo za realizacijo tega cilja potrebno počakati na primerno priložnost in lokacijo v okviru nadaljnjih gradenj telekomunikacijskih omrežij.

2.5. Strateški cilji na segmentu upravljanja in razvoja kadrov

Ob reorganizaciji sta bila izvedena tudi pregled in prenova delovnih mest s prilagoditvijo opisov in vsebine spremembam načina dela. Skozi zaposlovanje mlajšega kadra za potrebe del v Nemčiji smo v 2012 delno začeli tudi z realizacijo načrtovane kadrovske pomladitve, kar se kaže v znižanju povprečne starosti, kot je prikazano v okviru analize kadrov v poglavju 8.2. V okviru realizacije cilja razvoja kadrov smo v 2012 izvedli tako interna kot zunanja usposabljanja zaposlenih predvsem na področjih, ki so pomembna za naše poslovanje (nemški jezik, prodaja in specialistična interna izobraževanje s področja telekomunikacij)

2.6. Strateški cilji na segmentu odnosov s Skupino Telekom Slovenije

Ocenjujemo, da je GVO tudi na segmentu odnosov s skupino TS dosegel večino zadanih ciljev za leto 2012, primerno obstoječim razmeram. Obseg prometa iz naslova izvajanja vseh investicij, vzdrževanja, odprave napak in projektiranja v Sloveniji je bil sicer pod planiranim, kar pa je GVO uspešno nadomestil s pridobljenimi posli na trgu v Sloveniji in v tujini. V okviru skupine TS smo v letu 2012 realizirali nekaj manjših poslov iz naslova izvajanja investicij v kabelsko kanalizacijo na Kosovu za sestrsko podjetje IPKO. Načrtovanega povečanja tržnega deleža na področju prodaje naročniških paketov Telekoma Slovenije v 2012 nismo realizirali in ostaja izziv za prihodnja obdobja.

3. POSLOVANJE DRUŽBE

3.1. Analiza makroekonomskega okolja

Gospodarska aktivnost v evrskem območju se je proti koncu leta 2012 še zmanjšala, razmere na finančnih trgih pa so se nekoliko izboljšale. Novembra sta se v evrskem območju znova znižala obseg proizvodnje v predelovalnih dejavnostih in vrednost opravljenih gradbenih del, medtem ko je prihodek v trgovini na drobno ostal nespremenjen. Ob koncu leta so se izboljšali nekateri kazalniki razpoloženja (PMI, ESI, BCI), vendar so pričakovanja glede okrevanja ostala nizka. Ob tem se razmere na evropskih finančnih in delniških trgih izboljšujejo, na medbančnem trgu pa ostajajo zaostrene. Podobno kot v preteklih mesecih nekatere druge mednarodne institucije je januarja tudi IMF znižal svoje napovedi rasti za letošnje leto. Evrskemu območju napoveduje 0,2% krčenje gospodarske aktivnosti.

Gibanje kratkoročnih kazalnikov v Sloveniji ob koncu leta kaže na nadaljnje krčenje gospodarske aktivnosti v zadnjem četrtletju 2012. Obseg proizvodnje v predelovalnih dejavnostih, ki se je od sredine lanskega leta skromno povečeval, se je novembra močno zmanjšal. Izvoz blaga se je oktobra in novembra sicer nekoliko povečal, a je bil v obeh mesecih pod ravno tretjega četrtletja. Od te je bila kljub novembrskemu zvišanju precej nižja tudi aktivnost v gradbeništvu. Realni prihodek v trgovini na drobno se zadržuje na najnižji ravni po letu 2008, nominalni prihodek tržnih storitev pa se je nadalje znižal.

Razmere na trgu dela so se ob koncu leta 2012 še zaostrole; novembrsko gibanje plač so zaznamovala izredna izplačila, ki pa so bila najnižja v zadnjih osmih letih. Število delovno aktivnih po statističnem registru se je novembra nadalje zmanjšalo (desezonirano) in bilo na najnižji ravni po letu 2000, stopnja registrirane brezposelnosti, ki se v lanskih prvih treh četrtletjih ni bistveno spreminjala, pa na najvišji (12,1% desezonirano). Povprečna bruto plača na zaposlenega je bila v enajstih mesecih medletno nespremenjena. Zaradi skromnejših izplačil trinajstih plač in božičnic se je, po stagnaciji v tretjem četrtletju, novembra precej znižala, zlasti v javnih družbah, ki so lani izplačale bistveno manj izrednih izplačil plač kot ob koncu leta 2011.

Cene življenjskih potrebščin so se v letu 2012 v Sloveniji zvišale bolj kot v evrskem območju. Podobno kot v celotnem evrskem območju so bili tudi pri nas ključni razlogi za povišano inflacijo dražji energenti (zlasti višje cene tekočih goriv) in višje cene hrane ter storitev. Višjo rast kot v evrskem območju so beležile predvsem cene hrane. K lanskeoletni rasti cen so pomembno prispevale davčne spremembe, predvsem višje trošarine na tobačne izdelke, tekoča goriva in alkoholne pijače, v manjši meri pa tudi dvig nekaterih okoljskih dajatev.

V letu 2012 se je nadaljevalo izboljševanje cenovne in stroškovne konkurenčnosti gospodarstva, ki pa je bilo med najnižjim v evrskem območju. Zaradi nižjega tečaja evra se je izboljšanje cenovne konkurenčnosti nadaljevalo tretje leto zapored, relativno manjše kot v preostalih članicah evrskega območja pa je bilo predvsem zaradi strukture naše zunanjetrgovinske menjave. V devetih mesecih leta 2012 se je, zaradi nižjega tečaja evra in relativnih stroškov dela na enoto proizvoda, nadaljevalo tudi medletno izboljšanje stroškovne konkurenčnosti gospodarstva. Kljub ugodnejšim gibanjem v zadnjih dveh letih Slovenija zaradi izrazitejšega poslabšanja v letih 2008–2009 ostaja v skupini držav evrskega območja in EU z večjim poslabšanjem stroškovne konkurenčnosti v času krize.

Zniževanje obsega kreditov domačim nebančnim sektorjem se je ob koncu leta 2012 še okrepilo, neto odplačevanje tujih obveznosti domačih bank pa nadaljevalo. Znižanje obsega kreditov domačim nebančnim sektorjem je bilo v zadnjih dveh mesecih lani največje doslej, skupaj je

znašalo skoraj 900 mio EUR. V letu 2012 so se domači nebančni sektorji razdolžili za 1,2 mrd EUR oz. za skoraj 60 % več kot v letu prej. Pri tem se je obseg kreditov podjetjem in NFI lani znižal za 1,6 mrd EUR, gospodinjstvom pa za okoli 190 mio EUR. Neto odplačila tujih zapadlih obveznosti so se proti koncu leta povečala. V enajstih mesecih lani so znašala 3,2 mrd EUR, v obdobju od leta 2009 pa že približno 8 mrd EUR. Po zniževanju vlog gospodinjstev v pretežnem delu lanskega leta, so se te decembra precej zvišale. Na letni ravni se je zato njihov obseg zmanjšal le za okoli 45 mio EUR, obseg vlog države pa za skoraj 290 mio EUR. Obseg slabih terjatev bank je novembra znašal 6,8 mrd EUR. Njihov delež se kljub zvišanju obsega ni povečal, saj so se na podlagi priliva državnih vlog povečale kakovostnejše terjatve bank.

Primanjkljaj državnega proračuna je lani po začasnih podatkih znašal 1,1 mrd EUR oz. 3,1 % napovedanega BDP, kar je skladno z rebalansom državnega proračuna. Zaradi ukrepov javnofinančne konsolidacije je bil občutno manjši kot v letu 2011 (za 420 mio EUR oz. 27,5 %), zlasti kot posledica zmanjšanja odhodkov (za 369 mio EUR), nekoliko višji so bili tudi prihodki. K nižjim odhodkom so prispevali predvsem nižji tekoči transferi, ki vključujejo transfere posameznikom, drugim organom oblasti in subvencije. Od prihodkov so bili lani večji nedavčni prihodki in prilivi iz EU proračuna, od davčnih prihodkov pa le prihodki od davkov na blago in storitve.

(Vir: Urad za makroekonomske analize in razvoj, Ekonomsko ogledalo – januar 2013)

3.2. Stanje v gradbeni panogi

Aktivnost v gradbeništvu se je novembra lani sicer povečala, a je ostala medletno precej nižja. Ob močnih mesečnih nihanjih aktivnosti se je vrednost opravljenih gradbenih del novembra povečala za 14,9 % a bila za 20,4 % nižja kot v enakem mesecu leta 2011. Glede na predkrizno leto 2008 se je aktivnost najbolj znižala v gradnji stanovanjskih stavb, nekoliko manj v gradnji nestanovanjskih stavb, najmanj, a še vedno več kot prepолоvila pa se je v gradnji inženirskih objektov.

Novembrski podatki o pogodbah v gradbeništvu so bili relativno ugodni. Vrednost novih pogodb (tok novih pogodb) se je ob znatnih mesečnih nihanjih novembra okrepila in bila tudi medletno višja. Primerjava zadnjih pet let pa še vedno kaže zmanjšanje vrednosti novih pogodb. Vrednost zalog pogodb (stanje konec meseca) je bila novembra lani medletno le še 2,1 % nižja, kar je znatno manj kot v predhodnih mesecih. Oba kazalnika (nove pogodbe, zaloga pogodb) kažeta povečanje v segmentu gradnje inženirskih objektov.

(Vir: Urad za makroekonomske analize in razvoj, Ekonomsko ogledalo – januar 2013)

Obeti in poslovne tendence za prihodnja leta v gradbeništvu sicer niso najbolj vzpodbudni. Iz podatkov Statističnega urada Republike Slovenije (Anketa o poslovnih tendencah v gradbeništvu, december 2012) izhaja, da je kazalnik zaupanja v gradbeništvu proti koncu leta 2011 sicer prenehal padati, vendar je še vedno na zaskrbljujoče nizkih nivojih, tj. na nivoju -40 % za gradbeno panogo. Pričakovana skupna naročila prav tako padajo že od meseca junija dalje in so bila v mesecu decembra celo na nižjem nivoju, kot leto prej.

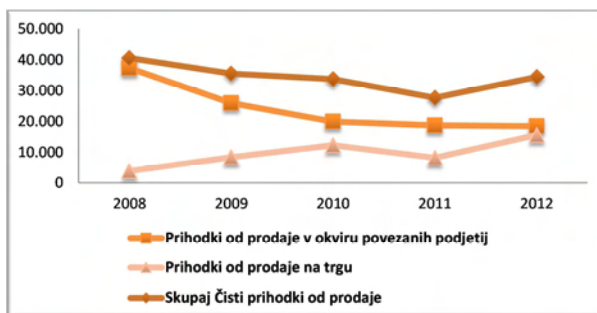
Ključne omejitve, s katerimi se srečujejo podjetja, sorodna GVO in ki delujejo pretežno z deli na cevovodih, komunikacijskih in električnih vodih, so težave s preskrbo (ca. 30% vseh tovrstnih podjetij), šibko povpraševanje (ca. 20%). Zgolj cca. 3% vseh podjetij, specializiranih za dela na cevovodih, komunikacijskih in električnih vodih ne navaja nikakršnih omejitev.

3.3. GVO danes

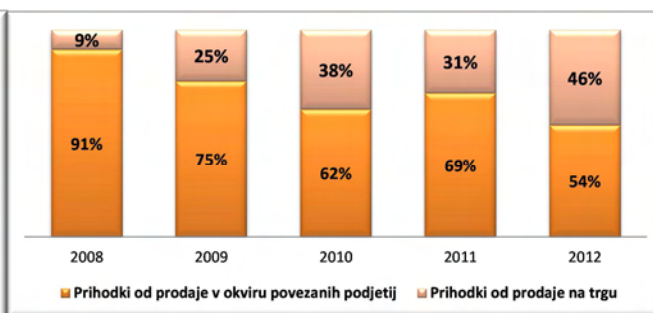
GVO je danes vodilni ponudnik celovitih storitev projektiranja, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij na območju Republike Slovenije, tako po tržnem deležu, kot tudi po obsegu proizvodnje na teh področjih dela.

Sorazmerno pomemben delež prihodkov GVO še vedno realizira znotraj Skupine Telekom Slovenije, res pa je, da v zadnjih letih delež finančne realizacije del, izvedenih neposredno na trgu, znotraj vseh prihodkov, stalno narašča. Upoštevajoč dejstvo, da je GVO v prvem letu samostojnega delovanja (leta 2004) neposredno na trgu realiziral vsega 6 % vseh prihodkov, lahko ugotovimo, da je ta delež, ob stalni rasti, leta 2012 znašal že 46%. Ključni preboj na trgu je GVO dosegel leta 2008, ko je pogumno zakorakal v prva projekta javno-zasebnega partnerstva s področja gradnje, upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij, hkrati pa je intenziviral svoje aktivnosti na področju pridobivanja poslov neposredno na trgu, kar se danes odraža na poslovanju. V preteklem letu je k večjemu obsegu prihodkov na trgu pomembno pripomogla tudi pridobitev poslov na novih trgih, predvsem na trgu gradnje sončnih elektrarn in na trgu Zvezne Republike Nemčije.

Slika 1: Gibanje prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij in na trgu v obdobju 2008 – 2012 (v 000 EUR)

Slika 2: Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij in na trgu v obdobju 2008 – 2012

V prikazu in podatkih niso zajeti prihodki iz naslova prodaje materiala in prihodki iz naslova rezervacij.

Pri tem ne smemo zanemariti dejstva, da je GVO v obdobju zadnjih petih let močno racionaliziral svoje poslovanje tako z zniževanje števila zaposlenih kot tudi uspešno zaježitvijo stroškov podizvajalcev (večino del je prevzel v lastno režijo in znižal stroške podizvajalcev). Z ustrezno organiziranostjo se je GVO lahko zoperstavil izzivom, ki jih prinašajo spremenjene gospodarske razmere, opisane zgoraj in tako obranil dobre poslovne rezultate.

3.4. Analiza poslovanja

3.4.1. Prihodki

Prihodki

Prihodki družbe so v letu 2012 znašali 34.595 tisoč EUR, od tega je 34.426 tisoč EUR (99,5%) čistih prihodkov od prodaje, 149 tisoč EUR (0,4%) je drugih prihodkov iz poslovanja in 20 tisoč EUR (0,1%) so finančni prihodki. Glavnino prihodkov GVO ustvarja z izvajanjem poslovne dejavnosti, le 0,5% prihodkov je iz naslova neposlovnih aktivnosti. V primerjavi z letom 2011 se je prihodek povečal za 25%. Drugi prihodki iz poslovanja so se v primerjavi z letom 2011 povečali za 84%. Vzrok za povečanje je v povečanju prihodkov od prodaje opredmetenih OS in prejete državne pomoči iz naslova preseganja kvote invalidov. V letu 2012 je GVO uspel prodreti na tuje trge in posledično temu je tudi del prihodkov GVO ustvarjen na tujem trgu v Zvezni Republiki Nemčiji.

Tabela 1: Struktura prihodkov primerjalno 2012 in 2011

Prihodki v 000 EUR	2012		2011		Indeks 2012/2011
Čisti prihodki od prodaje	34.426	99,5%	27.635	99,6%	125
Drugi prihodki od poslovanja	149	0,4%	81	0,3%	184
Finančni prihodki	20	0,1%	41	0,1%	49
Skupaj prihodki	34.595		27.757		125

Slika 3: Gibanje prihodkov v obdobju 2008 – 2012 (v 000 EUR)

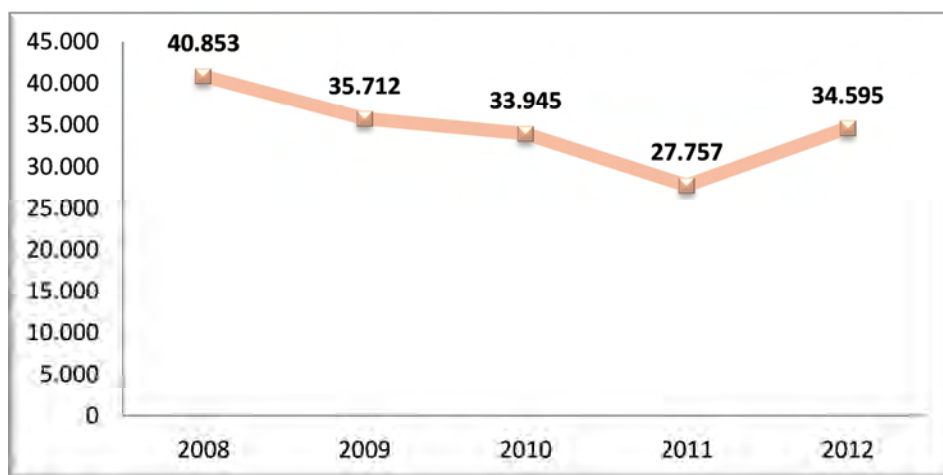

Tabela 2: Gibanje prihodkov v obdobju 2008 - 2012

Prihodki v 000 EUR	2008	2009	2010	2011	2012
Čisti prihodki od prodaje	40.562	35.550	33.754	27.635	34.426
Drugi prihodki od poslovanja	88	73	103	81	149
Finančni prihodki	203	89	88	41	20
Skupaj Prihodki	40.853	35.712	33.945	27.757	34.595

Glede na prevladujoči delež čistih prihodkov od prodaje v strukturi prihodkov je gibanje prihodkov v celoti odvisno od gibanja le-teh. Po konstantnem padanju prihodkov v obdobju 2008

– 2011 je GVO v letu 2012 zabeležil njihovo rast predvsem iz naslova rasti prihodkov na trgu izven Skupine Telekom Slovenije.

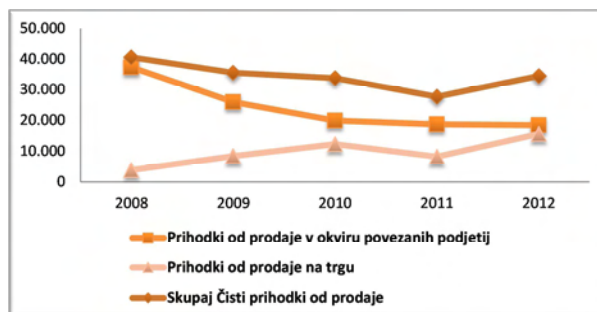
Čisti prihodki od prodaje

V strukturi čistih prihodkov od prodaje, predstavljajo prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij 54%, prihodki od prodaje na trgu pa 45%, ostalo so prihodki od prodaje materiala na trgu (3%) in prihodki iz naslova rezervacij za odpravo napak v okviru povezanih podjetij in na trgu v garancijski dobi (-2%). Odhodki iz naslova rezervacij za odpravo napak v garancijski dobi so posledica dejstva, da je GVO v letu 2012 oblikoval več rezervacij. Višje rezervacije v 2012 so posledica vstopa na trge, kjer ni preteklih izkušenj, iz tega razloga je ocenjeno tveganje višje in posledica tega je višji tudi odstotek oblikovanih rezervacij. Povečanje prihodkov od prodaje materiala je posledica povečanja obsega del v 2012 glede na leto 2011 na področju izgradnje širokopasovnih omrežij. Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij so praktično v celoti iz naslova izvajanja storitev za Telekom Slovenije d.d..

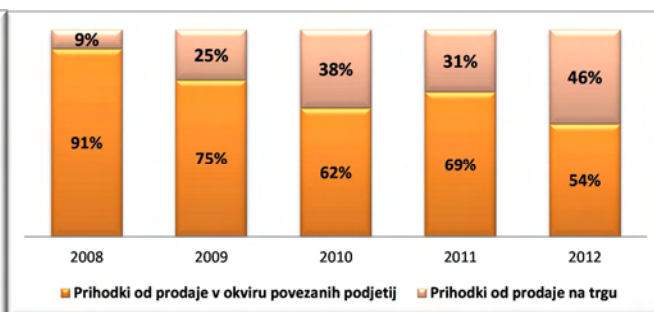
Tabela 3: Struktura čistih prihodkov od prodaje primerjalno 2012 in 2011

Čisti prihodki od prodaje (v 000 EUR)	2012		2011		Indeks 2012/2011
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij	18.436	54%	18.717	68%	98
Prihodki od prodaje na trgu	15.618	45%	8.220	30%	190
Prihodki iz naslova rezervacij za odpravo napak v g.dobi	-762	-2%	165	1%	-462
Prihodki od prodaje materiala	1.134	3%	533	2%	213
Skupaj čisti prihodki od prodaje	34.426		27.635		125

Slika 4: Gibanje čistih prihodkov od prodaje v obdobju 2008 – 2012 (v 000 EUR)

Slika 5: Struktura čistih prihodkov od prodaje v obdobju 2008 – 2012

V prikazu in podatkih niso zajeti prihodki iz naslova prodaje materiala in prihodki iz naslova rezervacij.

Tabela 4: Gibanje čistih prihodkov od prodaje v obdobju 2008 - 2012

Čisti prihodki od prodaje (v 000 EUR)	2008	2009	2010	2011	2012
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij	37.322	25.873	19.889	18.717	18.436
Prihodki od prodaje na trgu	3.840	8.397	12.311	8.220	15.618
Prihodki iz naslova rezervacij za odpravo napak v garancijski dobi	-599	366	0	165	-762
Prihodki od prodaje materiala	0	914	1.554	533	1.134
Skupaj	40.563	35.550	33.754	27.635	34.426

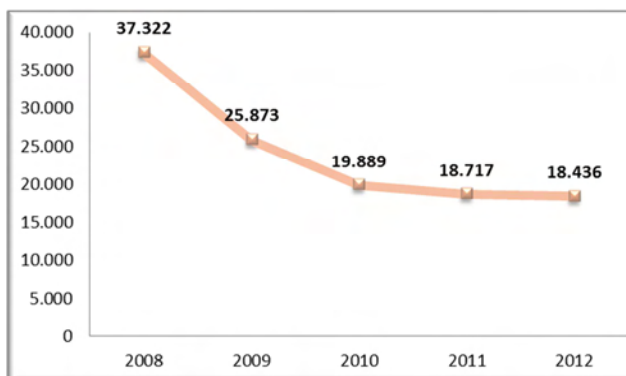
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij

V strukturi prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij največji delež predstavljajo prihodki iz naslova investicijskih gradenj v višini 55%, 45% pa predstavljajo prihodki iz naslova odprave napak, vzdrževanja in ostalih storitev, ki jih je GVO izvajal za potrebe povezanih podjetij. Razmerje med obema vrstama prihodkov zadnjih nekaj let ostaja praktično nespremenjeno.

Tabela 5: Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij primerjalno 2012 in 2011

Čisti prihodki od prodaje (v 000 EUR)	2012		2011		Indeks 2012/2011
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij	18.436	54%	18.717	68%	98
Prihodki od prodaje na trgu	15.618	45%	8.220	30%	190
Prihodki iz naslova rezervacij za odpravo napak v g.dobi	-762	-2%	165	1%	-462
Prihodki od prodaje materiala	1.134	3%	533	2%	213
Skupaj	34.426		27.635		125

Slika 6: Gibanje prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij v obdobju 2008 – 2012 (v 000 EUR)

Slika 7: Struktura prihodkov od prodaje povezanih podjetij v obdobju 2008 – 2012

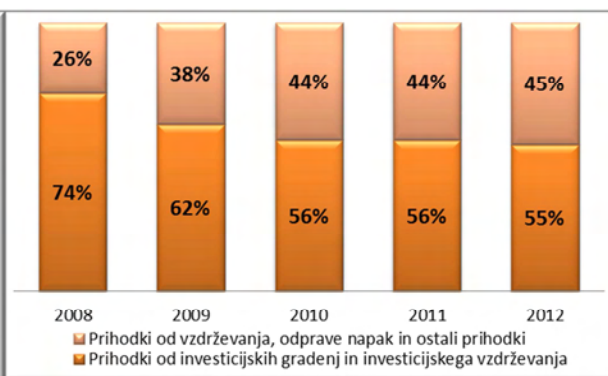

Tabela 6: Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij v obdobju 2008 - 2012

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij (v 000 EUR)	2008	2009	2010	2011	2012
Prihodki od investicijskih gradenj in investicijskega vzdrževanja	27.517	16.101	11.210	10.547	10.089
Prihodki od vzdrževanja, odprave napak in ostali prihodki	9.805	9.772	8.679	8.170	8.347
Skupaj	37.322	25.873	19.889	18.717	18.436

Obseg prihodkov iz naslova odprave napak in vzdrževalnih del je zadnji dve leti konstanten, nihanja v okviru te vrste prihodkov pa so posledica sprememb cen in opredelitve, kaj sodi v napako in kaj v skupino vzdrževalnih del, kar zaradi različnih cen povzroča omenjena nihanja.

Prihodki od prodaje na trgu

V strukturi prihodkov od prodaje na trgu, največji delež (77%) predstavljajo prihodki iz naslova gradnje, vzdrževanja in upravljanja širokopasovnih omrežij, 3% predstavljajo prihodki iz naslova gradenj TK omrežij v tujini (Nemčija), preostanek (19%) pa so prihodki iz naslova ostalih storitev, ki jih GVO izvaja na trgu, predvsem iz naslova izvajanja elektro storitev, kamor se GVO vedno bolj tudi usmerja. Velik delež ostalih prihodkov predstavljajo prihodki iz naslova gradnje sončnih elektrarn, kjer je bil v 2012 GVO precej aktiven, vedno večji del pa predstavljajo prihodki iz naslova projektiranja in geodetskih storitev, ki predstavljajo še en tržni segment, kamor je v letu

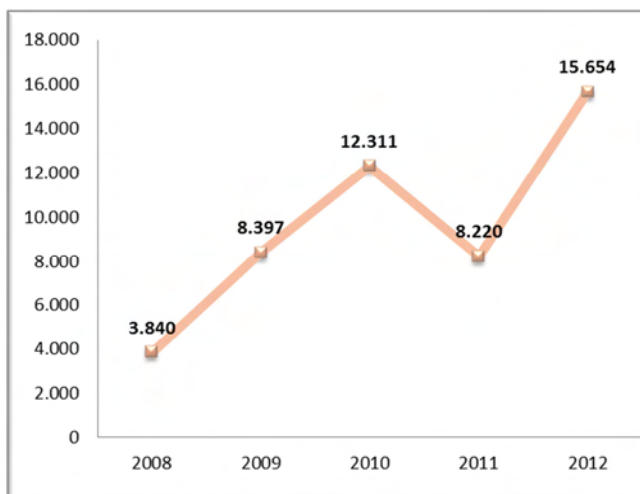
2012 vstopil GVO. V podatkih niso zajeti prihodki iz naslova prodaje materiala in prihodki iz naslova rezervacij.

Ciklično gibanje prihodkov iz naslova gradnje, vzdrževanja in upravljanja širokopasovnih omrežij je v povezavi z 18 mesečnimi cikli, v katerih je potrebno omrežja zgraditi in aktivirati zasebni del. V letu 2012 je GVO zabeležil izrazito rast prihodkov na trgu, kar je tudi vzrok pozitivnega trenda gibanja celotnih prihodkov GVO v tem letu.

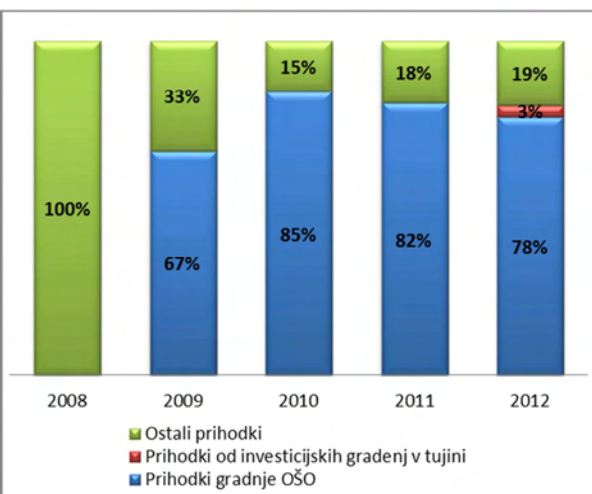
Tabela 7: Struktura prihodkov od prodaje na trgu primerjalno 2012 in 2011

Prihodki od prodaje na trgu (v 000 EUR)	2012		2011		Indeks 2012/2011
Prihodki gradnje in koncesij OŠO	12.128	77%	6.703	82%	181
Prihodki od investicijskih gradenj v tujini	535	3%	0	0%	
Ostali prihodki	2.991	19%	1.517	18%	197
Skupaj	15.654		8.220		190

Slika 8: Gibanje prihodkov od prodaje na trgu v obdobju 2008 – 2012 (v 000 EUR)

Slika 9: Struktura prihodkov od prodaje na trgu v obdobju 2008 – 2012

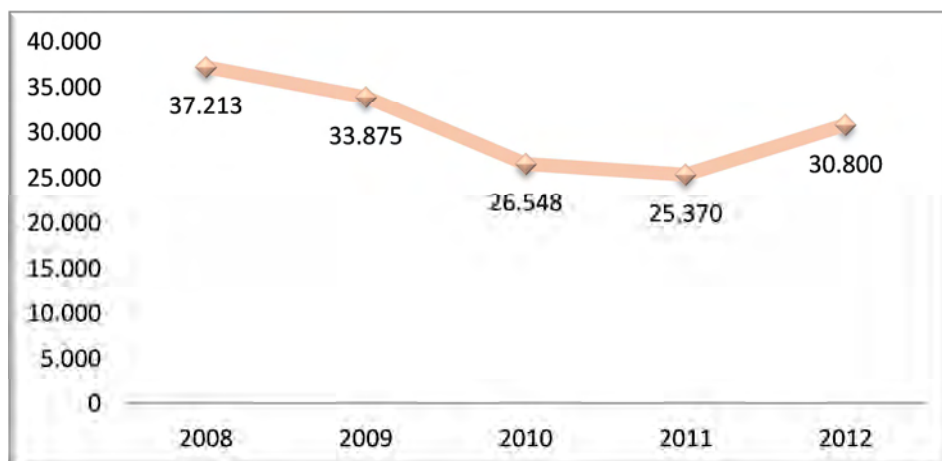
3.4.2. Odhodki

Odhodki v letu 2012 znašajo skupaj 30.800 tisoč EUR (od tega je 97 tisoč EUR oziroma 0,3% finančnih odhodkov), kar je 21% več v letu 2011.

Tabela 8: Struktura odhodkov primerjalno 2012 in 2011

Odhodki (v 000 EUR)	2012		2011		Indeks 2012/2011
Poslovni odhodki	30.703	99,7%	25.321	99,8%	121
Finančni odhodki	97	0,3%	49	0,2%	198
Skupaj	30.800		25.370		121

Slika 10: Gibanje odhodkov v obdobju 2008 – 2012 (v 000 EUR)

V strukturi odhodkov v letu 2012 predstavljajo največji strukturni delež stroški dela, ki znašajo 38% celotnih odhodkov. Sledijo stroški podizvajalcev v višini 30% vseh odhodkov, stroški materiala (vključno z nabavno vrednostjo prodanega materiala) v višini 29% vseh odhodkov, stroški storitev v višini 11% odhodkov, amortizacija v višini 5% odhodkov ter stroški goriva za vozni park in delovne stroje v višini 2% odhodkov. Drugi odhodki iz poslovanja zajemajo rezervacije, slabitve, usredstveno lastno režijo iz naslova zasebnega vložka v projekte izgradnje širokopasovnih omrežij in ostale odhodke ter predstavljajo zmanjšanje stroškov v višini 4.580 tisoč EUR.

Tabela 9: Struktura poslovnih odhodkov primerjalno 2012 in 2011

Poslovni odhodki (v 000 EUR)	2012		2011		Indeks 2012/2011
Stroški Materiala + nabavna vrednost materiala	8.908	29%	4.912	19%	181
Stroški energije (gorivo)	764	2%	615	2%	124
Stroški storitev	3.337	11%	2.889	11%	116
Stroški podizvajalcev	9.089	30%	5.898	23%	154
Stroški dela	11.719	38%	12.145	48%	96
Amortizacija	1.466	5%	1.372	5%	107
Drugi odhodki	-4.580	-15%	-2.510	-10%	182
Skupaj	30.704		25.321		121

3.4.3. Dobiček iz poslovanja (EBIT)

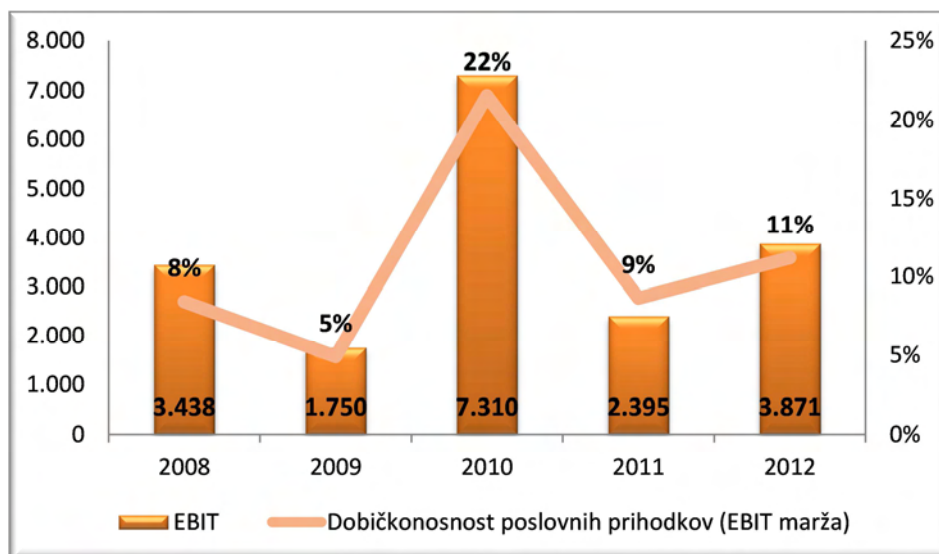
Dobiček iz poslovanja – EBIT za leto 2012 znaša 3.871 tisoč EUR in je za 62% višji od dobička iz poslovanja v letu 2011.

Tabela 10: EBIT, EBIT marža primerjalno 2012 in 2011

EBIT in EBIT marža (v 000 EUR)	2012	2011	Indeks 2012/2011
EBIT	3.871	2.395	162
Dobičkonosnost poslovnih prihodkov (EBIT marža)	11%	9%	

Dobičkonosnost poslovnih prihodkov (EBIT marža) v letu 2012 tako znaša 11%.

Slika 11: Gibanje in dobičkonosnost EBIT v obdobju 2008 – 2012 (v 000 EUR)

3.4.4. Sredstva

Sredstva

Obseg sredstev družbe GVO je konec leta 2012 znašal 39.070 tisoč EUR in je za 20% višji kot leto prej. Dolgoročna sredstva so tako ob koncu leta 2012 znašala 24.335 tisoč EUR, kar je za 51% več kot v letu prej in predstavljajo 62% bilančne vsote. Vzrok je v povečanju neopredmetenih osnovnih sredstev iz naslova gradnje OŠO projektov Dolenjska, Sevnica in Slovenske Konjice.

Tabela 11: Struktura sredstev primerjalno 2012 in 2011

v 000 EUR	2012		2011		Indeks 2012/2011
Kratkoročna sredstva	14.735	38%	16.591	51%	89
Dolgoročna sredstva	24.335	62%	16.089	49%	151
Skupaj Sredstva	39.070		32.680		120

Slika 12: Gibanje sredstev v obdobju 2008 – 2012 (v 000 EUR)

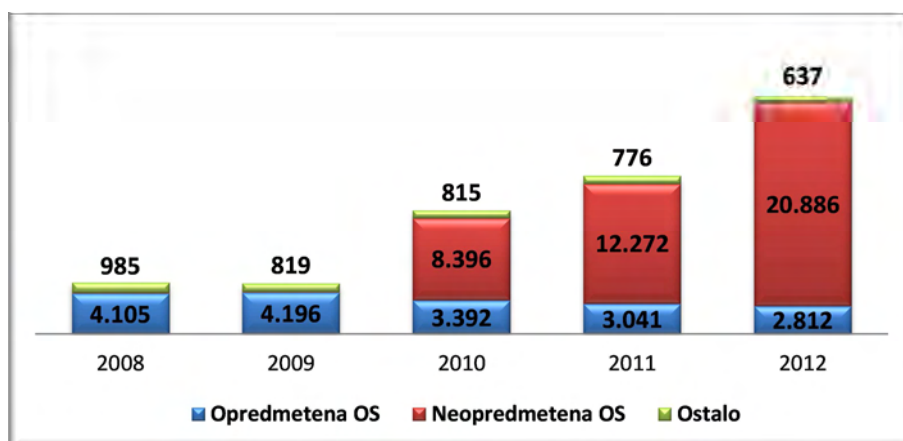
Dolgoročna sredstva

Med dolgoročnimi sredstvi predstavljajo največji del neopredmetena osnovna sredstva (86%), sledijo opredmetena osnovna sredstva (12%), ostalo pa so druge finančne naložbe in odložene terjatve za davek (3%). V neopredmetenih osnovnih sredstvih daleč največji strukturni delež predstavljajo pravice iz naslova upravljanja širokopasovnih omrežij, ki jih je GVO zgradil v letih 2009 - 2012. Porast neopredmetenih osnovnih sredstev v 2012 za 70% je iz naslova zaključka gradnje projektov OŠO Dolenjska, Sevnica in Slovenske Konjice. Opredmetena osnovna sredstva se v 2012 v primerjavi z 2011 vrednostno niso bistveno spreminjala. Kljub popolniti parka delovnih strojev in orodij je v 2012 zabeležen padec vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev iz naslova amortizacije. Skupno je porast dolgoročnih sredstev v 2012, v primerjavi z 2011 znašal 51%.

Tabela 12: Struktura dolgoročnih sredstev primerjalno 2012 in 2011

Dolgoročna sredstva (v 000 EUR)	2012		2011		Indeks 2012/2011
Opredmetena OS	2.812	12%	3.041	19%	92
Neopredmetena OS	20.886	86%	12.272	76%	170
Ostalo	637	3%	776	5%	82
Skupaj	24.335		16.089		151

Slika 13: Gibanje dolgoročnih sredstev v obdobju 2008 – 2012 (v 000 EUR)

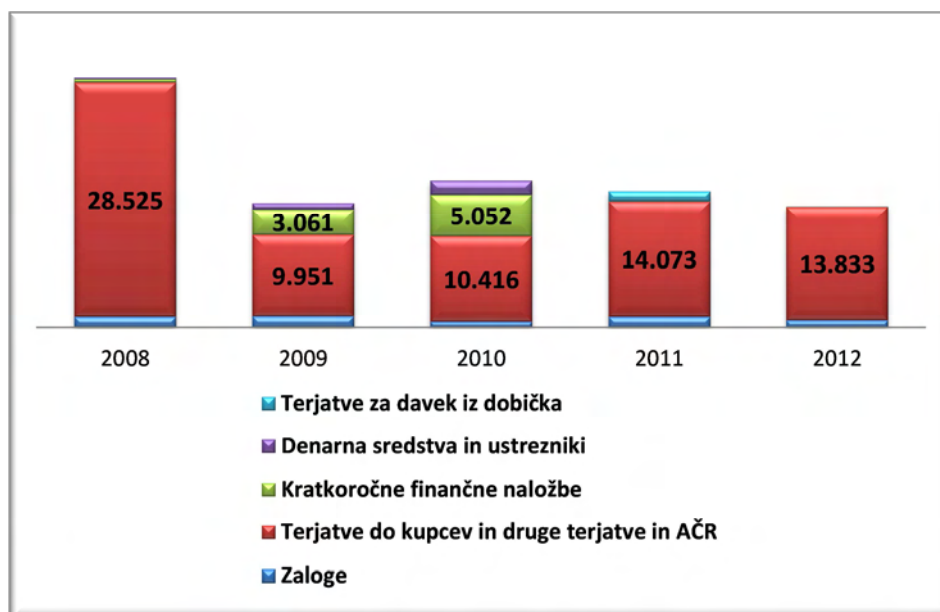
Kratkoročna sredstva

Kratkoročna sredstva so ob koncu leta 2012 znašala 14.735 tisoč EUR in so za 11% nižja kot leto prej. Spremembe v primerjavi z letom 2011 so skoraj izključno posledica zmanjšanja zalog, posledica zaključka del na projektih GOŠO (33%) in v manjši meri posledica zmanjšanja terjatev do kupcev in drugih terjatev (2%).

Tabela 13: Struktura kratkoročnih sredstev primerjalno 2012 in 2011

Kratkoročna sredstva (v 000 EUR)	2012		2011		Indeks 2012/2011
Zaloge	868	6%	1.288	8%	67
Terjatve do kupcev in druge terjatve in AČR	13.833	94%	14.073	85%	98
Kratkoročne finančne naložbe	29	0%	34	0%	85
Denarna sredstva in ustrezniki	5	0%	15	0%	33
Terjatve za davek iz dobička	0	0%	1.181	7%	0
Skupaj	14.735		16.591		89

Slika 14: Gibanje kratkoročnih sredstev v obdobju 2008 – 2012 (v 000 EUR)

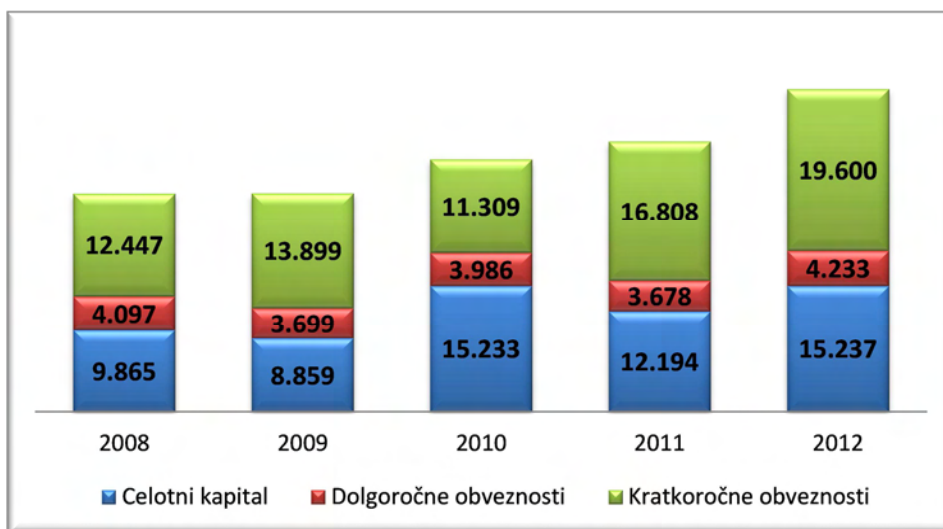
3.4.5. Kapital in obveznosti

Kapital in obveznosti družbe GVO so konec leta 2012 znašale 39.070 tisoč EUR in so za 20% višje kot leto prej. Kratkoročne obveznosti so porasle za 17% predvsem iz naslova porasta poslovnih obveznosti do družb v STS in iz naslova povečanja revolving kredita, ki ga ima GVO pri matični družbi Telekom Slovenije d.d.. Porast dolgoročnih obveznosti za 15% je izključno posledica povečanja rezervacij. Porast kapitala in rezerv za 25% je posledica ustvarjenega dobička tekočega leta.

Tabela 14: Struktura kapitala in obveznosti do virov primerjalno 2012 in 2011

Kapital in obveznosti (v 000 EUR)	2012		2011		Indeks 2012/2011
Celotni kapital	15.237	39%	12.194	37%	125
Dolgoročne obveznosti	4.233	11%	3.678	11%	115
Kratkoročne obveznosti	19.600	50%	16.808	51%	117
Skupaj	39.070		32.680		120

Slika 15: Gibanje kapitala in obveznosti v obdobju 2008 – 2012 (v 000 EUR)

Kapital

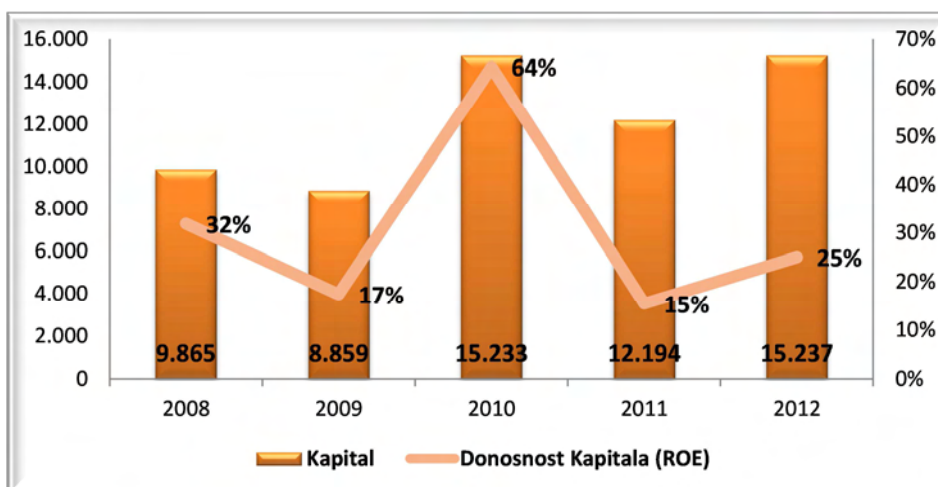
Kapital družbe GVO je vključno z rezervami ob koncu leta 2012 znašal 15.237 tisoč EUR in je za 25% višji kot leto prej ter predstavlja v strukturi virov sredstev 39% (v letu 2011 37%). Zvišanje kapitala je iz naslova ustvarjenega dobička tekočega leta.

Donosnost kapitala (ROE) je tako v letu 2012 znašala 25% in je v primerjavi z letom 2011 višja za 10 odstotnih točk. Kazalnik je izračunan kot čisti poslovni izid / ((kapital predhodnega leta + kapital tekočega leta – ČPI tekočega leta) / 2).

Tabela 15: Kapital in ROE primerjalno 2012 in 2011

Kapital in ROE	2012	2011	Indeks 2012/2011
Kapital (v 000 EUR)	15.237	12.194	125
Donosnost Kapitala (ROE)	25%	15%	

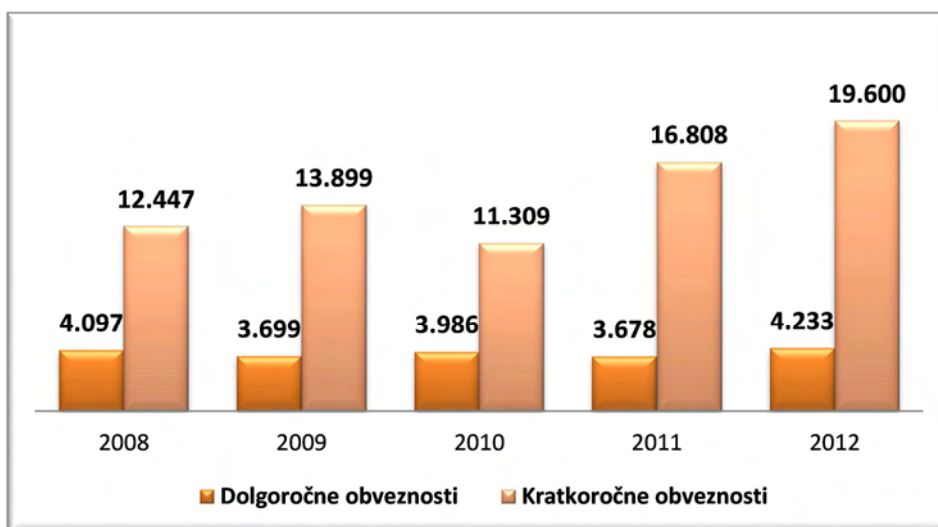
Slika 16: Gibanje kapitala & ROE v obdobju 2008 – 2012 (v 000 EUR)

Dolgoročne in kratkoročne obveznosti

Dolgoročne obveznosti v višini 4.233 tisoč EUR so v letu 2012 sestavljene izključno iz naslova rezervacij in predstavljajo 11% v strukturi virov sredstev (v lanskem letu 3.678 tisoč EUR oziroma 11%). Kratkoročne obveznosti so ob koncu leta 2012 znašale 19.600 tisoč EUR in predstavljajo 50% v strukturi obveznosti do virov sredstev. V primerjavi z letom 2011 so se kratkoročne obveznosti povečale za 17%. Do povečanja kratkoročnih obveznosti je prišlo zaradi povečanja kratkoročnih poslovnih obveznosti in povečanja prejetega kratkoročnega posojila s strani matične družbe Telekoma Slovenije d.d. za potrebe zagotavljanja tekoče likvidnosti in ustreznega obratnega kapitala. Povečale so se obveznosti za davek iz dobička in zmanjšali kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki.

Slika 17: Gibanje dolgoročnih in kratkoročnih obveznost v obdobju 2008 – 2012 (v 000 EUR)

3.4.6. Dodana vrednost in prihodek na zaposlenega (produktivnost)

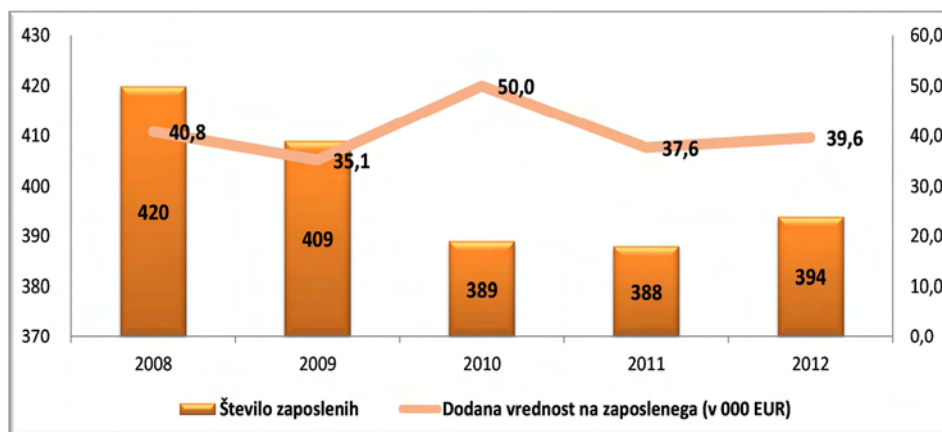
Dodana vrednost na zaposlenega izkazuje, kolikšna je povprečna novo ustvarjena vrednost na zaposlenega in je odraz kakovosti poslovnih učinkov.

V letu 2012 je znašala dodana vrednost na zaposlenega 39,6 tisoč EUR in je v primerjavi z letom prej višja za 2,0 tisoč EUR.

Tabela 16: Dodana vrednost in prihodek na zaposlenega primerjalno 2012 in 2011

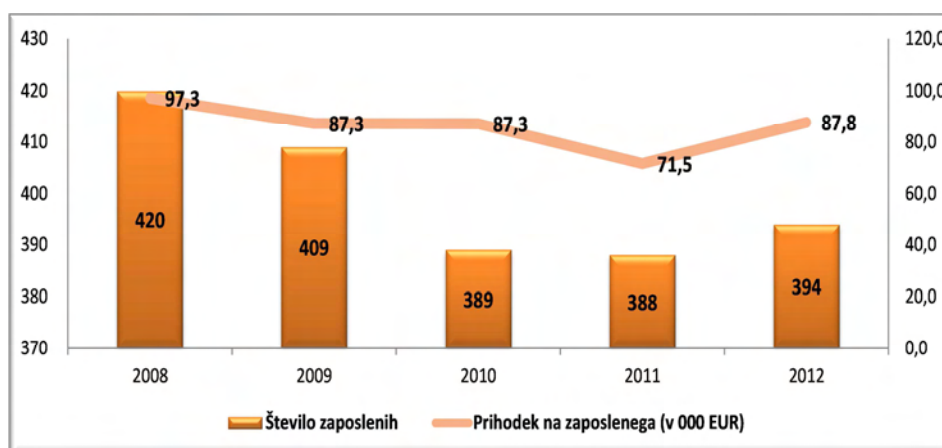
Dodana vrednost in prihodek na zaposlenega (v 000 EUR)	2012	2011	Indeks 2012/2011
Dodana vrednost na zaposlenega	39,6	37,6	105
Prihodek na zaposlenega	87,8	71,5	123

Slika 18: Gibanje števila zaposlenih in dodane vrednosti v obdobju 2008 – 2012

V letu 2012 je prihodek na zaposlenega (produktivnost) znašal 87,8 tisoč EUR in je v primerjavi z letom prej, ko je znašal 71,5 tisoč EUR, višji za 16,3 tisoč EUR. Upoštevajoč vrednosti v preteklih letih, je prihodek na zaposlenega v 2012 med višjimi v obdobju delovanja podjetja.

Slika 19: Gibanje števila zaposlenih in prihodka na zaposlenega v obdobju 2008 – 2012

3.5. Obratni kapital

V okviru finančno – računovodskih izkazov in analiz se izraz »obratni kapital« največkrat nanaša na kratkoročna sredstva in kratkoročne obveznosti. V bolj poglobljene namene pa se uporablja termin »neto obratni kapital«, ki se izračuna tako, da se od trenutnih kratkoročnih sredstev, prikazanih na aktivni strani bilance stanja (obratni kapital) odštejejo kratkoročne obveznosti, prikazane na pasivni strani bilance stanja.

Glede na izračun neto obratnega kapitala (zaloge+terjatve+AČR-obveznosti-PČR) se le ta spreminja v odvisnosti od:

- vrednosti zalog oziroma višine terjatev in obveznosti, vključno z AČR in PČR
- dni obračanja zalog, terjatev in obveznosti

Tabela 17: Neto obratni kapital v GVO primerjalno 2012 in 2011

Neto obratni kapital (v 000 EUR)	2012	2011	Razlika
Zaloge	868	1.288	-420
Poslovne terjatve	12.547	13.825	-1.278
AČR	1.286	248	1.038
Terjatve za davek od dobička	0	1.181	-1.181
Poslovne obveznosti	12.940	11.410	1.530
PČR	1.296	2.162	-866
Obveznosti za davek od dobička	221	0	221
Skupaj	244	2.970	-2.726

V okviru politike obvladovanja obratnega kapitala izvajamo stalne aktivnosti za zmanjševanje razlike med zalogami, terjatvami in obveznostmi do dobaviteljev skozi:

- učinkovito upravljanje z zalogami, s ciljem zmanjševanja le-teh in/ali povečevanja njihovega obrata in s tem posledično zmanjševanje zneska denarja, ki je vezan v zalogah kot tudi časa, ko je denar vezan v zalogah, namesto da bi bil čim prej povrnjen skozi prodajo storitev, ki vključujejo material iz zalog,
- učinkovito izterjavo in obvladovanje terjatev do kupcev v obsegu in časovnih rokih, ki omogočajo dovolj denarnega priliva za tekoče plačevanje obveznosti do dobaviteljev, podizvajalcev, države in zaposlenih s čimer se zmanjšuje potreba po najemanju dodatnih virov za premostitev časovnih in vrednostnih razlik med prejemki iz naslova terjatev in izdatki iz naslova obveznosti.

Uresničevanje cilja ničelnega obratnega kapitala tako posledično za GVO pomeni:

- lažje in učinkovitejše zagotavljanje tekoče likvidnosti,
- povečevanje denarnega toka,
- zmanjševanje stroškov dodatnih virov denarja,
- povečanje učinkovitosti procesov naročila storitve → nabave materiala → izvedbe storitve → fakturiranja in
- povečanje učinkovitosti procesov upravljanja z zalogami, terjatvami in obveznostmi.

V nadaljevanju je podana analiza ključnih kategorij za izračun obratnega kapitala.

3.5.1. Terjatve

Poslovne in druge terjatve ter AČR so 2012 znašale 13.833 tisoč EUR, kar je za 2% manj kot v letu 2011. V strukturi poslovnih in drugih terjatev ter AČR največji delež predstavljajo poslovne terjatve z 88%. V letu 2012 je v strukturi poslovnih in drugih terjatev in AČR narastel delež danih predujmov za 2% iz nakupa modulov za izgradnjo sončnih elektrarn ter delež odloženih stroškov in vračunanih prihodkov za 7% iz naslova nezaračunanih del, kjer projektov in aktivnosti zaradi upravno administrativnih postopkov (soglasja in služnosti) ni bilo mogoče zaključiti v 2012.

Tabela 18: Struktura poslovnih in drugih terjatev ter AČR primerjalno 2012 in 2011

Poslovne in druge terjatve ter AČR (v 000 EUR)	2012		2011		Indeks 2012/2011
Poslovne terjatve	12.192	88%	13.869	99%	88
Dani predujmi	329	2%	2	0%	16.450
Terjatve za DDV in druge davke	754	5%	717	5%	105
Odloženi stroški in vračunani prihodki	1.286	9%	248	2%	519
Druge terjatve	86	1%	39	0%	221
Popravek vrednosti terjatev	-814	-6%	-802	-6%	101
Skupaj	13.833	100%	14.073	100%	98

V starostni strukturi poslovnih in drugih terjatev ter AČR največji delež predstavljajo nezapadle terjatve (86%). Delež zapadlih terjatev je v strukturi zanemarljiv, delež zapadlih terjatev pa je v primerjavi z letom 2011 padel za 3%. V okviru zapadlih terjatev največji delež predstavljajo zapadle terjatve od vključno 121 dni naprej (12%), vsebinsko pa so to večinoma terjatve v sodnih postopkih.

Tabela 19: Dospelost terjatev primerjalno 2012 in 2011

Poslovne in druge terjatve ter AČR - ročnost (v 000 EUR)	2012		2011		Indeks 2012/2011
Nezapadle terjatve	11.876	86%	11.662	83%	102
Zapadle terjatve					
- do vključno 30 dni	818	1%	715	5%	114
- od vključno 31 do vključno 60 dni	76	1%	741	5%	10
- od vključno 61 do vključno 90 dni	96	0%	55	2%	175
- od vključno 91 do vključno 120 dni	60	0%	244	2%	25
- od vključno 121 dni naprej	1.721	12%	1.458	10%	118
Popravek vrednosti	-814		-802		101
Vsota zapadlih terjatev	1.957	14%	2.411	17%	81
Skupaj	13.833		14.073		98

Pri izračunu koeficienta obračanja terjatev do kupcev so v števcu upoštevani samo čisti prihodki od prodaje brez rezervacij, v imenovalcu pa povprečno stanje terjatev. Pri izračunu povprečnega stanja terjatev do kupcev niso upoštevani popravki vrednosti terjatev

Tabela 20: Koeficient obračanja terjatev in dnevi vezave terjatev primerjalno 2012 in 2011

Koeficient obračanja terjatev do kupcev	2012		2011		Indeks 2012/2011
Čisti prihodki od prodaje brez rezervacij (v 000 EUR)	35.188		27.470		128
Povprečno stanje terjatev do kupcev (v 000 EUR)	10.308		8.657		119
Koeficient obračanja terjatev do kupcev	3,4		3,2		108
Dnevi vezave terjatev	107		115		93

V povprečju so kupci plačevali svoje obveznosti do GVO v 107 dneh, kar je 8 dni hitreje kot v letu 2011 in 33 dni hitreje kot v letu 2010. Zmanjševanje dni vezave terjatev do kupcev je rezultat stalnega izboljševanja kvalitete postopkov obvladovanja terjatev v GVO.

3.5.2. Obveznosti

Stanje poslovnih in drugih obveznosti je v 2012 znašalo 12.940 tisoč EUR, kar je za 13% več kot v letu 2011. Povečanje stanja je iz naslova povečanja obveznosti do dobaviteljev za 21% in je posledica povečanja obsega prometa v 2012 v primerjavi z 2011 (24%). V strukturi obveznosti,

največji delež predstavljajo obveznosti do dobaviteljev 86%, sledijo obveznosti do zaposlenih (7%) in druge obveznosti (v večji meri obveznosti iz naslova cesij in asignacij) s 6%. Ostale obveznosti so zanemarljive.

Tabela 21: Struktura poslovnih in drugih obveznosti primerjalno 2012 in 2011

Poslovne in druge obveznosti (v 000 EUR)	2012		2011		Indeks 2012/2011
Obveznosti do dobaviteljev	11.153	86%	9.196	81%	121
Obveznosti za DDV in druge davčne obveznosti	124	1%	105	1%	118
Obveznosti do zaposlenih	911	7%	689	6%	132
Obveznosti za predujme	39	0%	27	0%	144
Druge obveznosti	713	6%	1.393	12%	51
Skupaj	12.940		11.410		113

V strukturi zapadlosti poslovnih in drugih obveznosti, največji delež predstavljajo obveznosti z rokom zapadlosti do 3 mesece (66%). Obveznosti z rokom zapadlosti od 3 do 12 mesecev predstavljajo 21%. V okviru zapadlih poslovnih obveznosti do 3 mesecev so večinoma izkazane obveznosti do Telekom Slovenije d.d..

Tabela 22: Zapadlost poslovnih in drugih obveznosti primerjalno 2012 in 2011

Poslovne in druge obveznosti - ročnost (v 000 EUR)	2012		2011		Indeks 2012/2011
Zapadle	261	2%	35	0%	746
Na odpoklic	1.435	11%	1.025	9%	140
Do 3 mesece	8.504	66%	7.703	68%	110
Od 3 do 12 mesecev	2.740	21%	2.647	23%	104
Od 1 do 5 let	0	0%	0	0%	
Nad 5 let	0	0%	0	0%	
Skupaj	12.940		11.410		113

Povprečno je družba GVO v letu 2012 svoje obveznosti do dobaviteljev plačevala v 109 dnevih oziroma 5 dni prej kot v letu 2011 in 10 dni prej kot v letu 2010.

Tabela 23: Koeficient obračanja obveznosti do dobaviteljev in dnevi vezave obveznosti primerjalno 2012 in 2011

Koeficient obračanja obveznosti do dobaviteljev	2012	2011	Indeks 2012/2011
Stroški materiala, blaga, storitev, nabave OOS, GOŠO zasebni del, material in podizvajalci (v 000 EUR)	27.418	16.327	168
Povprečno stanje obveznosti do dobaviteljev (v 000 EUR)	8.210	5.120	160
Koeficient obračanja obveznosti do dobaviteljev	3,3	3,2	105
Dnevi vezave obveznosti	109	114	95

3.5.3. Zaloge

V zalogah družba GVO izkazuje samo zaloge materiala. Stanje zalog materiala je v povprečju v 2012 znašalo 1.275 tisoč EUR, kar je za 30% več kot v letu 2011. Povečanje zalog je posledica povečanja obsega prometa v letu 2012 v primerjavi z letom 2011. Povprečen obrat zalog je v letu 2012 znašal 54 dni in je krajši od povprečnega obrata v 2011 za 23 dni. V povprečju so se zaloge v 2012 obrnile 6,8 krat v letu, v 2011 pa 4,7 krat. Zmanjševanje dni vezave zalog je rezultat stalnega izboljševanja kvalitete postopkov obvladovanja zalog v GVO.

Tabela 24: Koeficient obračanja zalog in dnevi vezave zalog primerjalno 2012 in 2011

Koeficient obračanja zalog	2012	2011	Indeks 2012/2011
Poraba materiala in surovin (v 000 EUR)	8.635	4.617	187
Povprečna zaloga (v 000 EUR)	1.275	980	130
Koeficient obračanja zalog	6,8	4,7	144
Dnevi vezave zalog	54	77	70

3.5.4. Operativni cikel

Za upravljanje obratnega kapitala se za osnovo njegovega merjenja največkrat uporablja krogotok denarja. Učinkovitost upravljanja obratnega kapitala je odvisna od čim hitrejših plačil in čim počasnejših izplačil. Operativni cikel je čas med pridobitvijo materiala in plačilom kupcev, ki so posredno povezana s prihodki od prodaje. Ker se operativni cikel osredotoča predvsem na finančne tokove iz zalog, terjatev in obveznosti, se krogotok denarja zajema le iz finančnih tokov iz naslova poslovanja. Krogotok denarja tako lahko opredelimo kot čas med izplačilom obveznosti do dobaviteljev materiala in prejetih plačil kupcev.

Slika 20: Operativni cikel družbe GVO v letu 2012

Pri družbi GVO znaša v 2012 povprečna vezava zalog materiala 54 dni, povprečni dnevi vezave terjatev 107 dni in povprečni dnevi vezave obveznosti 109 dni. To pomeni, da ima družba povprečno dobo vezave obratnega kapitala 52 dni oziroma je družba v letu 2012 za financiranje tekočega poslovanja potrebovala dodatne vire v povprečju za čas 52 dni.

Primerjalno z letom 2011, je v 2012 družba GVO skrajšala operativni cikel vezave obratnega kapitala za 36%, pri čemer je zmanjšanje rezultat stalnega izboljševanja kvalitete postopkov obvladovanja obratnega kapitala v GVO.

Tabela 25: Operativni cikel GVO primerjalno 2012 in 2011

Operativni cikel	2012	2011	Indeks 2012/2011
Dnevi vezave zalog	54	77	70
Dnevi vezave terjatev	107	115	93
Dnevi vezave obveznosti	109	114	95
Dnevi vezave obratnega kapitala	52	78	66

3.6. Nekateri ključni kazalniki poslovanja

Ključni kazalniki poslovanja so glede na vsebino razdeljeni v posamezne vsebinsko zaključene skupine. Iz množice kazalnikov, ki so na razpolago in se danes uporabljajo, smo izbrali tiste, ki so po našem mnenju glede na dejavnost in specifiko poslovanja GVO najpomembnejši. Pri vsakem kazalniku, kjer je smiselno, je podan tudi način izračuna. Zaradi zelo dobrih rezultatov podjetja v letu 2010 je kot relevantna primerjava, poleg vrednosti posameznih kazalnikov v 2012, podana tudi povprečna vrednost posameznega kazalnika za obdobje 2008 – 2012.

V okviru kazalnikov finančnega stanja kazalniki kratkoročne likvidnosti niso podani, saj se na osnovi vrednosti teh koeficientov na stanje zadnjega dne v letu ne da odločati. Uporabnejši je izračun in spremljanje kratkoročnih koeficientov likvidnosti glede na mesečne vrednosti bilance stanja.

3.6.1. Kazalniki

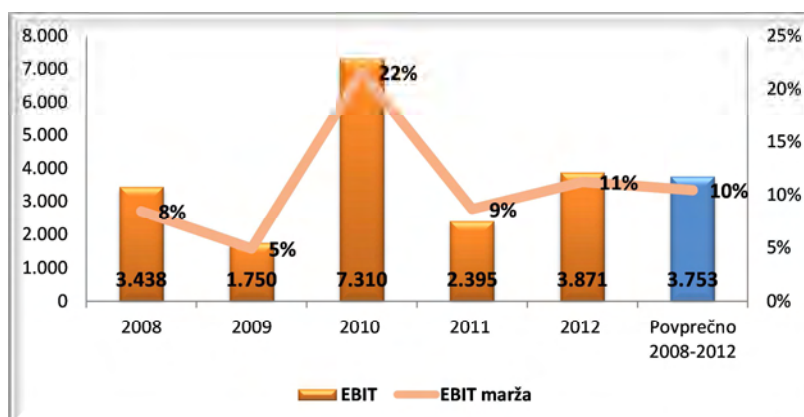
EBIT marža; tudi čisti donos prodaje. Kazalnik izkazuje, koliko EUR dobička iz poslovanja ustvari podjetje na 100 EUR prihodkov. Na vrednost kazalnika vpliva vsaka sprememba prihodkov tako navzgor (novi trgi, novi kupci, nove storitve) kot navzdol (znižanje cen, izguba trga, izguba kupcev).

Kazalnik je izračunan kot poslovni izid poslovnega dela (EBIT) / poslovni prihodki.

Tabela 26: EBIT, EBIT marža primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 - 2012

EBIT in EBIT marža	2012	2011	Povprečno 2008-2012
EBIT (v 000 EUR)	3.871	2.395	3.753
Dobičkonosnost poslovnih prihodkov (EBIT marža)	11%	9%	10%

Slika 21: Gibanje EBIT, EBIT marže v obdobju 2008 – 2012 (v 000 EUR)

V letu 2012 je EBIT marža porasla za 2% in je nad povprečjem, ki ga je dosegal GVO v letih 2008 - 2012. Z izjemo leta 2009 je EBIT marža vseskozi v porastu.

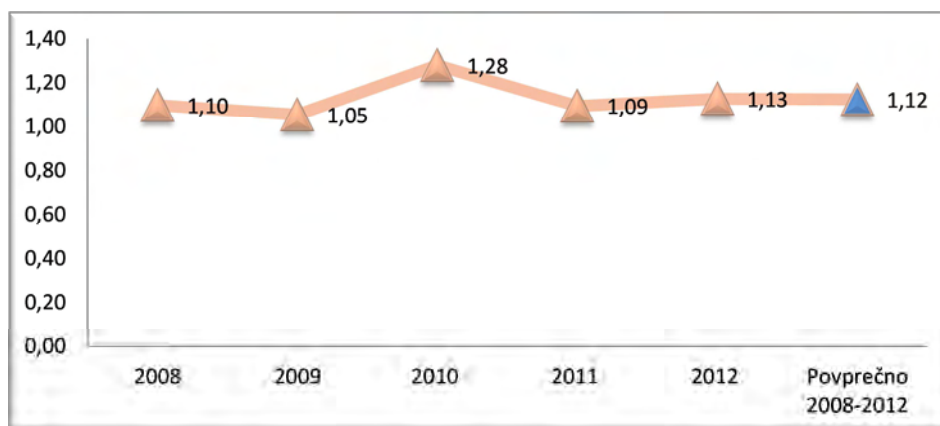
Gospodarnost (ekonomičnost) poslovanja; kazalnik prikazuje razmerje med prihodki in odhodki. Odraža doseganje cilja, kako z minimalnimi stroški opraviti dejavnost v potrebnem obsegu. Vrednostno kazalnik izkazuje, koliko EUR prihodkov je podjetje ustvarilo na 100 EUR odhodkov. Izračunamo ga kot razmerje med celotnimi prihodki in celotnimi odhodki.

Kazalnik je izračunan kot celotni prihodki / celotni odhodki.

Tabela 27: Celotni prihodki, celotni odhodki, gospodarnost primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 - 2012

Prihodki, odhodki in gospodarnost	2012	2011	Povprečno 2008-2012
Prihodki (v 000 EUR)	34.595	27.757	34.572
Odhodki (v 000 EUR)	30.800	25.370	30.761
Gospodarnost	1,12	1,09	1,12

Slika 22: Gibanje kazalnika gospodarnosti v obdobju 2008 – 2012

Vrednost kazalnika v 2012 znaša 1,12, kar pomeni, da je GVO na 100 EUR odhodkov ustvaril 113 EUR prihodkov. Z izjemo leta 2010 je vrednost tega kazalnika za leto 2012 najvišja v opazovanem obdobju 2008 – 2012.

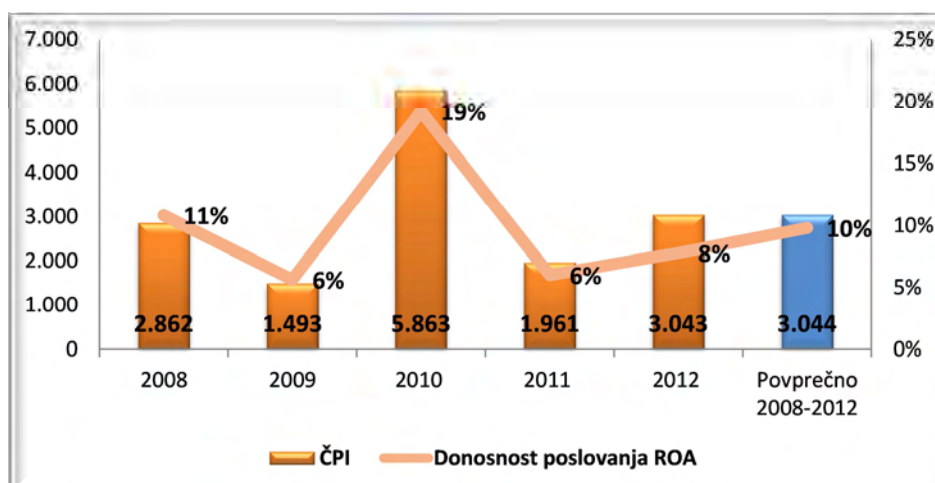
Donosnost poslovanja (ROA); Kazalnik kaže, kako uspešno je bilo poslovanje pri upravljanju sredstev. Kaže, koliko čistega dobička oziroma čiste izgube je gospodarska družba ugotovila na vsakih 100 evrov obstoječih sredstev, ne glede na to, kako so financirana. Gospodarska družba posluje uspešneje, če je vrednost tega kazalnika višja. Čista donosnost sredstev je zmnožek dveh drugih kazalnikov, izraženih v obliki razmerja, čiste dobičkovnosti prihodkov ter proizvodnosti sredstev. Večja kot je vrednost obeh kazalnikov, večja je vrednost kazalnika čiste donosnosti sredstev.

Kazalnik je izračunan kot čisti dobiček / sredstva.

Tabela 28: Čisti poslovni izid (ČPI) in donosnost poslovanja ROA primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 - 2012

ROA in ČPI	2012	2011	Povprečno 2008-2012
Donosnost poslovanja ROA	8%	6%	10%
Čisti poslovni izid ČPI (v 000 EUR)	3.043	1.961	3.044

Slika 23: Gibanje kazalnika donosnosti poslovanja ROA in ČPI v obdobju 2008 – 2012 (v 000 EUR)

V letu 2012 je vrednost ROA znašala 8% in bila za 2 odstotni točki pod povprečjem za obdobje 2008 – 2012. 8% vrednost ROA pomeni, da je imel GVO v 2012 na 100 EUR obstoječih sredstev 8 EUR dobička.

Donosnost kapitala (ROE); Čista donosnost kapitala je s stališča lastnikov gospodarske družbe najpomembnejši in eden najpogosteje uporabljenih kazalnikov poslovne uspešnosti. Kazalnik pojasnjuje, kako uspešno upravlja poslovodstvo s premoženjem lastnikov. Pokaže, koliko čistega dobička je gospodarska družba dosegla na vsakih 100 evrov vloženega kapitala. Gospodarska družba je poslovno uspešnejša, če je vrednost tega kazalnika čim višja (pozitivna). Vendar pa višja vrednost kazalnika lahko pomeni tudi večje tveganje na račun velikega zadolževanja gospodarske družbe. Čista donosnost kapitala je namreč odvisna od sestave virov financiranja sredstev.

Čisto donosnost kapitala je mogoče primerjati z zahtevano donosnostjo kapitala: lastniki za svojo udeležbo pri financiranju gospodarske družbe zahtevajo določen donos, v odvisnosti od tveganja. Če poslovodstvo ne zmore zagotavljati zahtevanega donosa, potem ne uresničuje cilja lastnikov.

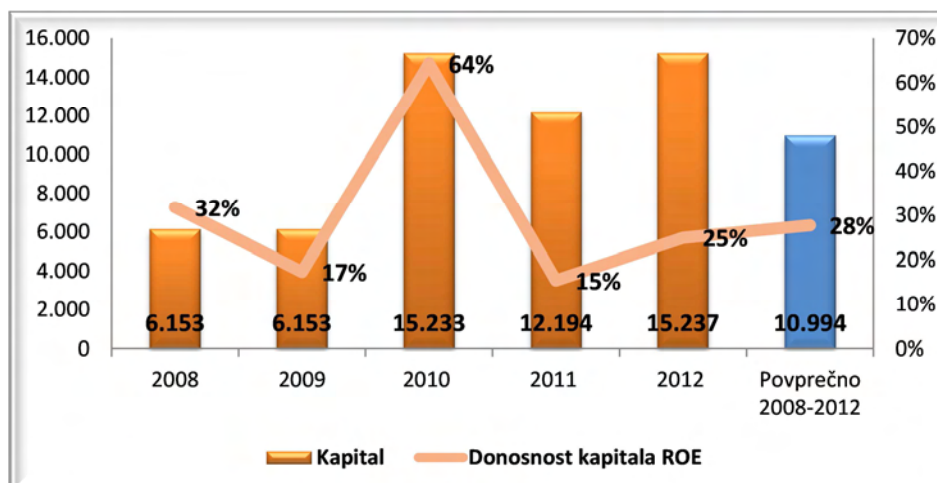
Gospodarske družbe s precej podobno donosnostjo kapitala le-to dosegajo na različne načine. Donosnost kapitala je namreč zmnožek treh kazalnikov - dobičkovnosti prihodkov, obračanja vseh sredstev ter razmerja med sredstvi in kapitalom, ki izraža finančno tveganje.

Kazalnik je izračunan kot čisti poslovni izid tekočega leta / ((kapital tekočega leta + kapital predhodnega leta – čisti poslovni izid tekočega leta) / 2).

Tabela 29: ČPI, Kapital in donosnost kapitala ROE primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 – 2012

ROE, ČPI in Kapital	2012	2011	Povprečno 2008-2012
Donosnost kapitala ROE	25%	15%	28%
ČPI (v 000 EUR)	3.043	1.961	3.044
Kapital (v 000 EUR)	15.237	12.194	10.994

Slika 24: Gibanje kazalnika donosnosti kapitala ROE in kapitala v obdobju 2008 – 2012 (v 000 EUR)

V primerjavi z letom 2011 je donosnost kapitala v GVO v letu 2012 višja za 10 odstotnih točk in za 3 odstotne točke nižja od povprečja v obdobju 2008 – 2012.

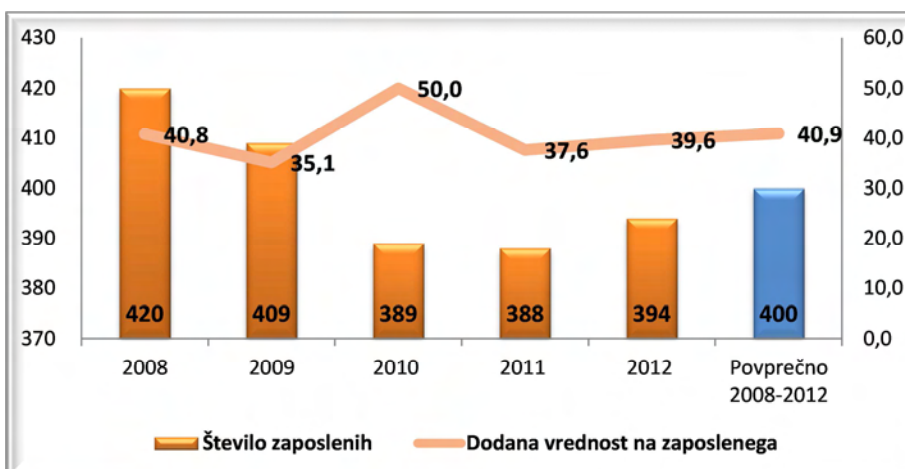
Dodana vrednost na zaposlenega; je ključni kazalnik uspešnega gospodarjenja in poleg kvalitete storitev oziroma produktov odraža tudi tehnološko zaostalost in prednost podjetja.

Kazalnik je izračunan kot (čisti dobiček + odhodki za obresti + davek od dohodka pravnih oseb + odloženi davek + stroški dela) / število zaposlenih.

Tabela 30: Število zaposlenih in dodana vrednost na zaposlenega primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 - 2012

	2011	2012	Povprečno 2008-2012
Število zaposlenih	388	394	400
Dodana vrednost na zaposlenega	37,6	39,6	40,9

Slika 25: Gibanje kazalnika dodane vrednosti na zaposlenega in števila zaposlenih v obdobju 2008 – 2012 (v 000 EUR)

Kot je razvidno iz podatkov, je dosežena dodana vrednost na zaposlenega za 2,0 tisoč EUR višja od dosežene v 2011 in za 1,3 tisoč EUR nižja od povprečne dosežene dodane vrednosti v obdobju 2008 – 2012.

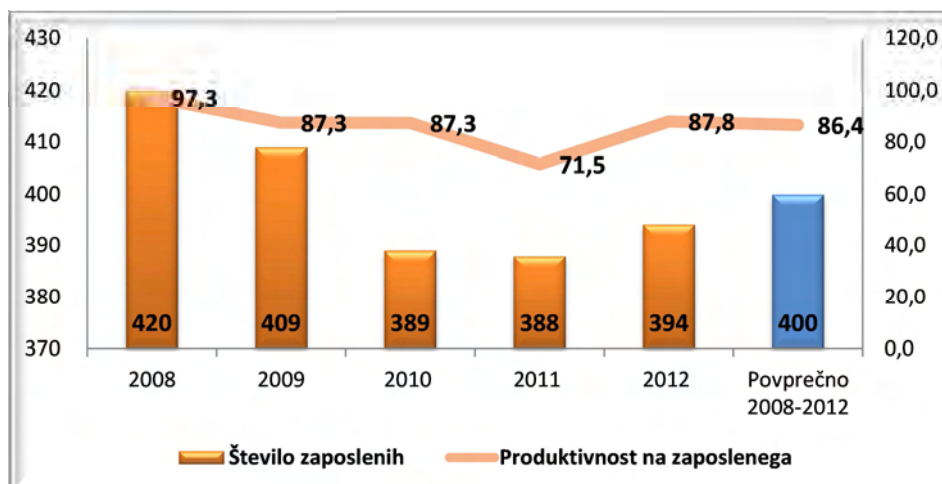
Produktivnost na zaposlenega; je pokazatelj ali z obstoječimi zaposlenimi podjetje naredi dovolj, preveč ali premalo. Produktivnost na zaposlenega se uporablja tudi kot merilo glede odločitve o zaposlitvi dodatnih kadrov ali odpuščanju obstoječih.

Kazalnik je izračunan kot poslovni prihodki / število zaposlenih.

Tabela 31: Število zaposlenih in produktivnost na zaposlenega primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 – 2012

	2012	2011	Povprečno 2008-2012
Število zaposlenih	394	388	400
Dodana vrednost na zaposlenega	39,6	37,6	40,9

Slika 26: Gibanje kazalnika produktivnosti na zaposlenega in števila zaposlenih v obdobju 2008 – 2012 (v 000 EUR)

Ob minimalnem zvišanju števila zaposlenih v 2012 se je produktivnost na zaposlenega v tekočem letu, v primerjavi z 2011, zvišala za 16,3 tisoč EUR in je za 1,4 tisoč EUR višja od povprečja v obdobju 2008 – 2012.

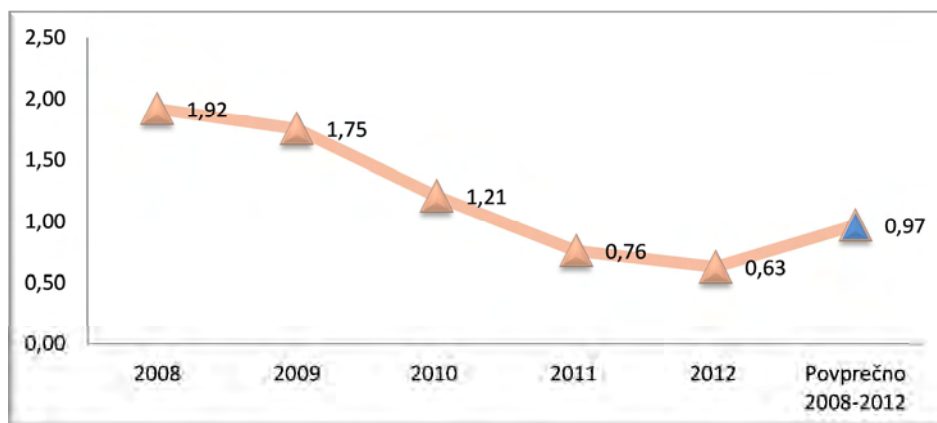
Koeficient kapitalske pokritosti dolgoročnih sredstev; je kazalnik dolgoročne likvidnosti, ki pove koliko dolgoročnih sredstev ima podjetje v lasti in jih lahko zastavi ali proda.

Kazalnik je izračunan kot kapital / dolgoročna sredstva.

Tabela 32: Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 – 2012

	2012	2011	Povprečno 2008-2012
Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev	0,63	0,76	0,97

Slika 27: Gibanje kazalnika kapitalne pokritosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2008 – 2012

Dolgoročna sredstva družbe GVO so v 63% pokrita s kapitalom, kar je glede na dejavnost še vedno ugodno.

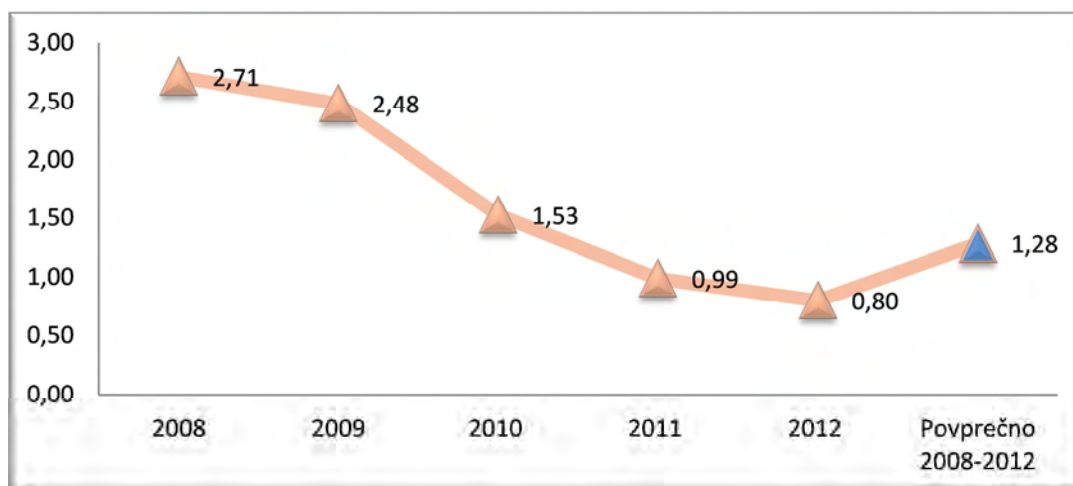
Koeficient dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev; je prav tako koeficient dolgoročne likvidnosti in pove ali je podjetje kreditno in investicijsko sposobno. Izračun je predvsem pomemben za banke, v primeru da podjetje najema posojilo. Koeficient pove v kolikšni meri ima podjetje dolgoročna sredstva pokrita z dolgoročnimi viri oziroma ali po pokrivanju dolgoročnih sredstev ostane še kaj na razpolago za pokrivanje kratkoročnih sredstev in zalog.

Kazalnik je izračunan kot kapital + rezervacije + dolgoročne obveznosti / dolgoročna sredstva.

Tabela 33: Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 – 2012

	2012	2011	Povprečno 2008-2012
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev	0,80	0,99	1,28

Slika 28: Gibanje kazalnika dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2008 – 2012

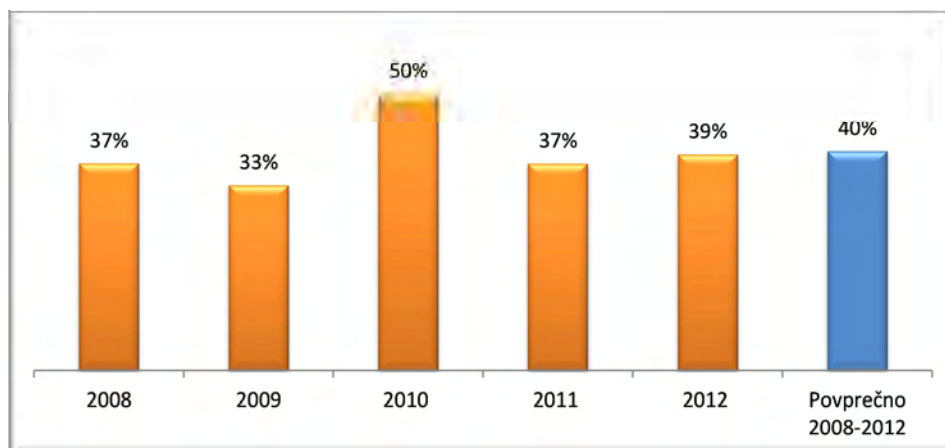
Finančna samostojnost; kazalnik izkazuje, koliko odstotkov sredstev je financiranih z lastnim kapitalom. Večji ko je ta odstotek, višja je finančna samostojnost podjetja.

Kazalnik je izračunan kot kapital / pasiva.

Tabela 34: Finančna samostojnost primerjalno 2011, 2010 in povprečje 2008 – 2012

	2012	2011	Povprečno 2008-2012
Finančna samostojnost	0,39	0,37	0,40

Slika 29: Gibanje kazalnika finančne samostojnosti v obdobju 2008 – 2012

V letu 2012 je imela družba GVO 39% sredstev financiranih z lastnim kapitalom, kar je v primerjavi z letom prej za 2 odstotni točki več. V povprečju v obdobju 2008 – 2012 je ta odstotek znašal 40%.

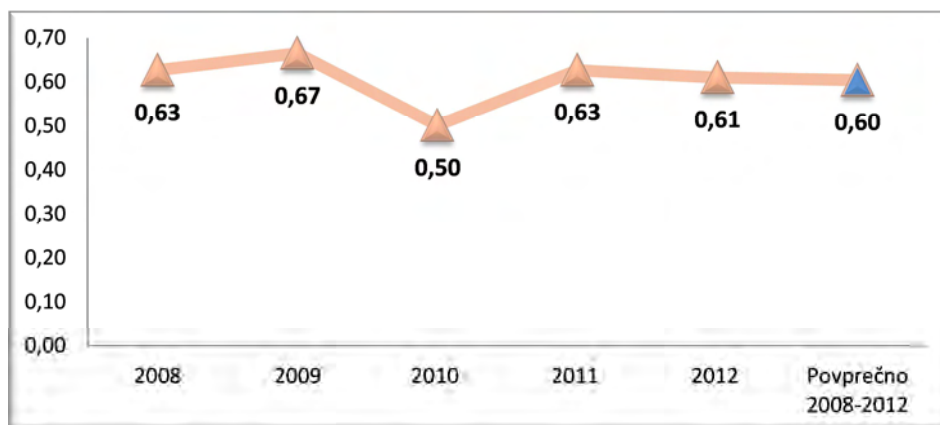
Zadolženost; je kazalnik, komplementaren kazalniku finančne samostojnosti. Kazalnik namreč kaže, koliko sredstev je financiranih s tujimi viri. Vrednost koeficienta, ki ga običajno pričakujejo banke znaša 0,5 ali manj.

Kazalnik je izračunan kot rezervacije in dolgoročne PČR + dolgoročne obveznosti + kratkoročne obveznosti + kratkoročne PČR / Kapital in obveznosti do virov

Tabela 35: Zadolženost primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 – 2012

	2012	2011	Povprečno 2008-2012
Zadolženost	0,61	0,63	0,60

Slika 30: Gibanje kazalnika zadolženosti v obdobju 2008 – 2012

V letu 2012 je imela družba GVO 61% sredstev financiranih s tujimi viri, v letu 2011 pa celo 63%. V povprečju v obdobju 2008 – 2012 je ta odstotek znašal 60%. Z izjemo leta 2010 je vrednost kazalnika v obdobju 2008 -2012 nihala okoli vrednoti 60%.

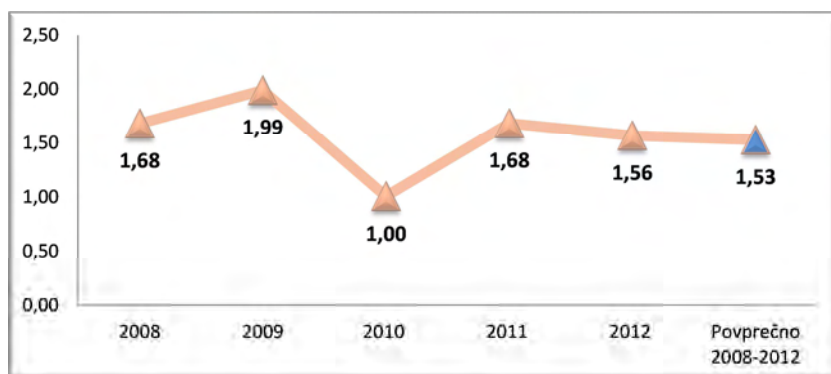
Finančni vzvod; je kazalnik, ki pove, kolikokrat dolgovi presegajo vrednost kapitala. Priporočljiva vrednost je 0,5 ali celo manj in banke so glede tega kazalnika zelo ostre, saj je kapital za banke najkvalitetnejši vir financiranja.

Kazalnik je izračunan kot rezervacije in dolgoročne PČR + dolgoročne obveznosti + kratkoročne obveznosti + kratkoročne PČR / kapital.

Tabela 36: Finančni vzvod primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 – 2012

	2012	2011	Povprečno 2008-2012
Finančni vzvod	1,56	1,68	1,53

Slika 31: Gibanje kazalnika finančnega vzvoda v obdobju 2008 – 2012

V družbi GVO je vrednost tega kazalnika nad 1, tako v letu 2012, kot tudi v povprečju v obdobju 2008 – 2012. Potrebno je upoštevati dejstvo, da GVO nima najetih posojil pri bankah in se v celoti financira pri lastniku Telekom Slovenije d.d..

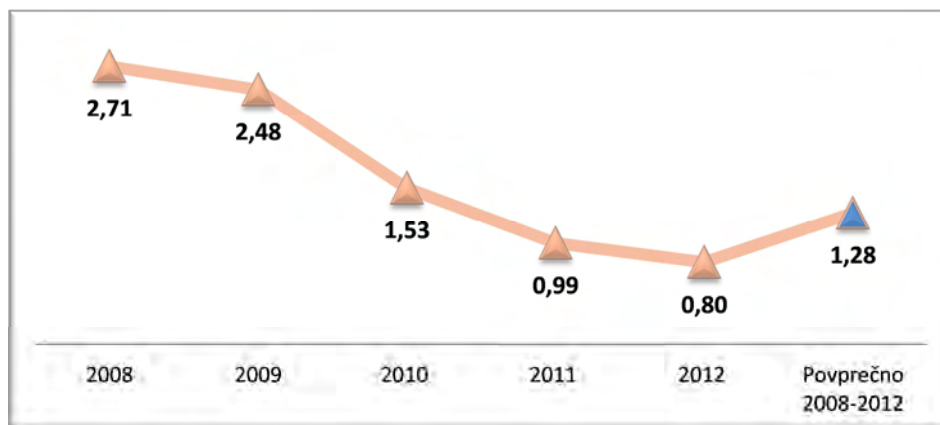
Kreditna sposobnost; je kazalnik, ki izkazuje, ali je podjetje kreditno sposobno oziroma ali ima podjetje s kakovostnimi dolgoročnimi viri v celoti pokrita dolgoročna sredstva.

Kazalnik je izračunan kot kapital + dolgoročne obveznosti + rezervacije in dolgoročne PČR / dolgoročna sredstva.

Tabela 37: Kreditna sposobnost primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 – 2012

	2012	2011	Povprečno 2008-2012
Kreditna sposobnost	0,80	0,99	1,28

Slika 32: Gibanje kazalnika kreditne sposobnosti v obdobju 2008 – 2012

V letu 2012 je kreditna sposobnost družbe GVO v primerjavi z letom 2011 in povprečjem 2008 – 2012 padla. Kljub temu je družba GVO tudi v 2012 še vedno, v primeru potrebe, kreditno sposobna. Kot pri predhodnem kazalniku, je tudi tu potrebno upoštevati dejstvo, da GVO nima najetih posojil pri bankah in se v celoti financira pri lastniku Telekom Slovenije d.d..

Neto upnik ali neto dolžnik; V primeru, da je vrednost kazalnika pozitivna je podjetje neto dolžnik. To pomeni, da so dolgoročna sredstva financirana s tujimi viri (dobavitelji, banka, država, zaposleni). V primeru, da je vrednost kazalnika negativna, pa je podjetje neto upnik in financira svoje kupce. Vsekakor je bolje, če je podjetje neto dolžnik, ob pogoju, da je cena (obresti) takšnega financiranja ugodna.

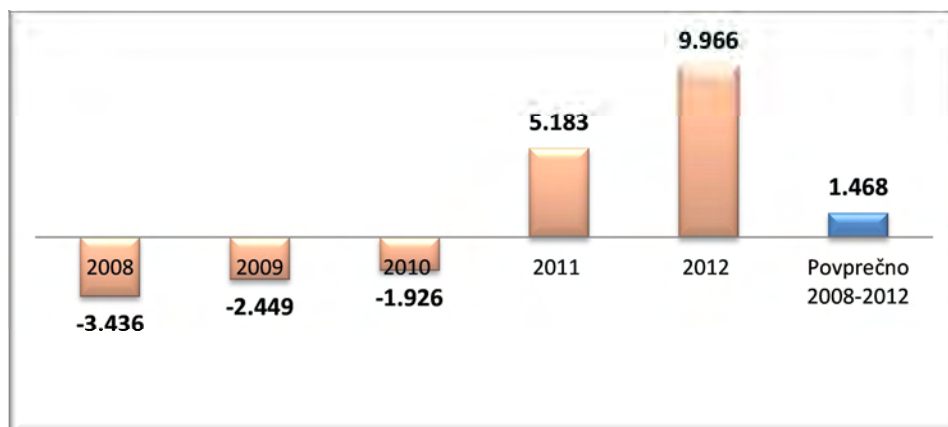
Kazalnik je izračunan kot dolgoročna sredstva + zaloge – kapital.

Tabela 38: Finančno posredniški položaj primerjalno 2012, 2011 in povprečje 2008 – 2012

	2012	2011	Povprečno 2008-2012
Neto dolžnik oz. Neto upnik	9.966	5.183	1.468
	Neto dolžnik	Neto dolžnik	Neto dolžnik

Družba GVO je bila v letu 2012 neto dolžnik.

Slika 33: Gibanje kazalnika finančno posredniškega položaja v obdobju 2008 – 2012 (v 000 EUR)

4. PRODAJA IN NABAVA

4.1. Obseg prodaje

V letu 2012 je družba dosegla prodajo (tj. pridobila posle) v skupni višini 33.971 tisoč EUR, kar je za 2% manj kot v letu 2011.

Prodaja matični družbi Telekom Slovenije d.d. je bila dosežena v skupni višini 26.485 tisoč EUR, kar je za 85% več kot v letu 2011, oziroma 15% več od načrtovanega. Večji obseg poslov za Telekom Slovenije d.d. je tudi posledica pridobitve nekaterih novih projektov gradnje FTTH omrežja, pri čemer pa je potrebno opozoriti, da bo velik del prihodkov iz tega naslova realiziranih šele takrat, ko bo dosežena predpisana penetracija na novozgrajenih omrežjih.

Na področju prodaje na trgu, je bilo sklenjenih za 6.885 tisoč EUR novih poslov na območju Republike Slovenije, kar pomeni realizacijo letnega plana na tem segmentu v višini 117%. Glede na lansko leto pa predstavlja za 66% manj sklenjenih poslov. Relativno nizek indeks obsega prodaje glede na predhodno leto je posledica visokega obsega sklenjenih poslov v preteklem letu, ko je GVO pridobil projekte gradnje odprtih širokopasovnih omrežij, ki so bili grajeni v letih 2011 in 2012.

V letu 2012 je GVO pridobil tudi prve posle v Zvezni Republiki Nemčiji, ki jih za potrebe spremljanja obsega realizirane prodaje (obsega sklenjenih pogodb) spremlja ločeno. V letu 2012 je ta obseg znašal 601 tisoč EUR, kar pomeni realizacijo letnega plana v višini 120%.

Tabela 39: Sklenjene pogodbe in naročila primerjalno 2012 in 2011

Sklenjene pogodbe in naročila (v 000 EUR)	2012	2011	Indeks 2012/2011
Telekom Slovenije, d.d.	26.485	14.304	185
Zunanji naročniki	6.885	20.229	34
Zunanji naročniki - tujina	600	0	
SKUPAJ	33.971	34.532	98

4.2. Naročniki

Največji naročniki GVO na trgu so bile v letu 2012 občine javne partnerice oz. naročnice v projektih gradnje odprtih širokopasovnih omrežij. Preostali pomembni naročniki v preteklem poslovnem letu so bili med drugim: različna ministrstva Republike Slovenije, podjetja iz elektrogospodarstva, investitorji v fotovoltaične sisteme, telekomunikacijski operaterji ter številna gradbena, nepremičninska, komunalna in projektantska podjetja.

Naročila za izvedbo dela za druge zunanje naročnike so se nanašala na novogradnje, zaščite in prestativne TK vodov, za potrebe gradnje prometne in druge infrastrukture, kakor tudi na dela ob novogradnjah raznih poslovnih, stanovanjskih in gospodarsko obrtnih conah. Naročila so se nanašala tudi na elektroinstalacijska dela in fotovoltaične sisteme.

4.3. Dobavitelji

Največji domači dobavitelj je Telekom Slovenije, d.d. s storitvami poslovne podpore, storitvami najema poslovnih in skladiščnih prostorov, telekomunikacijskimi storitvami in dobavljenim materialom iz lastnih zalog. Sledijo dobavitelji materialov, ki jih GVO vgrajuje pri izvajanju storitev, in drugi dobavitelji.

4.4. Investicije

Struktura se tudi v letu 2012 odraža predvsem skozi omejitve v investicijah. Tako smo v letu 2012 investirali zgolj v nujno potrebna delovna sredstva, specifično opremo za potrebe izvajanja projektov gradnje odprtih širokopasovnih omrežij, ter za gradnjo fotovoltaičnih sistemov. Večje investicije so bile posledica predvsem zaključevanja projektov javno-zasebnega partnerstva in kot posledica pridobitve poslov v Zvezni Republiki Nemčiji.

Največji del naložb, v obliki neopredmetenih osnovnih sredstev, predstavlja zasebni vložek GVO v okviru projektov izgradnje odprtih širokopasovnih omrežij v višini 9.033 tisoč EUR. V primerjavi z letom 2011 je ta vložek večji, kar je posledica dejstva, da se je gradnja GOŠO projektov v letu 2012 zaključevala.

Standardna in specialna orodja v višini 252 tisoč EUR (podbijalne rakete, microjet, kompresorji ipd.) so bila nabavljena za potrebe projekta v Nemčiji.

V letu 2012 je bil del investicij usmerjen v dopolnitev in nadgradnjo obstoječega voznega parka, kjer bo v naslednjih letih zaradi starosti in izrabe potrebna dokaj intenzivna obnova. Iz tega naslova so znašale investicije v vozni park vrednostno 389 tisoč EUR.

Prav tako je bil del naložb namenjen obnovi instrumentov – investicije v vrednosti 66 tisoč EUR - kjer prenavljamo nabor, še posebej stare nadomeščamo z novimi, ki so modernejši in prilagojeni novim tehnologijam. Del te zamenjave je že bil izveden v letu 2011, ostalo pa je postopoma načrtovano v prihodnjih letih.

Del naložb je namenjen rednim zamenjavam in posodabljanju računalniške opreme.

Tabela 40: Naložbe primerjalno 2012 in 2011

Naložbe (v EUR)	2012	2011	Indeks 2012/2011
Programska oprema	3.900	0	
Avtomobili	389.109	380.286	102
Instrumenti	65.738	59.523	110
Strojna mehanizacija	61.624	278.342	22
Standardna in specialna orodja	252.488	34.767	726
Računalniška oprema	28.937	17.031	170
Ostala oprema	13.488	5.304	254
Delna vsota	815.284	775.253	105
GOŠO gradnja	9.036.936	4.123.536	219
Skupaj	9.852.220	4.898.789	201

5. PROJEKTI JAVNO-ZASEBNEGA PARTNERSTVA

Uspešno poslovanje in finančna stabilnost nam omogočata ustrezne pogoje, zajetno znanje in izkušnje pa zaupanje v projekte javno-zasebnega partnerstva. Odprti smo za nove poslovne priložnosti in pripravljani vanje vlagati svoje znanje, izkušnje in kapital.

Trenutno smo aktivno udeleženi v več projektih javno-zasebnega partnerstva, ki jih sofinancirata Evropska Unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija iz proračuna. Gre za projekte gradnje in upravljanja odprtih širokopasovnih omrežij na (pretežno ruralnih) območjih, kjer zaradi redke poseljenosti ni komercialnega interesa za gradnjo tovrstnih omrežij. V teh projektih nastopamo kot zasebni partner in sofinancer, kot izvajalec gradnje in nazadnje tudi kot upravljavec in vzdrževalec omrežja, ki vsem zainteresiranim ponudnikom omogoča ponujanje širokopasovnih storitev (širokopasovni dostop do svetovnega spleta, IP televizija in IP telefonija), pod enakimi pogoji.

Na območju sedmih občin Mislinjska in Dravske doline (Slovenj Gradec, Mislinja, Vuzenica, Dravograd, Radlje ob Dravi, Muta in Ribnica na Pohorju) ter na območju občin Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi smo v letu 2010 zaključili izgradnjo odprtih širokopasovnih omrežij, ki širokopasovne storitve danes zagotavljata skupaj več kot 6.400 gospodinjstvom, poslovnim in drugim uporabnikom. V okviru teh dveh projektov smo v manj kot letu dni in pol zgradili skupaj več kot 1.500 kilometrov kableske kanalizacije, v katero smo vpihnili več kot 2.000 kilometrov optičnih kablov. Vanju smo vložili več kot 8 milijonov lastnih sredstev, ki jih nameravamo povrniti v dvajsetletnem obdobju upravljanja in vzdrževanja. Na dan 31.12.2012 je storitve v okviru navedenih omrežij uporabljalo že 3.375 končnih uporabnikov (gospodinjstev, poslovnih in drugih uporabnikov) oziroma 40 % več kot na eno leto prej.

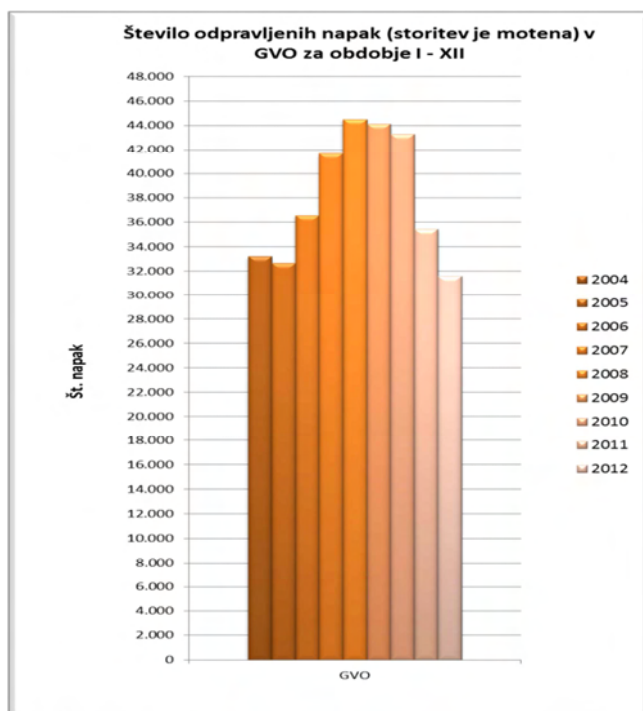
V letu 2012 smo zaključili tudi izgradnjo novih odprtih širokopasovnih omrežij v obliki javno-zasebnega partnerstva na območju občin Mokronog-Trebelno, Mirna, Mirna Peč, Trebnje, Šentrupert, Žužemberk, Sevnica in Slovenske Konjice. V ta omrežja smo v letih 2011 in 2012 vložili skupaj skoraj 12 milijonov evrov zasebnih sredstev, ki jih bomo prav tako povrnili skozi dvajsetletno obdobje upravljanja in vzdrževanja omrežij. Omrežji sta postali aktivni v začetku leta 2013.

6. UČINKOVITOST IZVAJANJA STORITEV

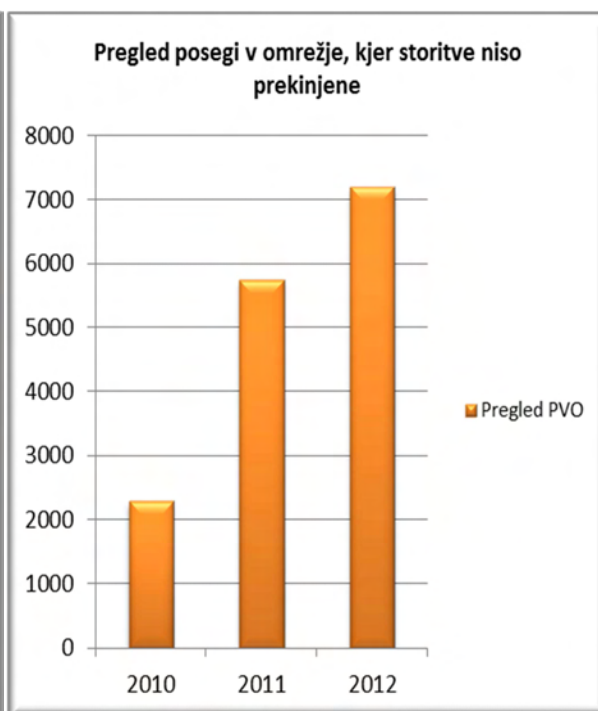
V letu 2012 smo na področju kurativnega vzdrževanja na hrbteničnem in medkrajevnem omrežju Telekoma Slovenije vse napake odpravili in zaključili v pogodbeno določenih časih, kar potrjuje učinkovito organiziranost ekip na celotnem območju Slovenije.

Statistično je bilo na področju celovite odprave napak za Telekom Slovenije, kjer so bile storitve za naročnike prekinjene oz. motene, zaključeno 11% manj opravil kot v predhodnem letu. Odmik je bil le v mesecu novembru, ko je bilo zaradi vremenskih vplivov (poplave) število odpravljenih napak za 40% višje od večletnega povprečja za ta mesec. Zaradi povečevanja deleža širokopasovnih storitev na telekomunikacijskem omrežju se sorazmerno povečuje tudi zahtevnejša diagnostika, ki je potrebna ob takšnih napakah. Smo pa v letu 2012 v primerjavi s predhodnim letom ponovno zaključili za 25% več opravil na napakah, kjer storitve za naročnike niso bile motene in je bilo potrebno na omrežju opraviti določene posege oz. vzdrževanje.

Slika 34: Število odpravljenih napak za Telekom Slovenije v obdobju 2004 - 2012

Slika 35: Pregled posegov v omrežje Telekoma Slovenije, kjer storitev ni motena, primerjalno v obdobju 2010-2012

Na odprtem širokopasovnem omrežju, ki je bilo v obliki javno-zasebnega partnerstva zgrajeno na področju Koroške in Ormoža, smo v letu 2012 zabeležili le 184 odpravljenih incidentov, kar potrjuje prednosti pri vzdrževanju, ki jih prinašajo optična omrežja.

7. UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Celovito obvladovanje tveganj pripomore k obvladovanju procesov in pomaga voditi podjetje v pravi smeri, kar poveča verjetnost doseganja boljših rezultatov podjetja ter omeji verjetnost ustvarjanja izgub.

7.1. Tveganja delovanja

Tveganja s področja ravnanja z okoljem smo zmanjšali z uvedbo standarda ISO 14001:2004 ter jasnimi navodili zaposlenim v zvezi s poslovnimi procesi.

Tveganje nepravočasnega potrjevanja faktur in situacij naših naročnikov predstavlja večje tveganje, še posebej v zapletenih razmerah na trgu in finančni krizi. Da bi se tem tveganjem čim bolj izognili, se zavarujemo že v fazi priprave pogodbe.

Tveganje nedoseganja rokov je zlasti na področju odprave napak zelo veliko. Vsak izpad linije predstavlja za Telekom Slovenije izpad prihodkov, vpliva pa tudi na ugled podjetja. Večji izpadi, ki povzročijo večje število napak na povezavah, so večinoma posledica višje sile, predvsem vremenskih vplivov (strela, veter, sneg, žled, poplave ipd.). To tveganje obvladujemo z ustrezno organizacijo dela in geografsko razpršenostjo lokacij, s čimer skušamo tem bolj skrajšati čase odprave napak. Število napak in čase, potrebne za odpravo, spremljamo dvakrat dnevno.

Tveganje neustreznega organiziranja poslovnega procesa ocenjujemo kot zmerno. Velik napor vlagamo v poenotenje in optimizacijo procesov v posameznih centrih gradnje in uveljavljanje najboljših prakse ter tudi v opremo in vozila, ki omogočajo nemoten poslovni proces.

7.2. Tržna tveganja

Družba je s svojim poslovanjem zelo povezana z matično družbo, Telekom Slovenije d.d., zato se tveganja, ki jim je izpostavljena matična družba, prenašajo tudi na GVO, d.o.o..

S povečanjem aktivnosti družbe na trgu se povečujejo tveganja, vezana na poslovanje poslovnih partnerjev, po drugi strani pa se zmanjšujejo tveganja, ki so posledica odvisnosti od matične družbe.

Na trgu se krepi konkurenca, ki agresivno nastopa zlasti na javnih razpisih. To se je še posebej izkazalo na javnih razpisih za gradnjo, upravljanje in vzdrževanje odprtih širokopasovnih omrežij, ki so jih razpisovale občine, operacijo pa sofinancirata Evropska Unija in Republika Slovenija.

7.3. Finančna tveganja

Finančna tveganja, med katera uvrščamo likvidnostno tveganje, kreditno tveganje, obrestno tveganje, valutno tveganje, tveganje neustreznega zavarovanja plačil oz. nezavarovanja terjatev in tveganje neuskklajenih plačilnih pogojev, smo v letu 2012 uspešno obvladovali. S temi tveganji upravlja Sektor za finance Telekoma Slovenije, v sodelovanju z Enoto komerciale in marketinga in Enoto za Projektiranje, Geodezijo, Razvoj in Ekonomiko. Glede na lastniška razmerja in s tem povezanim načinom financiranja, obrestnega tveganja ni oziroma je minimalno. Prav tako glede na trge, na katerih pretežno delujemo, ni prisotno valutno tveganje.

7.3.1 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje, ki izhaja iz terjatev do kupcev in kratkoročnih finančnih naložb, je nizko, saj ima v strukturi terjatev iz poslovanja največji delež Telekom Slovenije, d.d., ki je hkrati tudi naš lastnik in pri katerem tveganj neplačila v preteklosti nismo poznali. S povečevanjem deleža poslov na trgu se tveganje terjatev do kupcev povečuje, sploh v luči zaostrenih gospodarskih razmer, kar smo občutili v letu 2012. V družbi oblikujemo popravek vrednosti kratkoročnih terjatev po kriteriju starosti posamezne terjatve (od 50 do 100 %), za tiste terjatve, ki postanejo predmet prisilne poravnave ali stečaja pa je poslovna praksa takojšen 100% odpis, ne glede na starost ali višino. Kreditno tveganje obvladujemo z aktivnimi procesi izterjave.

7.3.2 Plačilnosposobnostno tveganje

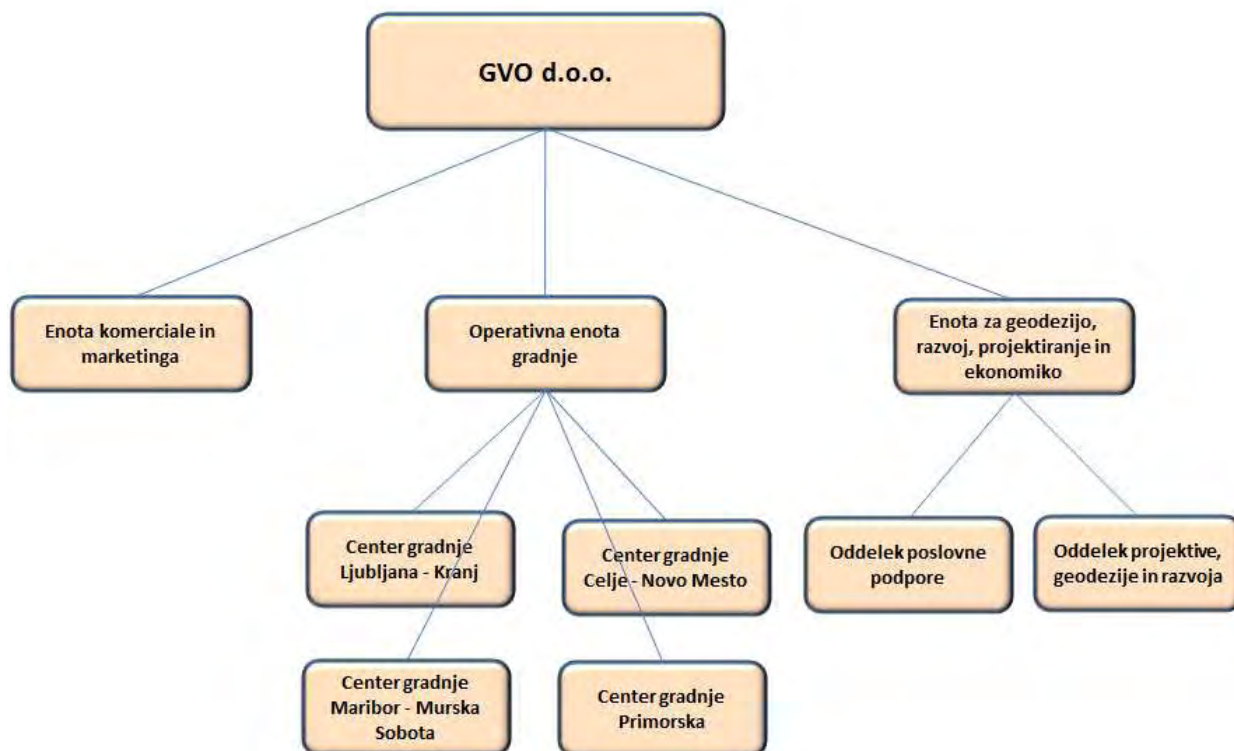
Eno od glavnih ciljev finančne poslovne funkcije je zagotavljanje likvidnosti, ki je odvisna od učinkovitosti ravnanja s finančnimi sredstvi in dinamike investiranja. Plačilno sposobnost za družbo uravnavamo v GVO v sodelovanju s Sektorjem za finance Telekom Slovenije s pomočjo usklajevanja likvidnostne strukture sredstev in virov sredstev. Vsebinski nadzor in spremljava likvidnosti ter odločanje o posameznih aktivnostih je na strani GVO.

8. ORGANIZIRANOST IN ZAPOSLENI

8.1. Organiziranost

Organizacijska struktura družbe GVO je tri nivojska in je funkcijsko organizirana. Takšna organiziranost nam omogoča jasno razmejitev pristojnosti in odgovornosti na vseh hierarhičnih ravneh, medtem ko nam projekti pristop na nižjih ravneh omogoča visoko stopnjo odzivnosti in prilagodljivosti potrebam naročnikov.

Slika 36: Organizacijska struktura družbe GVO v 2012

Družba GVO je organizacijsko sestavljena iz treh enot, Enote komercialne in marketinga, Operativne enote gradnje in Enote za geodezijo, razvoj, projektiranje in ekonomiko.

Enota Komercialne in marketinga se nahaja na sedežu družbe, na Cigaletovi 10 v Ljubljani. Ključne aktivnosti, ki jih ta enota izvaja so pridobivanje poslov in prodaja storitev v skupini Telekom Slovenije in neposredno na domačem in tujem trgu, vodenje postopkov izbora podizvajalcev in dobaviteljev, izbor in priprava pogodb, raziskovanje in poročanje o tržni poziciji GVO, d.o.o. in konkurence, marketinška podpora pri uvajanju novih storitev in skrb za celotno podobo družbe.

Operativna enota gradnje je organizacijsko razdeljena na t.i. štiri Centre gradenj, ki so lokacijsko razporejeni na 12 lokacij po celotnem ozemlju Slovenije s čimer je omogočena hitra odzivnost na zahteve kupcev, kot tudi bližina lokalnim skupnostim. Ključne aktivnosti, ki jih ta enota izvaja so izvajanje projektov izgradnje telekomunikacijskih omrežij, vzdrževanje in odprava napak na telekomunikacijskih omrežjih skladno z zahtevami kupcev oziroma pogodbenimi določili.

V letu 2012 je bila v GVO sprejeta odločitev o vstopu GVO na trg geodetskih storitev. V ta namen je bila izvedena izločitev kadra, ki je v okviru Operativne enote gradnje izvajal storitve izvršilno tehnične dokumentacije in združitve le-teh z obstoječim oddelkom projektive v samostojni profitni center, ki naj bi del prihodkov pridobil neposredno na trgu, zunaj skupine TS. Odločitev se je izkazala za pravilno, saj je novoustanovljeni profitni center v letu 2012 izpolnil vse zadane cilje, vključno z načrtovanim obsegom prihodkov. Lokacijsko se razvoj in projektiranje nahajata v Celju, kjer je projektivni biro, preostali del pa se nahaja na lokacijah, kjer so centri gradnje OEG. V okviru reorganizacije je bil v okviru te enote formiran tudi oddelek poslovne podpore oziroma ekonomke, katerega dela in naloge so usmerjene v planiranje, spremljanje in nadzor nad ekonomskim položajem družbe, izvajanje okoljskega planiranja in skrb za celovito izvajanje informacijske podpore.

8.2. Zaposleni

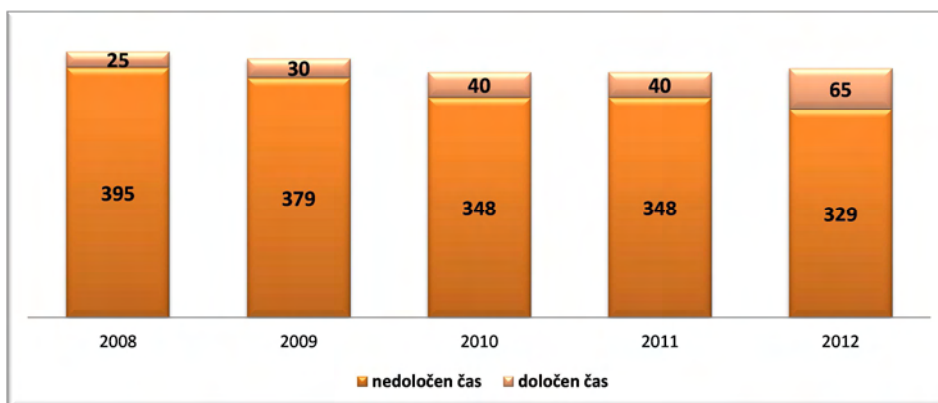
8.2.1. Število zaposlenih in vrsta delovnega razmerja

Konec leta 2012 je bilo v GVO, d.o.o. 394 zaposlenih, od tega 329 z delovnim razmerjem za nedoločen čas (84%) in 65 z delovnim razmerjem za določen čas (16%). V primerjavi z letom 2011 se število zaposlenih ni bistveno spremenilo, prišlo pa je do sprememb razmerij med zaposlenimi za nedoločen in določen čas v prid povečanju deleža zaposlenih za določen čas.

Tabela 41: Kategorije zaposlenih primerjalno 2012 in 2011

Kategorije zaposlenih	2012		2011		Indeks 2012/2011
nedoločen čas	329	84%	348	90%	95
določen čas	65	16%	40	10%	163
Vsi zaposleni	394		388		102

Slika 37: Gibanje števila zaposlenih v obdobju 2008 – 2012

Vzrok za povečanje števila zaposlenih za določen čas je v zaposlovanju za potrebe časovno omejenih projektov v Nemčiji.

Tabela 42: Vzroki zaposlitve delavcev za določen čas v 2012

Vzroki zaposlitve delavcev za določen čas	2012
povečan obseg	64
pripravištvo	0
nadomeščanje	0
mandat	1
Skupaj	65

8.2.2. Polni in skrajšani delovni čas in invalidi

Skupno število invalidov II. in III. kategorije je v letu 2012 znašalo 24 oziroma 6% vseh zaposlenih. V primerjavi z letom 2011 se je v letu 2012 število invalidov zmanjšalo za 9 in sicer v skupini invalidov III. Kategorije. Kljub temu GVO še vedno presega kvoto saj uredba o določitvi kvote za zaposlovanje invalidov (Ur. l. RS, št. 21/08), ki velja od 1.3.2008 dalje, za dejavnost gradbeništva določa 3% kvoto.

Tabela 43: Spremembe v strukturi invalidov primerjalno 2012 in 2011

Kategorije Invalidov	2012		2011		Indeks 2012/2011
invalidi II. kategorije	2	8%	2	6%	100
invalidi III. kategorije	22	92%	31	94%	71
Skupaj	24		33		73

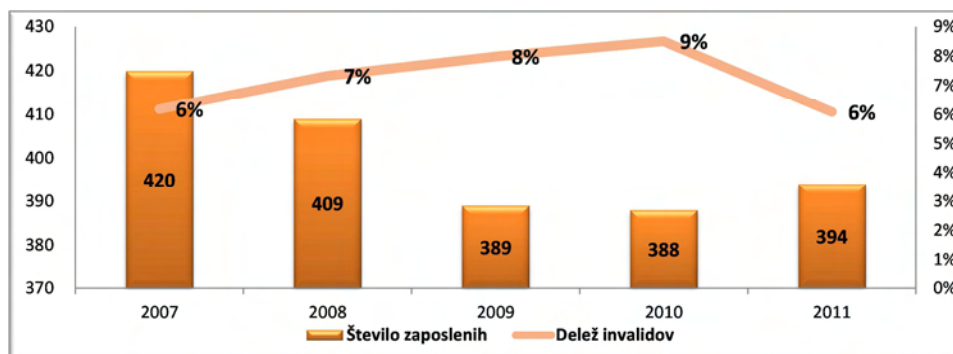
Tabela 44: Struktura invalidov v 2012

Kategorije Invalidov	Trajanje dela	2012
invalidi II. kategorije	polovični delovni čas (20 ur / teden)	1
invalidi II. kategorije	polni delovni čas	1
invalidi III. kategorije	polovični delovni čas (20 ur / teden)	3
invalidi III. kategorije	skrajšani delovni čas (30 ur / teden ali drugo)	2
invalidi III. kategorije	polni delovni čas	17
Skupaj		24

Družba GVO, d.o.o. je v letu 2012 ves čas presegala predpisano kvoto. Na dan 31.12.2012 je družba presegla kvoto za 3%, zato je upravičena do nagrade za preseganje kvote, ki znaša 25

% minimalne plače na mesec za vsakega zaposlenega invalida nad predpisano kvoto, katerih invalidnost ni nastala zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri delodajalcu.

Slika 38: Gibanje deleža invalidov glede na spremembe števila zaposlenih v obdobju 2008 – 2012

8.2.3. Struktura zaposlenih po spolu, starosti in delovni dobi

V družbi prevladuje delež moških, ki znaša 96%, njihova povprečna starost je 41,9 let. Delež žensk znaša 4 %, njihova povprečna starost pa je 42,8 let. Povprečna delovna doba moških je 21,3 let, žensk pa 22,0 let. V letu 2012 se je povprečno število let delovne dobe in starosti zaposlenih v primerjavi z 2011 znižalo kot rezultat aktivnosti GVO na pomlajevanju kadra.

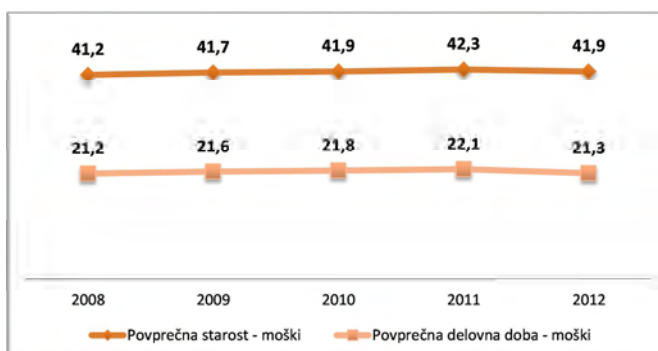
Tabela 45: Struktura zaposlenih po spolu primerjalno 2012 in 2011

Število	2012		2011		Indeks 2012/2011
Moški	378	96%	372	96%	102
Ženske	16	4%	16	4%	102
Skupaj	394		388		102

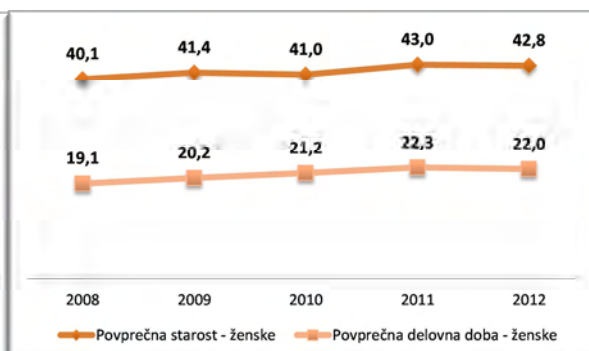
Tabela 46: Povprečna starost in povprečna delovna doba primerjalno 2012 in 2011

Moški	2012	2011	Indeks 2012/2011
Povprečna starost - moški	41,9	42,3	99
Povprečna delovna doba - moški	21,3	22,1	96
Ženske			
Povprečna starost - ženske	42,8	43,0	100
Povprečna delovna doba - ženske	22,0	22,3	99

Slika 39: Gibanje povprečne starosti in Povprečne delovne dobe v obdobju 2008 – 2012 – moški

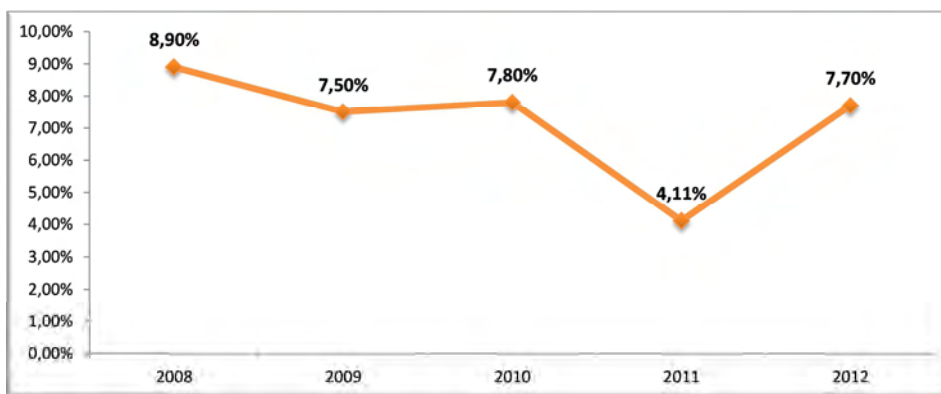
Slika 40: Gibanje povprečne starosti in povprečne delovne dobe v obdobju 2008 – 2012 – ženske

8.2.4. Prihodi in odhodi- fluktuacija

V letu 2012 je GVO zaposlil 39 novih delavcev. Hkrati se je število zaposlenih znižalo za 33 in sicer 1 zaposleni je odšel zaradi osebnih razlogov, 3 zaposlenim se je iztekla pogodba o zaposlitvi za določen čas, z razlogom presežnega delavca - odpravnino je odšlo 18 zaposlenih, 5 jih je odšlo sporazumno, 3 zaposleni so se upokojili, 2 delavcema je prenehalo delovno razmerje po zakonu in 1 delavec je umrl. Fluktuacija je v letu 2012 znašala 7,7% in je za 3,6% višja kot v letu 2011. Zvišanje fluktuacije v 2012 je odraz aktivnosti družbe na pomlajevanju kadra, ostaja pa dejstvo, da je družba GVO kljub krizi še vedno dober delodajalec, kjer je varnost zaposlitve dobra in ki redno izplačuje plače in ostala izplačila iz naslova dela.

Slika 41: Fluktuacija v obdobju 2008 – 2012

8.2.5. Izobrazbena struktura

Pregled izobrazbene strukture zaposlenih kaže, da ima v letu 2012 53% zaposlenih manj kot V. stopnjo strokovne izobrazbe, 30% jih ima V. stopnjo, 17% pa ima doseženo VI. - VIII. stopnjo strokovne izobrazbe.

Tabela 47: Izobrazbena struktura primerjalno 2012 in 2011

st. izob./leto	st. dejanske izobrazbe na dan 31.12.			
	2011		2012	
I. do III.	79	20%	77	20%
IV.	127	33%	114	29%
V.	111	29%	128	33%
VI.	47	12%	47	12%
VII.	23	6%	27	7%
VIII.	1	0%	1	0%
Skupaj	389		388	

V primerjavi s preteklim letom se je izobrazbena struktura poslabšala v povprečju za 2%, kot posledica večjih potreb po kadrih z nižjo izobrazbeno strukturo za izvajanje del v Zvezni Republiki Nemčiji.

8.2.6. Letni ocenjevalni razgovori

V marcu 2012 smo zaključili letne ocenjevalne razgovore v okviru katerih smo izvedli naslednje aktivnosti:

- v skladu z vpeljanim sistemom ciljnega vodenja smo ocenili doseganje ciljev za leto 2011,
- v skladu z vpeljanim sistemom ciljnega vodenja smo postavili cilje za leto 2012,
- določeni so bili obvezni cilji za vodje in vse zaposlene.

Ocena delovne uspešnosti ni neposredno vezana na gibljivi del plače, ima pa posredni vpliv na napredovanje zaposlenih.

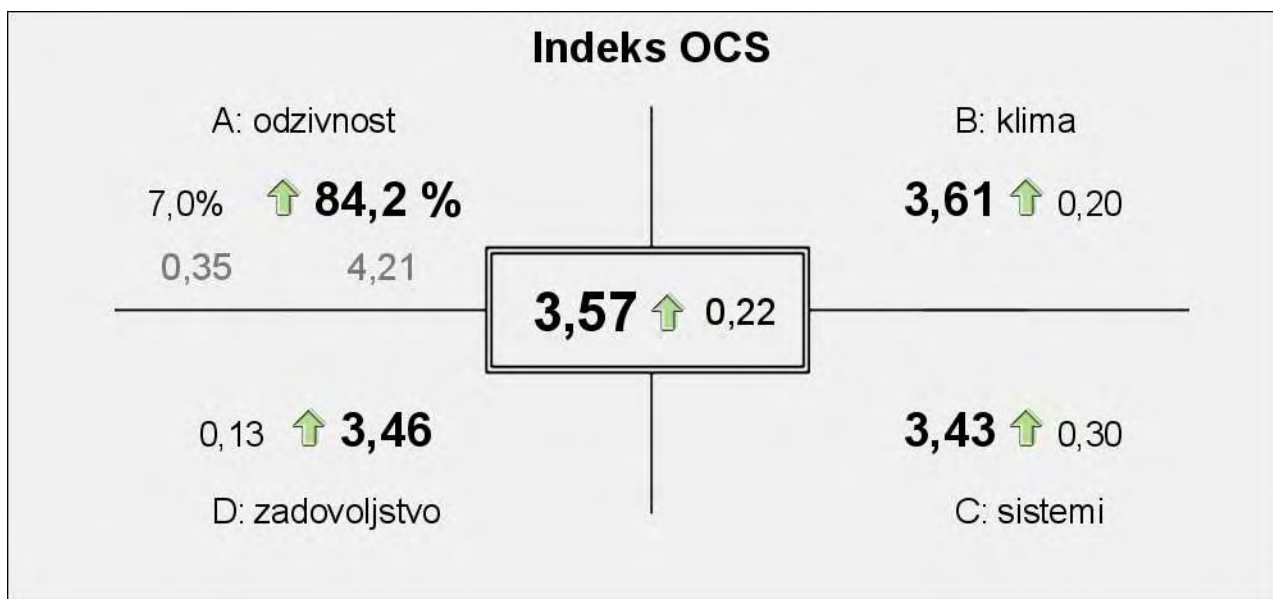
8.2.7. Organizacijska klima in zadovoljstvo zaposlenih

Spremljanje organizacijske klime je praksa uspešnih podjetij. Pozornost je usmerjena predvsem na povezavo zadovoljstva z rezultati pri delu. S tem postane ključno vprašanje, kako podjetje zaposlenim omogoča, da uveljavljajo svoje znanje in ideje ter tako dosegajo uspeh pri svojem delu. To namreč vpliva tako na zadovoljstvo pri delu kot tudi na uspešnost podjetja.

V GVO d.o.o. od leta 2005 merimo organizacijsko klimo, v letu 2012 torej že osmič. Odziv zaposlenih je bil v vseh letih merjenja dober. Ta trend se je nadaljeval tudi v letu 2012, ko je bila udeležba 84%.

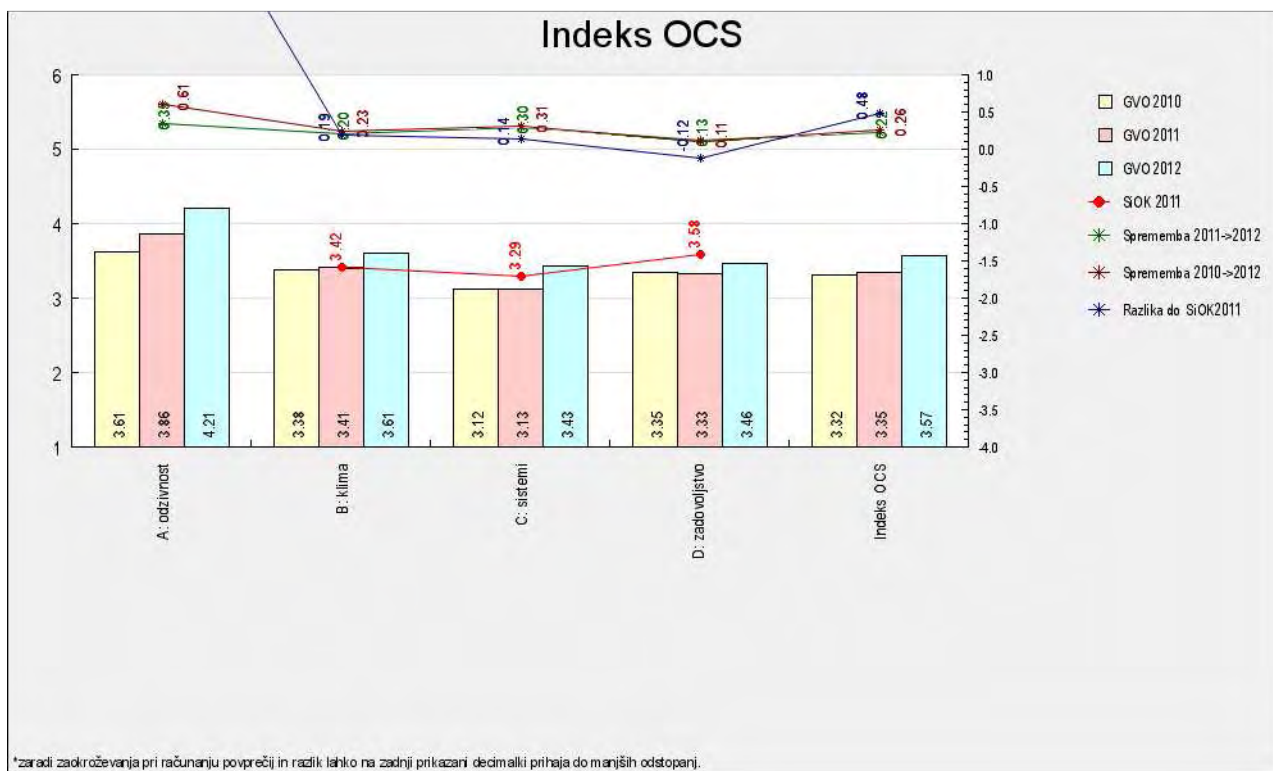
V letu 2012 se je spremenil način merjenja klime z uvedbo t.i. indeksa OCS, ki omogoča ugotavljanje klime skozi 4 ključne, vsebinsko zaključene kategorije merjenja klime, udeležbe (A: odzivnost), jasnosti zahtev in nagrajevanja (B: klima), zadovoljstva pri delu (C: zadovoljstvo) in ciljnega vodenja in nagrajevanja (D: sistemi).

Slika 42: Merjenje klime – Indeks OCS 2012

Trend ocen klime kaže na počasno, vendar stabilno rast v zadnjih letih.

Slika 43: Merjenje klime – indeks OCS v obdobju 2010 - 2012

V letu 2012 se nadaljnje izboljšanje organizacijske klime v GVO odraža skozi povišanje vseh 4 kategorij merjenja klime, udeležbe (A: odzivnost), jasnosti zahtev in nagrajevanja (B: klima), zadovoljstva pri delu (C: zadovoljstvo) in ciljnega vodenja in nagrajevanja (D: sistemi).

Merjenje organizacijske klime je tako tudi tokrat pokazalo porast glede na predhodno leto, kar potrjuje intenzivno delo in usklajevanje z zaposlenimi. Zavedamo se, da v zaostrenih gospodarskih razmerah ni možno finančno nagrajevanje zaposlenih v takšnem obsegu, kot so pričakovanja zaposlenih, kljub vsemu pa zaposleni v GVO verjamejo v podjetje, njegov razvoj in obstoj ter zaupajo vodstvu. Še posebej je spodbuden podatek, da kljub slabšanju razmer na trgu še vedno, v primerjavi z letom 2011, ostajajo med najvišjimi prav ocene s področij pozicije GVO na trgu, ugledu družbe, varnosti zaposlitve, realnosti ter jasnosti in poznavanju postavljenih ciljev.

Vse to pa je ključnega pomena za nadaljnji razvoj družbe in dobra popotnica za doseganje zastavljenih ciljev v okviru jasno postavljene strategije družbe.

Poleg prednosti, pa so rezultati klime pred GVO postavili tudi nekaj izzivov, ki čakajo GVO v letu 2013. Poudarek je na potrebi po izboljšanju učinkovitosti komunikacije v organizaciji skozi boljšo komunikacijo in poznavanje ciljev sektorjev in oddelkov ter boljšo komunikacijo in izmenjavo informacij med centri in oddelki. Komunikacija se torej iz nivoja strategije in ciljev podjetja seli nivo nižje in bliže neposrednim zaposlenim, kar je dobro. Prav tako bo potrebno dodatno izboljšati sistem nagrajevanja, da bodo nagrajeni res tisti posamezniki, ki tako ali drugače izstopajo iz povprečja. In ne nazadnje sodi v ta krog izzivov tudi redno povratno informiranje zaposlenih s strani vodij o dobro opravljenem delu.

8.2.8. Izobraževanje in razvoj zaposlenih

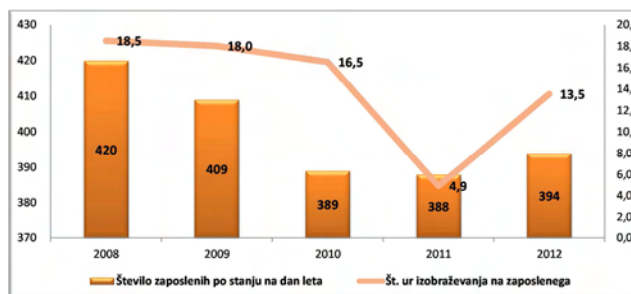
Zvišanje kazalnikov izobraževanja v letu 2012 je predvsem posledica dejstva, da je bilo v teku leta izvedeno obvezno usposabljanje zaposlenih iz varstva in zdravja pri delu. Glede na dejstvo, da smo v letu 2012 uspeli prodreti na nemški trg, je bilo v tem letu izvedenih kar nekaj usposabljanj na temo učenja nemškega jezika in zakonodaje, dokaj pa tudi na segmentu prodaje ker je povsem v skladu z usmeritvijo družbe, da se zaposleni izobražujejo ciljno, glede na dejanske strokovne in poslovne potrebe. Takšen pristop načrtujemo v GVO izvajati tudi v prihodnje.

V letu 2012 se je tako povečalo število udeležencev izobraževanj iz 158 na 362 oziroma za 129%. Prav tako pa se je povečal tudi delež udeležencev izobraževanj glede na celotno število zaposlenih in sicer iz 41% na 92%. Število udeležb na izobraževanjih se je v letu 2012 glede na leto 2011 povečalo za 156%. Sprememba neposrednih stroškov izobraževanj je v letu 2012, primerjalno z 2011 minimalna (5%) kar je posledica dejstva, da so stroški usposabljanja zaposlenih iz varstva in zdravja pri delu minimalni.

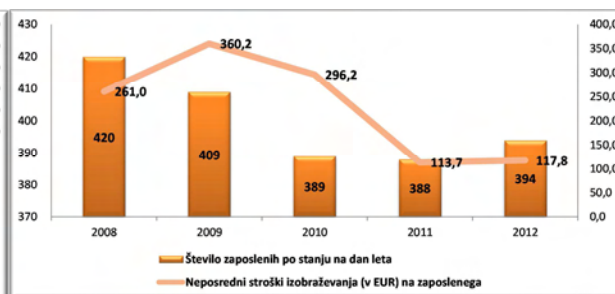
Tabela 48: Ključni kazalniki na segmentu izobraževanja primerjalno 2012 in 2011

Izobraževanje	2012	2011	Indeks 2012/2011
Število zaposlenih po stanju na dan leta	394	388	102
Število udeležencev izobraževanj	362	158	229
Delež zaposlenih, vključenih v izobraževanje	92%	41%	226
Štev. ur izobraževanja	5.338	1.910	279
Št. ur izobraževanja na zaposlenega	14	5	280
Neposredni stroški izobraževanja (v EUR)	46.428	44.114	105
Neposredni str.izobraževanja na zaposlenega (v EUR)	118	114	104
Število izobraževanj doma	574	222	259
Število izobraževanj tujina	7	5	140
Skupaj število izobraževanj	581	227	256

Slika 44: Število ur izobraževanja na zaposlenega v obdobju 2008 – 2012

Slika 45: Neposredni strošek izobraževanja na zaposlenega v obdobju 2008 – 2012

Največji delež števila udeležb na izobraževanjih v letu 2012 je pripadel obveznemu usposabljanju iz naslova varnosti in zdravja pri delu (59%), sledijo izobraževanja s področja informacijsko telekomunikacijske tehnologije (13%), druga znanja (8%) in na koncu prodaja in tuji jeziki (5%). V celoti se je število udeležb v 2012 v primerjavi z 2011 povečalo za 156%.

Tabela 49: Udeležba na izobraževanju po vsebinskih tematskih področjih primerjalno 2012 in 2011

Število udeležb po področjih izobraževanj	2012		2011		Indeks 2012/2011
	Št.	%	Št.	%	
Informacijsko telekomunikacijske tehnologije	77	13%	60	26%	128
Prodaja	30	5%	0	0%	
Informatika in računalništvo	8	1%	0	0%	
Vodenje	0	0%	12	5%	0
Komunikacijske veščine	3	1%	1	0%	300
Tuji jeziki	31	5%	0	0%	
Varnost in zdravje pri delu	344	59%	63	28%	546
Energetika in strojništvo	21	4%	22	10%	95
Zakonodaja	21	4%	6	3%	350
Ekonomika	1	0%	4	2%	25
Poslovno komuniciranje in poslovne veščine	0	0%	0	0%	
Druga znanja	45	8%	59	26%	76
Skupaj	581		227		256

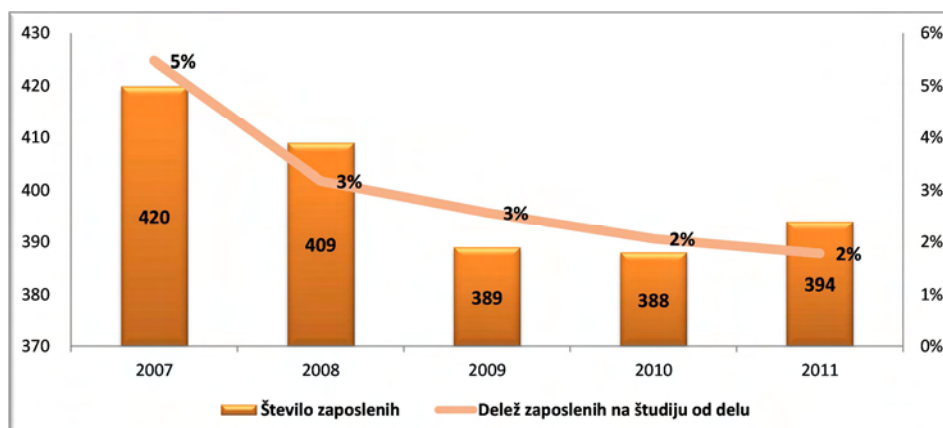
8.2.9. Študij ob delu

Na dan 31.12.2012 je imelo sklenjeno pogodbo o študiju ob delu 7 zaposlenih. V letu 2012 je 1 zaposlen zaključil šolanje na višji šoli oziroma fakulteti. Novih pogodb o študiju GVO v letu 2012 ni sklepal.

Tabela 50: Zaposleni, ki ob delu študirajo in imajo sklenjeno pogodbo za študij ob delu z GVO

Študij ob delu	2012		2011		Indeks 2012/2011
	Št.	%	Št.	%	
srednje šole	0		0	0%	#DEL/0!
višje šole	5		5	63%	100
visoke šole in fakultete	2		3	38%	67
podiplomski študij	0		0	0%	
Skupaj	7		8		88

Slika 46: Delež zaposlenih, ki študirajo ob delu glede na celotno število zaposlenih v obdobju 2008 – 2012

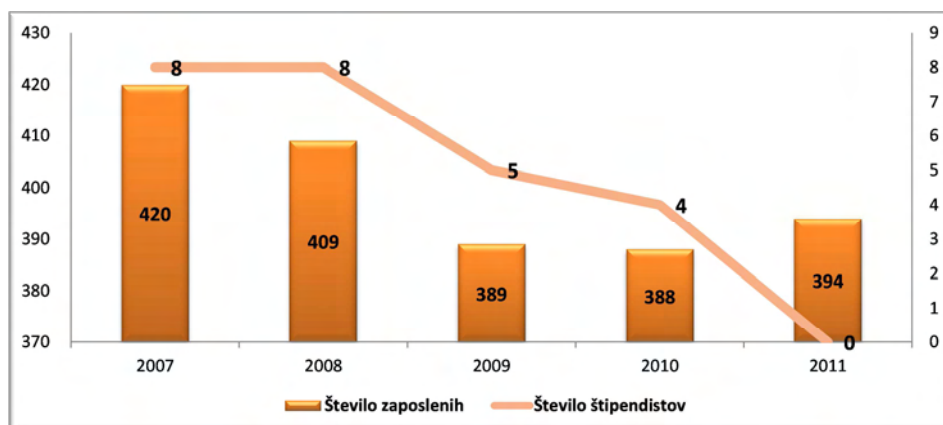
8.2.10. Štipendije in pripravništvo

Štipendiranje v družbi GVO izvajamo od leta 2006 dalje. Ob koncu leta 2012 ni GVO imel sklenjenih pogodb o štipendiranju, saj so vsi štipendisti uspešno zaključili šolanje, novih pogodb pa v GVO nismo sklepali.

Tabela 51: Štipendiranje primerjalno 2012 in 2011

Štipendiranje	2012		2011		Indeks 2011/2010
srednje šole	0		4	100%	0
višje šole	0		0		
visoke šole in fakultete	0		0		
podiplomski študij	0		0		
Skupaj	0		4		0

Slika 47: Gibanje podeljenih štipendij v obdobju 2008 – 2012

Obvezno delovno prakso je v letu 2012 opravljalo 8 dijakov in študentov.

8.2.11. Stroški dela

Družba GVO, d.o.o. je odgovoren delodajalec, ki nagraduje dobro opravljeno delo s konkurenčnimi plačami in dobrimi delovnimi pogoji. Družba se zaveda, da je pomemben del motivacije zaposlenih plača oziroma gibljivi del plače, ki je vezan na doseganje načrtovanih poslovnih ciljev.

V stroških dela predstavlja delež stroškov plač in nadomestil 70%, delež stroškov za socialno in pokojninsko zavarovanje 12%, delež za dodatno pokojninsko zavarovanje 3%, delež regresa 2% in delež ostalih stroškov dela 13%.

Regres za letni dopust za leto 2012 je bil izplačan pri plači za mesec april 2012 v višini 763,06 EUR na zaposlenega.

Božičnica je bila izplačana pri plači za mesec december 2012 v višini 650 EUR na zaposlenega.

Primerjalno z letom 2011 so stroški za dodatke, stimulacijo ter 13. plačo in božičnico podani v naslednji tabeli:

Tabela 52: Stroški za dodatke primerjalno 2012 in 2011

Stroški za dodatke (v EUR)	2012	2011	Indeks 2012/2011
dodatki	308.970	304.252	102
nadure	171.026	154.812	110
mesečna stimulacija	114.957	9.779	1176
13. plača*	136.707	150.604	91
božičnica	261.950	248.950	105

8.2.12. Povprečna plača

V letu 2012 so se izplačevale plače na podlagi Kolektivne pogodbe GVO, d.o.o. Izhodiščna vrednost prvega plačnega razreda se je v letu 2012 povečala in znaša 568,72 EUR. Zadnje povečanje je bilo 01.01. 2012.

Tabela 53: Povprečna bruto plača GVO in v RS primerjalno 2012 in 2011

Povprečna bruto plača	2012	2011	Indeks 2012/2011
Povprečna bruto plača GVO (v EUR)	1.816,54	1.677,91	108
Povprečna bruto plača v RS (v EUR)	1.515,99	1.509,69	100
Indeks GVO / RS	121,64	111,14	109

V letu 2012 so bile izplačane odpravnine iz poslovnih razlogov 21 zaposlenim v višini 225.995 EUR. Delavci so prejeli tudi druge prejemke v višini 586.717 EUR. Strošek družbe za namene vseh odpravnin in drugih prejemkov je skupaj s prispevki družbe znašal 965.928 EUR.

8.2.13. Izraba delovnega časa

Število vračunanih ur (redne ure + nadure + neizvršene ure) se je v letu 2012 v primerjavi z letom 2011 povečalo za 2,6%. V okviru izvršenih ur so redne ure ostale enake. Število nadur se je povečalo za 9%, neizvršene ure pa so se zmanjšale za 12,3%. V okviru neizvršenih ur so se neizvršene ure v breme podjetja povečale za 12,3%, neizvršene ure v breme drugih pa so se povečale za 12,2%. Povečanje neizvršenih ur v breme drugih izhaja iz povečanja odsotnosti

zaradi bolniške.

V kolikor pogledamo strukturo neizvršenih ur v smislu % na število vračunanih ur ugotovimo, da se je povečal delež neizvršenih ur v breme podjetja za 1,6%, kar je predvsem posledica večjega števila praznikov. Delež neizvršenih ur v breme drugih se je prav tako povečal za 0,3%.

V letu 2012 je bilo število zaposlenih iz ur odsotnosti zaradi bolezni in poškodb 20,8 v letu 2011 pa 18,4.

Tabela 54: Izraba delovnega časa v urah primerjalno 2012 in 2011

	2012			2011			Indeks 2012/2011
Fond vkalkuliranih ur	837.947		100%	816.649		100%	103
Izvršene ure	658.496	100%	79%	656.871	100%	80%	100
redne ure	641.574	97%	77%	641.341	98%	79%	100
nadure	16.922	3%	2%	15.530	2%	2%	109
Neizvršene ure	179.451	100%	21%	159.778	100%	20%	112
v breme podjetja	148.977	83%	18%	132.606	83%	16%	112
v breme drugih	30.474	17%	4%	27.172	17%	3%	112

8.2.14. Skrb za zaposlene, upokojene in druge skupine, ki so povezane s podjetjem

GVO svojim zaposlenim namenja posebno skrb tudi izven delovnega okolja. Za zaposlene so organizirane rekreativne športne aktivnosti in športna tekmovanja, zaposleni so bili napoteni na preventivne zdravstvene preglede in na aktivni zdravstveni oddih v zdravilišča. Za delovne jubilate so bila organizirana srečanja, prejeli pa so tudi priložnostno darilo. Ob koncu leta smo organizirali skupno srečanje za vse zaposlene v družbi. V primerih posebnih socialnih in zdravstvenih razmer so bile dodeljene solidarnostne pomoči, tako smo ob poplavah v jesenskem času trem zaposlenim, ki so doživeli večjo škodo, pomagali z enkratno solidarnostno pomočjo

Pozornost namenjamo novo rojenim družinskim članom naših zaposlenih, ravno tako pa smo obdarovali tudi njihove prvošolce ob vstopu v šolo.

Ob koncu leta so bila organizirana srečanja za upokojene delavce, obdarjeni pa so bili tudi predšolski otroci zaposlenih. Podjetje podpira Klube upokojencev Telekom Slovenije in druga interesna društva.

8.2.15. Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost

Varnost in zdravje pri delu

Največ aktivnosti je bilo usmerjenih k realizaciji usmeritev iz ocen tveganj, ki pomenijo zmanjšanje nevarnosti na najmanjšo možno raven, pregledom delovnih ekip na terenu, usposabljanjem iz varnosti pri delu in požarne varnosti, preizkusom alkoholiziranosti na delovnem mestu in ostalim aktivnostim v zvezi s tehnično varnostjo.

Na usposabljanjih iz varnosti pri delu so bili delavci posebej opozorjeni na potrebne ukrepe pri delu na višini, za področje varnosti v cestnem prometu ter varstva pred požarom. Na 23-ih seminarjih iz varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti je bilo skupaj 336 delavcev. Vsi udeleženci usposabljanj so prejeli priročnik za usposabljanje o varnosti pri delu ter na koncu opravili preizkus znanja o poznavanju nevarnosti in predpisanih ukrepov za varno delo.

Zdravstveno varstvo

V skladu z določili Zakona o varnosti in zdravju pri delu, Pravilnika o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev ter priloge k izjavi o varnosti, so bili izvedeni preventivni zdravstveni pregledi. Obdobni preventivni zdravstveni pregled je opravilo 149 delavcev, predhodni preventivni zdravstveni pregled pa 27 delavcev.

Za 94 delavcev, katerih delo je povezano z gibanjem v gozdovih, smo nadaljevali s postopki cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu (KME).

Na vseh lokacijah družbe so bila organizirana preventivna cepljenja proti gripi, ki so ga izvedli Zavodi za zdravstveno varstvo. Cepljenja se je udeležilo 30 delavcev.

Osebna varovalna oprema

Nadzirana je bila uporaba osebne varovalne opreme ter v vsakdanji praksi uporabljena določila o zamenjavi osebne varovalne opreme po ugotovljeni dotrajanosti. Na vseh lokacijah so se nadaljevale aktivnosti kemičnega čiščenja močno zamazanih delovnih oblačil.

Poškodbe pri delu

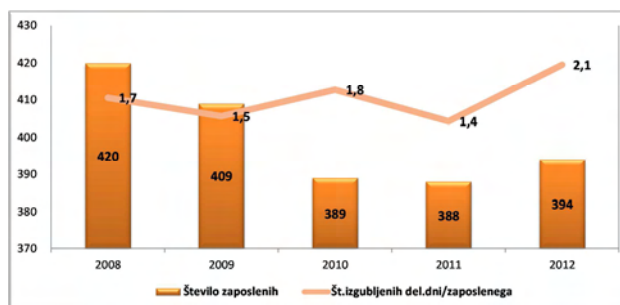
Leta 2012 je bilo prijavljenih 25 poškodb pri delu. V poškodbah se je poškodovalo 6% zaposlenih delavcev (6 poškodovancev na 100 zaposlenih)

Tabela 55: Skrb za varstvo pri delu in zdravstveno varstvo primerjalno 2012 in 2011

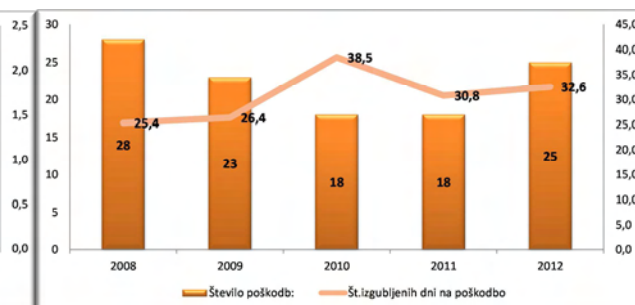
Varstvo pri delu in zdravstveno varstvo	2012	2011	Indeks 2012/2011
Število zaposlenih	394	388	102
Število poškodb:	25	18	139
Delež zaposlenih s poškodbo	6%	5%	137
Št. izgubljenih delovnih dni	814	554	147
Št. izgubljenih del. dni/zaposlenega	2,1	1,4	145
Št. izgubljenih dni na poškodbo	32,6	30,8	106
Št. izgubljenih delovnih ur	6.164	3.436	179
Št. izgubljenih del. ur/zaposlenega	15,6	8,9	177
Št. zdravstvenih pregledov	176	169	104
- Predhodni pregledi	27	18	150
- Obdobni pregledi	149	151	99
Št. cepljenih proti gripi	30	50	60
Št. cepljenih proti KME	94	42	224
Št. smrtnih primerov	0	0	

Delavci so zaradi poškodb pri delu v letu 2012 izostali z dela skupaj 6.164 delovnih ur (814 delovnih dni) oziroma 32,6 dni na poškodbo. 8 poškodovanih delavcev je v letu 2012 izostalo z dela več kot 30 delovnih dni.

Slika 48: Število izgubljenih dni na zaposlenega v obdobju 2008 - 2012

Slika 49: Število izgubljenih dni na poškodbo v obdobju 2008 - 2012

Požarna varnost

Usposabljanje delavcev iz požarne varnosti je bilo sestavni del izobraževanj iz varnosti pri delu. Ob usposabljanju je bila delavcem prikazana praktična uporaba gasilnikov ter hidrantov. V službenih vozilih so bili pregledani in servisirani vsi gasilniki. Zabeležen je en požar na tovornem vozilu, ki so ga pogasili gasilci.

8.2.16. Sodelovanje s sindikati in svetom delavcev

Vodstvo družbe dobro sodeluje tako s Konferenco sindikatov GVO, d. o. o., kot tudi s Svetom delavcev GVO, d. o. o.. Člane na skupnih sestankih direktor informira o poslovanju družbe ter o ostalih aktualnostih v podjetju in poslovnem okolju.

9. SISTEM VODENJA PO STANDARDU ISO 9001 in ISO 14001

Usmeritev in temeljni cilj družbe GVO, d.o.o. je opravljanje visoko kakovostnih storitev na področju projektiranja, gradenj in vzdrževanja telekomunikacijskih kabelskih omrežij, kar še naprej ostaja naša osnovna dejavnost. Se pa že uspešno širimo na nova, sorodna delovna področja elektroenergetskih omrežij, kjer smo v letu 2012 zaključili dela na skupaj osmih projektih gradnje fotovoltaičnih sistemov (sončnih elektrarn).

Zahteve in pričakovanja poslovnih partnerjev in javnosti, zakoni, predpisi, varnostna določila, kakor tudi notranja navodila nas zavezujejo k nenehnemu zagotavljanju kakovosti, hkrati pa tudi k skrbnemu ravnanju z okoljem. Skrbimo, da bi relacije med našo družbo in poslovnimi partnerji potekale čim bolj enostavno, jasno, hitro in transparentno. Pri tem uporabljamo in nenehno nadgrajujemo sistem, ki zaposlenim pri delu omogoča čim večjo učinkovitost, zanesljivost, natančnost in ažurnost, uporabnikom in partnerjem pa zagotavlja kakovostno in hitro storitev. Nenehno razvijamo, nadgrajujemo in izboljšujemo delovne procese in postopke.

Politika in poslanstvo podjetja GVO, d.o.o. je v ponudbi celovitih in do okolja prijaznih storitev s področja projektiranja, geodezije, gradenj in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij. Izvedene visoko kakovostne storitve, ki zadovoljujejo zahteve in pričakovanja naših naročnikov in drugih zainteresiranih strani so izpolnjene s stalnim prepoznavanjem in izpolnjevanjem njihovih zahtev. Lastnikom zagotavljamo primeren donos na vloženi kapital, zaposlenim pa poklicni in osebni razvoj. Naša tradicionalna skrb za telekomunikacijsko omrežje se izkazuje tudi skozi strokovno opravljanje vloge skrbnika omrežja.

Politika kakovosti in ravnanja z okoljem pa se kaže tudi skozi:

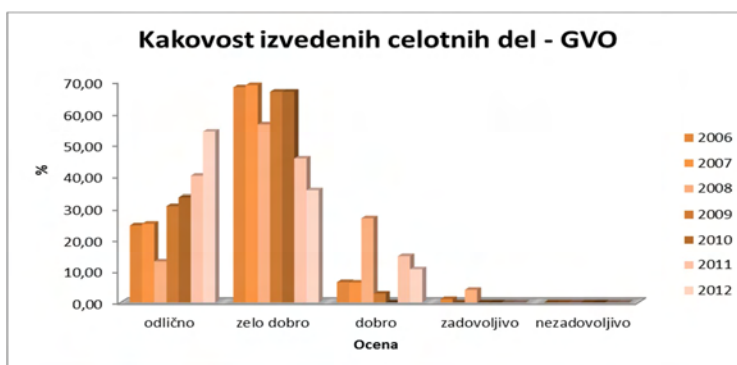
- visoko strokovno usposobljenost, ozaveščenost in motivacijo zaposlenih;
- sodobno tehnološko opremljenost;
- spoštovanje zakonodajnih zahtev, regulative in standardov;
- zmanjševanje vplivov na okolje s poudarkom na preprečevanju onesnaževanja;
- nenehno izboljševanje.

Politika kakovosti in ravnanja z okoljem je sestavni del celotne politike in poslanstva podjetja in je ključnega pomena za doseganje zastavljenih ciljev GVO. Zasnovana je dolgoročno, je odprta za spremembe, poznamo, razumemo in uresničujemo jo vsi zaposleni ter naši pogodbeni izvajalci. Hkrati je naša vizija biti vodilni ponudnik celovitih rešitev s področja projektiranja, geodezije, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektro omrežij v regiji. S stalnimi spremembami, diverzifikacijo storitev in prilagajanjem potrebam kupcev želimo biti prvi. Zagotavljamo tudi dostopnost politike zainteresiranim javnostim.

Prepričani smo, da imamo v družbi GVO zaposlene motivirane delavce, ki bodo našim poslovnim partnerjem s svojim znanjem, s svojimi izkušnjami in s sodobno opremo ter ob dobri organiziranosti tudi v prihodnje zagotavljale kakovostne storitve.

Kakovost izvedenih storitev potrjujejo tudi ocenitve, ki jih dobimo s strani naših naročnikov, tako, da se je delež ocenitev z oceno odlično v letu 2012 še povečal.

Slika 50: Kakovost izvedenih del v obdobju 2008 – 2012

10. SKRB ZA OKOLJE

Dejavnost projektiranja, geodezije, gradenj in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij z vidika varstva okolja ni problematična ter ne zahteva posebne obravnave. Kljub temu se družba zaveda odgovornosti varstva okolja in posveča posebno pozornost ravnanju z okoljem.

Varstvo okolja je vključeno v program usposabljanja zaposlenih in je stalno sestavni del usposabljanj iz varnosti pri delu. Organizirano je razvrščanje in odvoz posameznih vrst odpadkov, kot so neuporabni in demontirani ostanki kablov, papir, kartonska embalaža, tonerji, baterije, plastični in drugi odpadki. Skrbimo, da so vsi gradbeni odpadki oddani pooblaščenim odjemalcem. Za zmanjšanje hrupa nabavljamo samo certificirane delovne stroje in opremo, za manjše emisije oz. porabo pogonskih goriv redno servisiramo oz. obnavljamo vozni park. Vzpostavljeno imamo spremljanje mesečne evidence oz. sistema nadzora porabe električne

energije funkcijskih lokacij OŠO. Prav tako vodimo posebno evidenco zajetih in uporabljenih hladilnih plinov za klimatske naprave.

11. RAZISKAVE IN RAZVOJ

Pri opazovanju trga na področju geodetskih del smo, na poslih povezanih z zemljiškim katastrom, opazili njegovo zelo visoko odpornost na krizo. Ni bilo videti občutnega padca povpraševanja za storitve povezane z zemljišči. Skladno z generalno strategijo družbe, ki med drugim temelji na diverzifikaciji storitev smo, kljub močni konkurenci, vstopili na trg področja parcelacij, vpisov novih objektov v kataster stavb, obnovitvi mejnikov v naravi tako za pravne kot za fizične osebe.

Vrednotenje nepremičnin, ki ga je izvajal GURS (Geodetska uprava Republike Slovenije) je pokazalo kar nekaj nepravilnosti v obstoječih evidencah, ki vplivajo na vrednost nepremičnine. Zato je za pričakovati, da bodo lastniki motivirani za ureditev podatkov v geodetskih in pravnih evidencah povezanih z zemljiščem. Večina podatkov v evidencah se ureja z geodetskimi meritvami na terenu. Od leta 2011 smo vpisani pri Inženirski zbornici Slovenije tudi kot projektivno in geodetsko podjetje, kar je osnova za uradno oddajanje podatkov na GURS, izvajanje geodetskih storitev v zemljiškem katastru in podatkov o zgrajeni infrastrukturi.

V družbi imamo preko sistema vodenja po standardih ISO 9001:2008 in ISO 14001:2004 vzpostavljen tudi sistem, ki zaposlenim omogoča dajanje predlogov izboljšav

12. POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

V mesecu februarju 2013 je GVO, d.o.o. v Zvezni Republiki Nemčiji ustanovil hčerinsko podjetje GVO Telekommunikation GmbH, Daimlerstraße 3, 48703 Stadtlohn, kot posledica povečanja obsega pridobljenih poslov v Nemčiji in zahtev nemške zakonodaje.

Drugih pomembnejših dogodkov po datumu bilance stanja ni bilo.

13. IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA

Poslovodstvo potrjuje računovodske izkaze družbe GVO d.o.o. za leto, končano na dan 31. decembra 2012.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve in da poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2012.

Poslovodstvo je odgovorno tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake ter za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je sprejela Evropska unija.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v roku 5 let po poteku leta, v katerem je bilo potrebno davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Poslovodstvo družbe ni seznanjeno z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Ljubljana, 26.3.2013

Podpis:

Edo Škofca
Direktor

A large array of blue solar panels under a clear blue sky. The panels are arranged in a grid pattern, with a prominent perspective effect as they recede into the distance. The sky is a uniform, clear blue. A black rectangular box is overlaid on the right side of the image, containing white text.

II. RAČUNOVODSKO POROČILO

1. RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE

1.1. Izkaz poslovnega izida družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2012

v tisoč EUR	Pojasnilo	2012	2011
Čisti prihodki od prodaje	3.1.	34.426	27.635
Drugi prihodki od poslovanja	3.2.	149	81
Nabavna vrednost prodanega materiala	3.3.	422	266
Stroški materiala in energije	3.3.	9.251	5.261
Stroški storitev	3.4.	12.426	8.787
Stroški dela	3.5.	11.719	12.145
Amortizacija	3.10.,3.11.	1.466	1.372
Drugi odhodki poslovanja	3.6.	-63	310
Zmanjšanje stroškov za usredstvene lastne učinke	3.7.	-4.517	-2.820
Skupaj odhodki poslovanja		30.704	25.321
Dobiček iz poslovanja		3.871	2.395
Finančni prihodki	3.8.	20	41
Finančni odhodki	3.8.	97	49
Dobiček pred obdavčitvijo		3.794	2.387
Davek iz dobička	3.9.	751	426
Čisti dobiček poslovnega leta		3.043	1.961

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Izkaz drugega vseobsegajočega poslovnega donosa za obdobje, ki se je končalo 31.12.2012

v tisoč EUR	2012	2011
Čisti dobiček poslovnega leta	3.043	1.961
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta	0	0
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta	3.043	1.961

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.2. Bilanca stanja družbe GVO, d.o.o. na dan 31.12.2012

v tisoč EUR	pojasnila	31.12.2012	31.12.2011
SREDSTVA			
Neopredmetena sredstva	3.10.	20.886	12.272
Opredmetena osnovna sredstva	3.11.	2.812	3.041
Druge finančne naložbe	3.12.	133	158
Odložene terjatve za davek	3.13.	504	618
Skupaj dolgoročna sredstva		24.335	16.089
Zaloge	3.14.	868	1.288
Poslovne in druge terjatve	3.15.	13.833	14.073
Terjatve za davek iz dobička		0	1.181
Kratkoročne finančne naložbe	3.12.	29	34
Denar in denarni ustrezniki		5	15
Skupaj kratkoročna sredstva in AČR		14.735	16.591
Skupaj sredstva		39.070	32.680

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

v tisoč EUR	pojasnila	31.12.2012	31.12.2011
KAPITAL IN OBVEZNOSTI			
Vpoklicani kapital	3.16.	5.758	5.758
Rezerve	3.16.	576	576
Zadržani čisti poslovni izid	3.16.	8.902	5.859
Prevrednotovalne rezerve za opredmetena osnovna sredstva	3.16.	1	1
Skupaj kapital in rezerve		15.237	12.194
Rezervacije	3.17.	4.233	3.678
Skupaj dolgoročne obveznosti		4.233	3.678
Poslovne in druge obveznosti	3.18.	12.940	11.410
Obveznost za davek iz dobička		221	0
Prejeta kratkoročna posojila in krediti	3.19.	5.143	3.236
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	3.20.	1.296	2.162
Skupaj kratkoročne obveznosti		19.600	16.808
Skupaj obveznosti in PČR		23.833	20.486
Skupaj kapital in obveznosti		39.070	32.680

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.3. Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2012

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Lastne delnice	Rezerve	Zadržani čisti poslovni izid	Prevrednotovalne rezerve za opredm. osnovna sredstva	Skupaj
Stanje 1.1.2012	5.758	0	576	5.859	1	12.194
Čisti poslovni izid obdobja				3.043		3.043
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta						0
Vseobsegajoči donos poslovnega leta	0	0	0	3.043	0	3.043
Prenos v zadržani čisti poslovni izid in rezerve						0
Stanje 31.12.2012	5.758	0	576	8.902	1	15.237

Več v pojasnilu 3.16.

Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2011

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Lastne delnice	Rezerve	Zadržani čisti poslovni izid	Prevrednotovalne rezerve za opredm. osnovna sredstva	Skupaj
Stanje 1.1.2011	5.758	0	576	8.898	1	15.233
Čisti poslovni izid obdobja				1.961		1.961
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta						0
Vseobsegajoči donos poslovnega leta	0	0	0	1.961	0	1.961
Prenos v zadržani čisti poslovni izid in rezerve						0
Izplačilo dividend				-5.000		-5.000
Stanje 31.12.2011	5.758	0	576	5.859	1	12.194

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.4. Izkaz denarnih tokov družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2012

v tisoč EUR	pojasnila	2012	2011
A. Denarni tokovi pri poslovanju			
a) Čisti dobiček pred obdavčitvijo		3.794	2.387
b) prilagoditve za:			
Amortizacija osnovnih sredstev	3.10.,3.11.	1.466	1.372
Slabitve in odpis opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev		1	2
Gibanje popravka terjatev		12	209
Dobiček pri prodaji osnovnih sredstev		-5	-5
Finančni odhodki	3.8.	97	49
Finančni prihodki	3.8.	-20	-41
Sprememba poslovnih in drugih terjatev	3.15.	227	-3.855
Sprememba drugih dolgoročnih sredstev		0	2
Sprememba zalog	3.14.	420	-583
Sprememba rezervacij	3.17.	556	-308
Sprememba dolgoročno in kratkoročno odloženih prihodkov		0	-297
Sprememba vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov	3.20.	-866	824
Sprememba poslovnih in drugih obveznosti	3.18.	2.956	2.981
Plačan davek od dobička		-667	-2.847
c) Čista denarna sredstva iz poslovanja		7.971	-110
B. Denarni tokovi iz naložbenja			
a) Prejemki pri naložbenju		50	5.578
Prejemki od prodaje osnovnih sredstev		0	15
Prejete obresti		20	41
Odtujitev dolgoročnih finančnih naložb		25	22
Odtujitev kratkoročnih finančnih naložb		5	5.500
b) Izdatki pri naložbenju		-9.852	-5.397
Nakup opredmetenih osnovnih sredstev		-811	-775
Nakup neopredmetenih dolgoročnih sredstev		-9.041	-4.122
Finančne naložbe v obliki danih posojil		0	-500
c) Čista denarna sredstva porabljena pri naložbenju		-9.802	181
C. Denarni tokovi iz financiranja			
a) Prejemki pri financiranju		1.907	3.227
Prejeta kratkoročna posojila		1.907	3.227
b) Izdatki pri financiranju		-86	-5.035
Plačane obresti		-86	-35
Izplačilo dividend		0	-5.000
c) Čista denarna sredstva porabljena pri financiranju		1.821	-1.808
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov v obdobju		-9	-1.738
Č. Končno stanje denarnih sredstev		5	15
Začetno stanje denarnih sredstev		15	1.753

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

2. POJASNILA POSTAVK RAČUNOVODSKIH IZKAZOV IN POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV GVO, d.o.o.

2.1. Splošno o družbi

a. Splošni podatki družbe GVO, d.o.o.

Družba: GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o.
(v nadaljevanju družba)
Sedež: Cigaletova 10, 1000 Ljubljana, Slovenija

b. Ustanovitev, registracija in lastništvo

Družba je bila ustanovljena v letu 2000. Leto 2004 je bilo prvo leto njenega delovanja.

Osnovni kapital družbe na dan 31.12.2012 je znašal 5.758 tisoč EUR.

c. Dejavnost družbe

Glavna dejavnost družbe je:

- Gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja.

d. Skupinski računovodski izkazi

Edini družbenik družbe GVO, d.o.o. je družba Telekom Slovenije, d.d. Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije je na voljo na sedežu družbe Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana.

e. Podatki o zaposlenih

V družbi je bilo na dan 31.12.2012 redno zaposlenih 394 delavcev.

Število zaposlenih v poslovnem letu glede na zahtevano izobrazbo:	začetek leta	% delež	konec obdobja	% delež	Spremembe v letu	Povprečno število delavcev na podlagi delovnih ur glede na izobrazbo
IV. stopnja	206	53,1	215	54,6	9	209,3
V. stopnja	124	32,0	116	29,4	-8	115,5
VI. stopnja	39	10,1	39	9,9	0	39,1
VII. stopnja	19	4,9	24	6,1	5	22,8
Magistri in doktorji	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Skupaj	388	100	394	100,0	6	386,72

V letu 2012 je bilo povprečno število zaposlenih iz ur glede na izobrazbo 386,72.

f. Organi družbe

Organi družbe so:

- Nadzorni organ - je Uprava Telekom Slovenije, ki opravlja naloge nadzornega sveta
- Uprava družbe, vloge katere opravlja direktor družbe.

Direktor družbe: Edo Škufca

Direktor vodi posle družbe v dobro družbe, samostojno in na lastno odgovornost. Pristojen je za vse zadeve, ki niso v pristojnosti nadzornega organa, Uprave Telekom Slovenije. Za sklepanje pravnih poslov v znesku nad 100 tisoč EUR potrebuje soglasje nadzornega organa.

2.2. Podlaga za sestavo

a. Izjava o skladnosti

Priloženi posamični računovodski izkazi družbe GVO, d.o.o. so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), in kot jih je sprejela Evropska unija in skladni z ZGD – 1.

Računovodske izkaze je poslovodstvo odobrilo dne 26.3.2013.

Na dan bilance stanja, glede na proces potrjevanja standardov v EU, ni razlik v računovodskih usmeritvah družbe GVO, d.o.o med uporabljenimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) ter Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela EU.

b. Osnove za izdelavo računovodskih izkazov

Računovodski izkazi družbe so pripravljani ob predpostavki neomejenega nadaljevanja poslovanja družbe v prihodnosti.

Pripravljani so na podlagi izvornih vrednosti.

Uporabljene računovodske usmeritve in metode izračunavanja so enake kot pri zadnjem letnem poročanju, z izjemo novo sprejetih standardov ter pojasnil, navedenih v nadaljevanju in upoštevanih pri pripravi računovodskih izkazov, če je družba navedene dogodke za poročano obdobje imela.

Upoštevanje novih standardov in pojasnil ni vplivalo na finančni položaj in poslovanje družbe GVO, d.o.o. v obravnavanem obdobju.

Računovodski izkazi družbe se predstavijo v evrih, zaokroženi na tisoč enot, zaradi česar lahko pride do razlik zaradi zaokroževanja. Funkcionalna in predstavitvena valuta družbe je EURO.

c. Uporaba pomembnih ocen in presoj

Priprava računovodskih izkazov zahteva od posloводства določene ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti družbe ter na razkritje potencialnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov družbe v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja.

Prihodnjih dogodkov in njihovega vpliva ni mogoče določiti z gotovostjo. Prav zaradi tega je potrebno pri računovodskih ocenah uporabiti presojo, saj se računovodske ocene spreminjajo glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije ter kot posledica sprememb poslovnega okolja, v katerem družba deluje. Dejanske vrednosti se lahko razlikujejo od ocenjenih. Oblikovanje ocen in s tem povezane predpostavke in negotovosti so opisane v usmeritvah k posameznim postavkam v poglavju 3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev.

Ocene in predpostavke se redno pregledujejo. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, za katerega se ocene popravijo, ter za vsa prihodnja obdobja, na katera popravek vpliva.

Poslovodske ocene med drugim zajemajo naslednje postavke:

- amortizacijsko dobo in preostalo vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev,
- popravke vrednosti dvomljivih terjatev
- rezervacije in pogojne obveznosti,
- slabitve zalog

2.3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

Na dan bilance stanja, glede na proces potrjevanja standardov v EU, ni razlik v računovodskih usmeritvah družbe med uporabljenimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) ter Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela EU.

a. Novi standardi in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo

Družba ni predčasno uporabila nobenega standarda ali pojasnila, ki še ni veljavno in bo začelo veljati v prihodnosti.

Novi standardi in pojasnila navedeni v nadaljevanju še niso veljavni in se med pripravo računovodskih izkazov na dan 31. 12. 2012 niso upoštevali:

Dopolnitev k **MSRP 7** – Finančni inštrumenti: Razkritja – Pobotanje finančnih sredstev in finančnih obveznosti. V veljavi za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013 ter medletna obdobja znotraj teh obračunskih obdobj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

Dopolnitev vsebuje nove zahteve glede razkritij finančnih sredstev in finančnih obveznosti, ki so:

- pobotana v izkazu finančnega položaja; ali
- predmet izvršljivih okvirnih pogodb o pobotu ali podobnih sporazumov.

Predvideva se, da zadevne spremembe ne bodo pomembno vplivale na računovodske izkaze, saj podjetje ne izvaja pobotanja finančnih sredstev in finančnih obveznosti, kot tudi ni sklenilo nobene izvršljive pogodbe o pobotu.

MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 27 (2011) Ločeni računovodski izkazi

V veljavi za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014; uporaba pred tem datumom je dovoljena le v primeru zgodnje uporabe MSRP 11, MSRP 12, MRS 27 (2011) in

MRS 28 (2011).

Standard se uporablja za nazaj, če pride do spremembe v ugotovitvah glede obvladovanja.

MSRP 10 predvideva za izvedbo analize obvladovanja enoten model za vse vrste podjetij, vključno podjetja, ki se v okviru SOP-12 trenutno obravnavajo kot podjetja za posebne namene. MSRP 10 uvaja nove zahteve glede ocene obvladovanja, ki se razlikujejo od obstoječih zahtev, kot jih določa MRS 27 (2008). Skladno z novim modelom, naložbenik obvladuje prejemnika finančne naložbe če:

- je izpostavljen ali upravičen do spremenljivih donosov iz vpletenosti oz. podjetja, v katero naložbi;
- ima možnost vplivati na zadevni donos na podlagi svojega obvladovanja podjetja, v katero naložbi oz. prejemnika finančne naložbe; ter
- obstaja povezava med močjo in donosom.

Skupina predvideva, da nov standard ne bo vplival na računovodske izkaze, saj ocena obvladovanja Skupine nad trenutnimi prejemniki naložb skladno z novim standardom ne bo vplivala na predhodne ugotovitve glede tovrstnega obvladovanja.

MSRP 11 Skupni aranžmaji

V veljavi za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014; uporablja se za nazaj in je predmet prehodnih določil. Uporaba pred tem datumom je dovoljena le v primeru zgodnje uporabe MSRP 10, MSRP 12, MRS 27 (2011) in MRS 28 (2011).

MSRP 11, Skupni podvigi (aranžmaji) nadomešča MRS 31, Naložbe v skupne podvige. MSRP 11 sicer ne uvaja bistvenih sprememb celovite definicije aranžmaja, ki je predmet skupnega obvladovanja, se pa definicija obvladovanja in posredno skupnega obvladovanja spremeni zaradi MSRP 10.

Nov standard določa dve vrsti aranžmajev, pri čemer ima vsak svoj računovodski model:

- skupna dejavnost je skupni aranžma, pri čemer imajo stranke, ki skupaj obvladujejo aranžma, pravice do sredstev in obveze iz obveznosti, povezanih z aranžmajem.
- skupni podvig je skupni aranžma, pri čemer imajo stranke, ki skupaj obvladujejo aranžma, pravice do čistih sredstev aranžmaja.

MSRP 11 je iz določil MRS 31 Skupaj obvladovana podjetja učinkovito izločil primere, pri katerih je nosilec skupnega aranžmaja ločen od ostalih, ločitev pa se v nekaterih primerih izkaže kot neučinkovita. Ti aranžmaji se obravnavajo podobno kot skupaj obvladovana sredstva/delovanja skladno z MRS 31, in se odslej imenujejo skupne dejavnosti. Nadalje MRS 31 za skupaj obvladovana podjetja oz. skupne podvige ukinja možnost proste izbire med kapitalsko metodo in sorazmerno konsolidacijo. Pri konsolidiranih računovodskih izkazih je odslej potrebno uporabiti kapitalsko metodo.

Družba predvideva, da MSRP 11 ne bo pomembno vplival na računovodske izkaze, saj ni stranka v kakršnih koli skupnih aranžmajih.

MSRP 12 Razkritje deležev v drugih podjetjih

V veljavi za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014; uporablja se za nazaj in je predmet prehodnih določil. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

MSRP 12 zahteva dodatna razkritja glede pomembnih ocen in predpostavk v zvezi z določanjem vrste deležev v podjetjih ali aranžmajih, deležev v odvisnih družbah, skupnih aranžmajih in pridruženih podjetjih ter v nekonsolidiranih strukturiranih podjetjih.

Družba predvideva, da nov standard ne bo pomembno vplival na računovodske izkaze.

MSRP 13 Merjenje pošteno vrednosti

Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013; uporablja se za naprej. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

MSRP 13 nadomešča napotke v zvezi z merjenjem pošteno vrednosti, ki jih navajajo posamezni standardi, z enim samim virom oz. standardom. Standard opredeljuje pošteno vrednost, določa okvir za merjenje pošteno vrednosti ter navaja razkritja, ki se zahtevajo v zvezi z merjenjem

poštene vrednosti. MSRP 13 določa 'kako' izmeriti pošteno vrednost, kadar to zahtevajo ali dovolijo drugi MSRP-ji. Standard ne uvaja novih zahtev po merjenju sredstev in obveznosti po poštenu vrednosti, niti ne izloča izjeme oz. neizvedljive primere merjenja po poštenu vrednosti, ki trenutno obstajajo v določenih standardih.

Standard vsebuje obsežen okvir razkritij, ki navaja dodatna določila k obstoječim zahtevam po razkritju na podlagi katerih uporabniki računovodskih izkazov lažje ocenijo metode in vnose, uporabljene pri merjenju poštene vrednosti, ter vpliv merjenj – v primeru večkratnih merjenj, ki so zajemali pomembne vložke – na poslovni izid ali drugi vseobsegajoči donos.

Družba predvideva, da standard ne bo pomembno vplival na računovodske izkaze, saj je uprava mnenja, da so metode in predpostavke, ki se trenutno uporabljajo pri merjenju poštene vrednosti, skladne z določili MSRP 13.

Dopolnitev k **MRS 1** Predstavljanje računovodskih izkazov: Predstavitev postavk drugega vseobsegajočega donosa

Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. julija 2012; uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

Dopolnitev:

- zahteva, da podjetje ločeno predstavi postavke drugega vseobsegajočega donosa, in sicer tiste, ki se v prihodnosti smejo prerazvrstiti v poslovni izid, in tiste, ki se ne bodo nikoli prerazvrstile v poslovni izid. Če so postavke drugega vseobsegajočega donosa predstavljene pred povezanimi davčnimi učinki, je potrebno celoten znesek davka prikazati oz. razporediti med temi oddelki.
- zahteva spremembo naslova Izkaz vseobsegajočega donosa v Izkaz poslovnega izida in drugega vseobsegajočega donosa, čeprav so dovoljeni tudi drugi naslovi.

Dopolnitev ne bo pomembno vplivala na računovodske izkaze, saj družba nima drugega vseobsegajočega donosa.

Dopolnitev k **MRS 12**: Davek iz dobička: Povrnitev naložbe v sredstvo

Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013; uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

Dopolnitev uvaja spodbitno domnevo, da se knjigovodska vrednost naložbene nepremičnine, ki je izmerjena z uporabo modela poštene vrednosti, lahko ob prodaji v celoti pokrije oz. nadomesti. Namen uprave ni pomemben, razen takrat ko je naložbena nepremičnina amortizljiva ter posedovana v sklopu poslovnega modela, katerega namen je bistveno izkoristiti vse ekonomske koristi sredstva tekom njegove dobe koristnosti. Domnevo je možno spodbijati zgolj v tovrstnih primerih.

Dopolnitev ne bo pomembno vplivala na konsolidirane računovodske izkaze Skupine, saj skupina ne izkazuje naložbenih nepremičnin, ki bi bile izmerjene z uporabo modela poštene vrednosti skladno z MRS 40.

MRS 19 (2011) Zaslužki zaposlencev

Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013; uporablja se za nazaj. Veljajo prehodna določila. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

Dopolnitev zahteva, da se aktuarski dobički in izgube pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Dopolnitev ukinja pristop 'pasu', ki se uporablja za pripoznavanje aktuarskih dobičkov in izgub, ter družbam posledično onemogoča pripoznavanje vseh sprememb v okviru obveze za določene zaslužke ter sredstev programa v poslovnem izidu, kar je trenutno dovoljeno skladno z zahtevami MRS 19. Dopolnitev nadalje zahteva, da se pričakovani donos iz sredstev programa, ki je pripoznan v poslovnem izidu, preračuna na podlagi mere s katero se je diskontirala obveza za določene zaslužke.

Družba predvideva, da dopolnitev ne bo pomembno vplivala na računovodske izkaze, saj računovodske usmeritve Skupine ostanejo nespremenjene. Družba bo aktuarske dobičke in izgube tudi v prihodnje izkazovala v drugem vseobsegajočem donosu.

MRS 28 (2011) Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige

Dopolnitve veljajo za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014; uporabljajo se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena le v primeru zgodnje uporabe MSRP 10, MSRP 11, MSRP 12 in MRS 27 (2011).

Spremembe MRS 28 (2008) zajemajo:

- Pridružena podjetja in skupni podvigi za prodajo. MSRP 5, Nekratkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje obravnava naložbo ali del naložbe v pridruženo podjetje ali skupni podvig, ki izpolnjuje sodila za razvrstitev med sredstva za prodajo. Del naložbe, ki se ohrani in ne razvrsti za prodajo, se obračuna po kapitalski metodi do njegove odtujitve. Po odtujitvi, se vsak zadržan oz. ohranjen del naložbe obračuna po kapitalski metodi, pod pogojem, da gre za delež v pridruženem podjetju ali skupnem podvigu.
- Spremembe deležev v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih. Doslej sta MRS 28 (2008) in MRS 31 določala, da je pri odstopu pomembnega vpliva ali skupnega obvladovanja potrebno v vseh primerih ponovno izmeriti zadržane deleže, četudi se je pomembni vpliv prenesel na skupni podvig. Spremenjen MRS 28 (2011) določa, da v tovrstnih primerih, zadržane deleže v naložbi ni potrebno ponovno izmeriti.

Predvideva se, da dopolnitev standarda ne bo pomembno vplivala na računovodske izkaze, saj družba nima naložb v pridruženih podjetjih ali skupnih podvigih

Dopolnitev k **MRS 32 – Pobotanje finančnih sredstev in finančnih obveznosti**

Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014; uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena, ki pa je pogojena z razkritji skladno z dopolnitvijo k MSRP 7 Razkritja – Pobotanje finančnih sredstev in finančnih obveznosti.

Dopolnitev ne uvaja novih zahtev glede pobotanja finančnih sredstev in finančnih obveznosti, temveč razjasni merila pobota in obravnava nedoslednosti, ki se pri tem pojavljajo.

Skladno z dopolnitvijo, ima podjetje zakonsko izvršljivo pravico do pobota, če:

- pravica ni pogojena s prihodnjim dogodkom; in
- če je pravica zakonsko izvršljiva samo v običajnem okviru poslovanja ali v primeru neplačila ali v primeru insolventnosti ali stečaja ene ali vseh nasprotnih strank

Skupina predvideva, da dopolnitev ne bo pomembno vplivala na računovodske izkaze, saj ne izvaja pobotanja finančnih sredstev in finančnih obveznosti, in ne sklepa okvirne dogovore o pobotu.

b. Neopredmetena dolgoročna sredstva

Družba pripozna neopredmetena dolgoročna sredstva, ko je verjetno, da bodo v družbo pritekale z njimi povezane gospodarske koristi in ko je njihovo nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Neopredmetena sredstva, katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve.

Neopredmetena sredstva predstavljajo:

- neopredmetena dolgoročna sredstva v izgradnji in izdelavi,
- licence za programsko opremo,
- programsko opremo, pridobljeno ločeno od računalniške opreme, ki je v uporabi v obdobju, ki je daljše od enega leta in
- druga neopredmetena dolgoročna sredstva.

Amortizacijska doba in preostala vrednost neopredmetenih sredstev

Amortizacija neopredmetenih sredstev se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno dobo koristnosti sredstva in se začne z dnem, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo ter se pripozna v izkazu poslovnega izida.

Stroški programske opreme se enakomerno časovno amortizirajo v ocenjeni dobi koristnosti 3 let oz. v dobi trajanja pogodbe.

Druga neopredmetena dolgoročna sredstva iz projekta GOŠO se amortizirajo 20 let. Druge premoženjske pravice pa v dobi trajanja pogodbe.

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z neopredmetenimi sredstvi, povečujejo njihovo nabavno vrednost, če povečujejo bodoče gospodarske koristi posameznega sredstva. Vsi ostali izdatki so pripoznani kot odhodki ob nastanku.

Družba letno preverja dobo koristnosti pomembnejših neopredmetenih sredstev in preračuna amortizacijske stopnje za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od prejšnjih ocen. Učinek spremembe opiše v poročilu v obračunskem obdobju, ko sprememba nastane.

Družba letno preverja ali obstoje pokazatelji, ki bi nakazovali, da je morebiti potrebno kakšno neopredmeteno sredstvo oslabiti. V tem primeru se ugotavlja nadomestljiva vrednost takih sredstev.

c. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva v lasti družbe se ob pridobitvi izkažejo po nabavni vrednosti povečani za stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi opredmetenega sredstva za nameravano uporabo. Del nabavne vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva predstavljajo tudi stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v izgradnji.

Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva, zgrajenega ali izdelanega v družbah v skupini, vključuje stroške materiala, neposredne stroške dela in ustrezen del režijskih stroškov. Stroški izgradnje ali izdelave opredmetenih osnovnih sredstev, ki so vključeni v nabavno vrednost, se pripoznajo kot znižanje stroškov v poslovnem izidu.

Kadar so posamezne postavke sredstev sestavljene iz delov, ki imajo različne dobe koristnosti, se ti deli obravnavajo kot posamezne postavke opredmetenih osnovnih sredstev.

Poslovni najem

Najemnina iz naslova poslovnega najema se pripozna kot strošek v izkazu poslovnega izida, v primeru plačila vnaprej pa se enakomerno časovno razmejuje.

Če je pogodba o poslovnem najemu prekinjena pred datumom izteka pogodbe, potem se vsak znesek plačila, ki ga najemodajalec obračuna kot pogodbeno kazen, pripozna kot strošek v obdobju, v katerem je bila pogodba prekinjena.

Državne podpore za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev se pripoznajo v bilanci stanja kot odloženi prihodek in so namenjene kritju stroškov amortizacije teh sredstev. Znesek državne podpore se pripozna kot prihodek v izkazu poslovnega izida skozi pričakovano dobo koristnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

Amortizacijska doba in preostala vrednost opredmetenih osnovnih sredstev

Družba letno preverja dobo koristnosti pri pomembnejših postavkah opredmetenih osnovnih sredstev, amortizacijske stopnje pa glede na to preračuna za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od ocen. Učinek take spremembe družba opiše v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem je do spremembe prišlo.

Prav tako družba letno preverja preostalo vrednost.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev se obračunava posamično na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev in se pripozna v poslovnem izidu.

Ocenjene dobe koristnosti skupin opredmetenih osnovnih sredstev v letih

Skupine opredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
Instrumenti	5
Standardno in specialno orodje	5
Vozila (osebna, tovorna, priklopniki)	6 do 10
Računalniška oprema	3
Druga oprema	3 do 11
Kontejnerji	15
Elektro - energetske naprave	5 do 11
Gradbeni stroji in naprave	6, 3 do 8

Zemljišča in opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se ne amortizirajo.

Opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se ob aktiviranju pripoznajo po nabavni vrednosti. Amortizacija se začne obračunavati, ko so razpoložljiva za uporabo.

Družba letno preverja dobo koristnosti pri pomembnejših postavkah opredmetenih osnovnih sredstev, amortizacijske stopnje pa glede na to preračuna za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od ocen. Učinek take spremembe družba opiše v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem so spremembe nastale.

Družba letno preverja zunanje in notranje okoliščine poslovanja (pomembne tehnološke spremembe, spremembe trga, zastarelost ali fizična poškodba sredstva), ki bi lahko bile pomemben pokazatelj glede potrebe po slabitvi opredmetenih osnovnih sredstev.

Opredmeteno osnovno sredstvo je oslABLJENO, če njegova knjigovodska vrednost presega nadomestljivo. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost ali vrednosti pri uporabi in sicer tista, ki je večja. Vrednost pri uporabi se oceni kot sedanja vrednost pričakovanih bodočih denarnih tokov, pri čemer so pričakovani denarni tokovi diskontirani na sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred davki.

Slabitev se pripozna v izkazu poslovnega izida, razen v primeru, ko je bilo sedaj oslABLJENO sredstvo predhodno okrepljeno in učinek okrepitve izkazan kot prevrednotovalna rezerva za opredmetena osnovna sredstva v vseobsegajočem poslovnem donosu. V takem primeru se najprej zmanjša prevrednotovalna rezerva.

Odpravo oslabitev opredmetenih sredstev se pripozna le v primeru porasta njegove nadomestljive vrednosti, če je ta porast mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Izguba zaradi oslabitve se odpravi le do višine knjigovodske vrednosti, ki bi se ugotovila po odštetju amortizacijskega odpisa, če v prejšnjih obdobjih ne bi bila pripoznana nobena izguba zaradi oslabitve sredstva.

d. Finančne naložbe

Družba med finančnimi naložbami pripoznava dana posojila.

Dana posojila se merijo po odplačni vrednosti, zmanjšani za izgubo zaradi oslabitve.

Če obstajajo nepristranski dokazi, da je pri posojilih, nastala izguba zaradi oslabitve, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, ki so razobresteni (diskontirani) po izvorni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Knjigovodsko vrednost sredstva se zmanjša neposredno ali pa s preračunom na kontu popravka vrednosti. Izguba zaradi oslabitve se pripozna v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek.

Če se v naslednjem obdobju velikost izgube zaradi oslabitve zmanjša in če je mogoče zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom po pripoznanju oslabitve, je treba že prej pripoznano izgubo zaradi oslabitve razveljaviti. Razveljavitev izgube zaradi oslabitve se pripozna v poslovnem izidu do višine, dokler knjigovodska vrednost finančnega sredstva ne presega njegove odplačne vrednosti na dan odprave.

e. Zaloge

Ob nabavi se zaloge ovrednotijo po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, v kateri so upoštevni na računu pripoznani popusti, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave.

Zaloge se vrednotijo po metodi drsečih povprečnih cen.

Vrste drobnega inventarja, ki imajo naravo zalog materiala, so: drobni inventar in orodje, službena obleka in obutev, varstvena obleka in obutev, embalaža in avtomobilske gume - vse v skladišču.

Poraba zalog materiala se vrednoti po metodi povprečnih cen.

Drobni inventar, dan v uporabo, se takoj prenese med stroške. Vodi se posebna količinska in vrednostna evidenca.

Zaloge z malo gibanja se oslabijo na čisto iztržljivo vrednost, ki je ocenjena prodajna cena, dosežena v okviru rednega poslovanja, zmanjšana za stroške dokončanja in stroške prodaje količinske enote.

Najmanj na koncu poslovnega leta se zaloge zaradi oslabitve prevrednotijo, če knjigovodska vrednost presega njihovo čisto iztržljivo vrednost. Prevrednotenje zalog materiala in blaga zaradi njihove slabitve poveča prevrednotovalne poslovne odhodke.

f. Poslovne terjatve in druge terjatve

Terjatve iz poslovanja se izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Terjatve so glede na starost razporejene v štiri razrede, ki odražajo tudi verjetnost njihovega poplačila.

Družba popravke vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev oblikuje po kriteriju starosti posamezne terjatve ali individualno glede na izkušnje poplačila posameznega kupca iz preteklosti. Višina popravka je določena na podlagi ocene izterljivosti in sicer:

- za terjatve, zapadle od 90 do 180 dni, 50% popravek,
- za terjatve, zapadle od 181 do 365 dni, 75% popravek,
- za terjatve, zapadle več kot 365 dni, 100% popravek.

Pri oblikovanju popravka vrednosti terjatev do domačih in tujih kupcev so izločene terjatve do odvisnih družb in terjatve, za katere je takšen individualen dogovor.

Za domače terjatve v insolventnih postopkih (prisilna poravnava, stečaj) se popravek vrednosti oblikuje v višini celotne terjatve (100% popravek).

V posamičnih primerih se popravek vrednosti terjatev lahko oblikuje tudi individualno. Terjatve, za katere se oblikuje popravek vrednosti terjatev, se v celoti izkažejo kot dvomljive.

Odpis posamezne terjatve se izvede, ko je utemeljen z ustrezno listino, ki dokazuje, da je znesek neizterljiv, oziroma, da so bili izvedeni vsi postopki za izterjavo (sodne odločbe, sklep prisilne poravnave, sklep stečajnega postopka in druge ustrezne listine).

g. Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki vključujejo denarna sredstva v blagajni in prosto razpoložljiva sredstva na računih pri bankah ter kratkoročne depozite do treh mesecev zapadlosti, kjer je tveganje spremembe poštene vrednosti minimalno.

h. Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, ko obstaja zaradi preteklega dogodka sedanja obveza (pravna ali posredna), in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo pritekanje gospodarskih koristi in je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti. V primeru pomembnega učinka se rezervacije določijo na podlagi diskontiranih pričakovanih bodočih denarnih tokov.

Družba obveznosti z nedoločeno višino in nedoločenim časovnim nastankom obravnavajo glede na oceno posloводства o višini in časovnem nastanku obveznosti ter verjetnosti odtoka sredstev, ki bi bila potrebna za poravnavo pravnih in posrednih obveznosti.

Potencialne obveznosti v računovodskih izkazih niso pripoznane, ker bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na kar pa družba ne more vplivati.

Posloводство družbe redno preverja, če je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi. V primeru, da le-ta postane verjeten, se možna obveznost prerazporedi tako, da se zanjo v računovodskih izkazih oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti.

Rezervacije za obveznosti za tožbe se oblikujejo na podlagi ocen strokovnih služb o verjetnem izidu tožb. Družba primernost oblikovanja rezervacij preverja za vsak tožbeni postopek posebej glede na višino tožbenega zahtevka, predmet tožbe, navedbe tožeče stranke in glede na potek posameznega postopka.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi zakonskih predpisov, kolektivnih pogodb in internih aktov, po katerih obstoji zaveza k plačilu odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad zaposlenim.

Oblikovane so v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Izračun se naredi za vsakega zaposlenega, upoštevajoč stroške odpravnine ob upokojitvi ter strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve.

Ob zaključku vsakega poslovnega leta se preveri višino tako oblikovanih rezervacij in se le-te ustrezno povečajo ali zmanjšajo.

Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve se oblikujejo, če je le-te možno zanesljivo oceniti na podlagi pogodb o opravljenih storitvah. Oceno poda strokovna oseba družbe, potrdi pa direktor družbe. Ob koncu vsakega poslovnega leta se preveri upravičenost stanja tako oblikovanih rezervacij.

Družba ima oblikovane dolgoročne rezervacije iz naslova vračunanih stroškov za dana jamstva za opravljene storitve (garancije). Višina teh izhaja iz pogodbeno določenih odstotkih od vrednosti del.

Družba oblikuje rezervacije za jamstva pri odpravi napak v garancijski dobi v višini 3% do 15% od zneska izvedenih del za vsako pogodbo s povezanimi podjetji. V sklenjenih pogodbah je sprejeta obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki traja od dveh do dvajsetih let, odvisno od ocene posloводства.

Posloводство pri svoji odločitvi upošteva tveganja, ki so povezana z zahtevnostjo terena, izvajalcem gradbenih del, tveganjem poškodb, ki lahko nastanejo v prihodnjih letih, pogodbenim časom za morebitno odpravljanje napak v garancijski dobi.

i. Prejeta posojila

Prejeta posojila se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem denarnih sredstev ali poplačilo kakega poslovnega dolga, kar predstavlja njihovo pošteno vrednost.

Po začetnem pripoznanju se prejeta posojila izkažejo po odplačni vrednosti z uporabo efektivne obrestne mere. Razlike med prvotno vrednostjo in vrednostjo odplačila se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v času trajanja posojilne pogodbe.

j. Poslovne in druge obveznosti

Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa so izkazane po odplačni vrednosti.

k. Zasluzki zaposlencev

Obveze za kratkoročne zasluzke zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zasluzkom opravljeno.

l. Kratkoročne razmejitev

Kot vnaprej vračunani stroški so evidentirani stroški za neizkoriščene letne dopuste, vnaprej vračunane plače, nagrade in stroške storitve podizvajalcev za katerega pa še niso bili izstavljeni računi.

m. Prihodki

Prihodki zajemajo prodajno vrednost prodanega blaga in storitev, opravljenih v obdobju.

Prihodki iz prodaje proizvodov se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za vračila in popuste, rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od posameznih določil kupoprodajne pogodbe.

Prihodke sestavljajo v glavnem prihodki iz investicijskih gradenj, prihodki iz investicijskega vzdrževanja, prihodki iz preventivnega vzdrževanja, prihodki od odprave napak, prihodki iz investicijskih gradenj GOŠO, prihodki OŠO (uporabnine, vključitev, nadzor) in ostali prihodki ter prihodki od prodaje materiala.

Prihodki iz naslova investicijskih gradenj, investicijskega vzdrževanja, preventivnega vzdrževanja, odprave napak, investicijskih gradenj GOŠO, prihodki OŠO in ostali prihodki se pripoznajo v obdobju, v katerem je bila storitev opravljena.

Prihodki od prodaje materiala se pripoznajo ob prodaji.

n. Finančni prihodki in odhodki

Prihodki in odhodki od obresti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida glede na pretečeno obdobje v obdobju, v katerem so nastali (na osnovi metode efektivne obrestne mere, to je obrestna mera, ki neposredno diskontira ocenjene prihodnje denarne pritoke v obdobju uporabnosti finančnega inštrumenta), na neodpisano vrednost finančnih sredstev.

o. Davek iz dobička

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje tekoči davek in odloženi davek.

Davek iz dobička se pripozna v izkazu poslovnega izida, razen če se nanaša na postavke, ki so neposredno pripoznane v kapitalu. V tem primeru je pripoznan v kapitalu.

Tekoči davek je pričakovani znesek davka iz dobička, ki ga je potrebno poravnati glede na obdavčljivi dobiček v posameznem letu, z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na bilančni datum, ter vseh prilagoditev, pripoznanih v obdobju za davek za prejšnja obdobja.

Odloženi davki se izkažejo z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja za vse začasne razlike, ki se pojavijo med knjigovodskimi in davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti. Znesek odloženega davka se ugotovi na osnovi pričakovanega načina plačila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti z uporabo davčnih stopenj, veljavnih na datum bilance.

Odložene terjatve za davek se pripoznajo, če je verjetno, da se bo pojavil zadosten obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitne začasne razlike.

Odložene terjatve oziroma obveznosti za davek se pripoznajo ne glede na čas, v katerem so začasne razlike poravnane.

Odloženi davek se evidentira neposredno v breme ali dobro kapitala, če se davek nanaša na postavke, evidentirane v istem ali drugem obdobju neposredno v breme ali dobro kapitala.

Družba obračunava odložene davke iz razlik med knjigovodsko in pošteno vrednostjo sredstev odvisnih družb.

p. Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi, na osnovi postavk v bilanci stanja z dne 31.12.2012 in 31.12.2011 ter izkaza poslovnega izida za leto 2012 ter dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov. V izkazu denarnih tokov so izključene pomembnejše vrednosti, ki niso povezane s prejemki in izdatki.

3. POJASNILA K IZKAZOM**3.1. Čisti prihodki od prodaje**

v tisoč EUR	2012	2011
Prihodki od prodaje storitev v okviru povezanih podjetij	18.436	18.717
Prihodki od investicijskih gradenj	10.067	10.442
Prihodki od investicijskih gradenj v tujini	17	0
Prihodki od investicijskega vzdrževanja	5	105
Prihodki od preventive, odprave napak, ostali	8.109	8.094
Prihodki - koncesija OŠO, ostale storitve OŠO	238	76
Prihodki od prodaje storitev na trgu	15.618	8.220
Prihodki od investicijskih gradenj na tujem trgu	535	0
Ostali prihodki od prodaje na domačem trgu	2.991	1.444
Prihodki od investicijskih gradenj - GOŠO na domačem trgu	11.859	6.703
Prihodki - koncesija OŠO, ostale storitve OŠO na domačem trgu	233	73
Prihodki - rezervacije za odpravo napak v garancijski dobi	-762	165
Prihodki od prodaje materiala na domačem trgu	1.134	533
Prihodki od prodaje materiala na tujem trgu	0	0
Skupaj prihodki od prodaje	34.426	27.635

v tisoč EUR	2012	2011
Prihodki - koncesija OŠO, ostale storitve OŠO v okviru povezanih oseb	238	76
uporabnina OŠO	221	59
ostale storitve OŠO	17	17
Prihodki - koncesija OŠO, ostale storitve OŠO na domačem trgu	232	73
uporabnina OŠO	215	53
ostale storitve OŠO	18	20
Skupaj prihodki - koncesija OŠO, ostale storitve OŠO	470	149

3.2. Drugi prihodki od poslovanja

v tisoč EUR	2012	2011
Prihodki od prejetih državnih pomoči	95	24
Dobiček pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	5	5
Drugi prihodki	49	52
Skupaj drugi prihodki od poslovanja	149	81

3.3. Stroški nabavne vrednosti prodanega materiala ter materiala in energije

v tisoč EUR	2012	2011
Stroški nabavne vrednosti prodanega materiala	422	266
Stroški materiala	8.486	4.646
Stroški energije	764	615
Skupaj stroški nabavne vrednosti prodanega materiala ter materiala in energije	9.672	5.527

3.4. Stroški storitev

v tisoč EUR	2012	2011
Stroški komunikacijskih in prevoznih storitev	201	205
Stroški najema opredmetenih osnovnih sredstev	355	337
Stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev	534	487
Povračilo stroškov v zvezi z delom	260	66
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	1.454	1.424
Stroški zavarovalnih premij	99	74
Stroški sejmov, oglaševanja	26	12
Stroški reprezentance	30	33
Stroški bančnih storitev	31	30
Stroški drugih storitev	9.436	6.119
Skupaj stroški storitev	12.426	8.788

Stroški drugih storitev vsebujejo stroške storitev podizvajalcev (2012: 9.089 tisoč EUR, 2011: 5.898 tisoč EUR), stroške za delo študentov in dijakov (2012: 180 tisoč EUR, 2011: 100 tisoč EUR) in ostale stroške drugih storitev (2012: v skupni vrednosti 167 tisoč EUR, 2011: v skupni vrednosti 121 tisoč EUR).

3.5. Stroški dela

v tisoč EUR	2012	2011
Plače in nadomestila plač	8.193	8.159
Prispevki za socialno varnost	1.771	1.787
- od tega prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	1.235	1.091
Drugi stroški dela	1.755	2.199
Skupaj stroški dela	11.719	12.145

Drugi stroški dela vsebujejo stroške prevoza na delo, prehrano zaposlenecv med delovnim časom, regres za letni dopust, stroške odpravnin in stroške nagrad, daril in drugih izplačil delavcem.

3.6. Drugi odhodki poslovanja

v tisoč EUR	2012	2011
Rezervacije	-143	-48
Odpis in prodaja opredmetenih OS	1	2
Slabitev in odpis zalog	11	7
Popravek in odpis vrednosti terjatev	12	286
Ostali odhodki	56	63
Usredstvena lastna režija	-4.517	-2.820
Skupaj drugi odhodki poslovanja	-4.580	-2.510

3.7. Zmanjšanje stroškov iz naslova usredstvenja

v tisoč EUR	2012	2011
Zmanjšanje stroškov iz naslova usredstvenja projekta GOŠO	-4.276	-2.820
Zmanjšanje stroškov iz naslova usredstvenja drugih projektov	-241	0
Skupaj zmanjšanje stroškov iz naslova usredstvenja	-4.517	-2.820

3.8. Finančni prihodki in odhodki

v tisoč EUR	2012	2011
Prihodki iz obresti	20	41
Pozitivne tečajne razlike	0	0
Skupaj finančni prihodki	20	41
Odhodki za obresti	97	49
Negativne tečajne razlike	0	0
Skupaj finančni odhodki	97	49
Finančni izid	-77	-7

3.9. Davek iz dobička

v tisoč EUR	2012	2011
Davek tekočega leta	-636	-415
Odložene terjatve/obveznosti za davek	-115	-11
Odhodek za davek iz dobička v breme rezultata	-751	-426

v tisoč EUR	2012	2011
Dobiček (izguba) pred obdavčitvijo po MSRP	3.794	2.387
Davek iz dobička upoštevajoč predpisano davčno stopnjo	-683	-477
Koriščenje davčne olajšave v tekočem obdobju	172	134
Sprememba davčne stopnje	-155	0
Davčno nepriznani odhodki	-85	-83
Skupaj odhodek za davek	-751	-426

Skladno s predpisi o davku na dohodek pravnih oseb se je v letu 2012 v Sloveniji spremenila davčna stopnja iz 20% na 18%. Prav tako se je spremenila višina davčne olajšave vlaganja v raziskave in razvoj iz 40% na 100%, vendar največ v višini davčne osnove. Znesek olajšave za investiranje pa se je iz 30% povečal na 40 % zneska, investiranega v zakonsko določeno vrsto opreme in neopredmetenih osnovnih sredstev brez zgornjega praga koriščenja olajšave. Splošna olajšava za investiranje se izključuje z olajšavo za vlaganje v raziskave in razvoj.

Zaradi spremembe davčne stopnje je družba pripoznala zmanjšanje terjatev za določene davke v breme poslovnega izida v višini 155 tisoč evrov.

Spremembe odloženih davkov, ki so pripoznani v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2012	2011
Opredmetena osnovna sredstva	-3	1
Rezervacije	-74	-54
Terjatve in zaloge	-38	42
Sprememba odloženih terjatev / obveznosti za davek	-115	-11

3.10. Neopredmetena sredstva

Družba na dan 31.12.2012 med dolgoročnimi premoženjskimi pravicami izkazuje programsko opremo in licence.

Med neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi v izgradnji izkazuje investicije zasebnega dela projekta javno zasebnega partnerstva (GOŠO Dolenjska, Slovenske Konjice, Sevnica in Podravje).

Med drugimi neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi izkazuje investicije zasebnega dela projekta javno zasebnega partnerstva (projekt GOŠO Koroška in projekt GOŠO Ormož).

Zasebni del omrežja GOŠO je zgrajen z lastnimi sredstvi po modelu BOT (Build - Operate - Transfer) – zgradi – upravljaj - prenesi v last. Pri tem modelu gre za pogodbeno javno – zasebno partnerstvo, v katerem zasebni partner zgradi infrastrukturo, jo nato upravlja in vzdržuje določeno pogodbeno obdobje (20 let). V tem času je zasebni partner upravičen uporabnikom zaračunavati nadomestilo za uporabo zgrajene infrastrukture. Po izteku pogodbenega obdobja zasebni partner prenese infrastrukturo na javnega partnerja.

Že v letu 2011 je družba zasebni del omrežja iz projekta GOŠO Koroška in Ormož aktivirala in kot izbrani koncesionar v letu 2011 začela upravljati in vzdrževati celotno omrežje.

Družba pri svojem poslovanju uporablja tudi programsko opremo, ki je že odpisana, a se še vedno uporablja.

Neopredmetena sredstva niso zastavljena in zanje družba nima obvez.

Gibanje neopredmetenih sredstev na dan 31.12.2012

v tisoč EUR	Koncesije in licence	Računalniški programi	Druga neopredmetena dolgoročna sredstva	Neopredmetena dolgoročna sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 01.01.2012	83	55	8.373	4.123	12.634
Povečanja				9.041	9.041
Prenosi v uporabo		4	3	-7	0
Stanje 31.12.2012	83	59	8.376	13.157	21.675
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 01.01.2012	76	55	231	0	362
Amortizacija	7	1	419		427
Stanje 31.12.2012	83	56	650	0	789
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 01.01.2012	7	0	8.142	4.123	12.272
Stanje 31.12.2012	0	3	7.726	13.157	20.886

Gibanje neopredmetenih sredstev na dan 31.12.2011

v tisoč EUR	Koncesije in licence	Računalniški programi	Druga neopredmetena dolgoročna sredstva	Neopredmetena dolgoročna sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 01.01.2011	83	55	0	8.372	8.510
Povečanja				4.124	4.124
Prenosi v uporabo			8.373	-8.373	0
Stanje 31.12.2011	83	55	8.373	4.123	12.634
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 01.01.2011	59	55	0	0	114
Amortizacija	17		231		248
Stanje 31.12.2011	76	55	231	0	362
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 01.01.2011	24	0	0	8.372	8.396
Stanje 31.12.2011	7	0	8.142	4.123	12.272

3.11. Opredmetena osnovna sredstva

Družba spremlja opredmetena osnovna sredstva kot premičnine v vozni park, računalniško opremo, zabojnike za projekt GOŠO, drugo opremo in naprave ter opredmetena osnovna sredstva v pridobivanju.

Opredmetena osnovna sredstva niso zastavljena in zanje družba nima obvez.

Družba pri svojem poslovanju uporablja tudi opredmetena osnovna sredstva, ki so že odpisana, a se še vedno uporabljajo, to so predvsem standardna in specialna orodja ter instrumenti.

Gibanje opredmetenih sredstev na dan 31.12.2012

v tisoč EUR	Zgradbe in zemljišča	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST				
Stanje 01.01.2012	23	10.224	0	10.247
Povečanja	0	0	811	811
Prenos iz sredstev v izgradnji	0	811	-811	0
Zmanjšanja, odpisi		-122	0	-122
Stanje 31.12.2012	23	10.913	0	10.936
POPRAVEK VREDNOSTI				
Stanje 01.01.2012	2	7.204	0	7.206
Zmanjšanja, odpisi		-121	0	-121
Amortizacija	1	1.038	0	1.039
Stanje 31.12.2012	3	8.121	0	8.124
NEODPISANA VREDNOST				
Stanje 01.01.2012	21	3.020	0	3.041
Stanje 31.12.2012	20	2.792	0	2.812

Gibanje opredmetenih sredstev na dan 31.12.2011

v tisoč EUR	Zgradbe in zemljišča	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST				
Stanje 01.01.2011	23	9.597	0	9.620
Povečanja	0	0	775	775
Prenos iz sredstev v izgradnji	0	775	-775	0
Zmanjšanja, odpisi	0	-148	0	-148
Stanje 31.12.2011	23	10.224	0	10.247
POPRAVEK VREDNOSTI				
Stanje 01.01.2011	1	6.227	0	6.228
Zmanjšanja, odpisi	0	-146	0	-146
Amortizacija	1	1.123	0	1.124
Stanje 31.12.2011	2	7.204	0	7.206
NEODPISANA VREDNOST				
Stanje 01.01.2011	22	3.370	0	3.392
Stanje 31.12.2011	21	3.020	0	3.041

3.12. Finančne naložbe

Družba izkazuje med finančnimi naložbami dana posojila za stanovanjske kredite zaposlenim. Ta so dolgoročna. Del posojil, ki zapade v letu dni, se prenese med kratkoročne finančne naložbe. Posojila se obrestujejo z obrestnimi merami od 3,75 % do 6,228 %.

Finančne naložbe v dana posojila družba izkazuje po plačanem znesku, ki je glavnica posojila. Le ob utemeljenih razlogih na podlagi pogodb se v glavnico všttevajo tudi pripisane obresti.

v tisoč EUR	2012	2011
Druga kratkoročna posojila in depoziti	29	34
Skupaj kratkoročne finančne naložbe	29	34
Posojila zaposlencem	133	158
Skupaj druge finančne naložbe	133	158

Dana posojila in finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo

Naložbe v posojila so izmerjene po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti. Družba slabi posojila, za katera utemeljeno pričakuje, da ne bodo poplačana.

V okviru danih posojil so izkazane tudi terjatve iz naslova obresti.

3.13. Odložene terjatve in obveznosti za davek

Odložene terjatve in obveznosti za davek so izračunane na podlagi začasnih razlik po metodi obveznosti po bilanci stanja glede na stopnjo obdavčitve dohodka pravnih oseb v naslednjih letih. V obravnavanem obdobju je dohodek pravnih oseb obdavčen z 18 % davčno stopnjo (2011: 20 %). Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb v Sloveniji (ur. list RS 30/2012) predvideva do leta 2015 postopno znižanje davčne stopnje na 15%. Zato je družba preračunala terjatve in obveznosti za odložene davke za leto 2012 po davčni stopnji 15 %.

v tisoč EUR	2012	2011
Opredmetena osnovna sredstva	1	5
Terjatve iz poslovanja	122	160
Rezervacije	381	453
Odložene terjatve za davek	504	618

Učinek preračuna davčne stopnje je zmanjšanje terjatev za odložene davke v breme poslovnega izida v višini 155 tisoč evrov.

3.14. Zaloge

v tisoč EUR	2012	2011
Material	868	1.288
Skupaj zaloge	868	1.288

Med zalogami družbe prevladuje material za telekomunikacijsko dejavnost. V letu 2012 je bil evidentiran strošek odpisa zastarelih zalog v višini 11 tisoč EUR. Pri popisu zalog so bili ugotovljeni manjki v vrednosti 2 tisoč EUR. Zaloge niso zastavljene.

3.15. Poslovne in druge terjatve

v tisoč EUR	2012			2011
	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Neto vrednost	Neto vrednost
Poslovne terjatve	12.192	-814	11.378	13.067
Dani predujmi	329	0	329	2
Skupaj terjatve	12.521	-814	11.707	13.069
Terjatve za DDV in druge davke	754	0	754	717
Odloženi stroški in vračunani prihodki	1.286	0	1.286	248
Druge terjatve	86	0	86	39
Skupaj druge terjatve	2.126	0	2.126	1.004
Skupaj poslovne in druge terjatve ter AČR	14.647	-814	13.833	14.073

Gibanje popravka vrednosti terjatev

v tisoč EUR	2012	2011
Stanje 1.1.	-802	-593
Popravki v letu	-166	-339
Odprava popravkov	154	56
Poraba (odpisi)	0	74
Stanje 31.12.	-814	-802

Starostna struktura zapadlih, neoslabljenih terjatev na dan 31.12.2012

v tisoč EUR	2012		2011	
	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Bruto vrednost	Popravek vrednosti
Nezapadle	11.876	0	11.662	0
Zapadle	2.771	-814	3.213	-802
do vključno 30 dni	818	0	715	0
od vključno 31 do vključno 60 dni	76	0	741	0
od vključno 61 do vključno 90 dni	96	0	55	0
od vključno 91 do vključno 120 dni	60	-16	244	-2
od vključno 121 dne naprej	1.721	-798	1.458	-800
Skupaj terjatve	14.647	-814	14.875	-802

3.16. Kapital in rezerve

v tisoč EUR	2012	2011
Vpoklicani kapital	5.758	5.758
Rezerve	576	576
Zadržani čisti poslovni izid	8.902	5.859
Prevrednotovalne rezerve za opredmetena osnovna sredstva	1	1
Skupaj kapital in rezerve	15.237	12.194

Rezerve

v tisoč EUR	2012	2011
Kapitalske rezerve	1	1
Zakonske rezerve	575	575
Skupaj rezerve	576	576

Bilančni dobiček, ki ga razporedi Skupščina

v tisoč EUR	2012	2011
Čisti poslovni izid poslovnega leta	3.043	1.961
+ preneseni čisti dobiček	5.859	8.898
- izplačilo dividend	0	-5.000
Bilančni dobiček, ki ga razporedi Skupščina	8.902	5.859

Kapital družbe sestavljajo vpoklicani kapital, zakonske rezerve, kapitalske rezerve, prevrednotovalne rezerve ter preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let prehodno še nerazdeljeni čisti dobiček poslovnega leta kot zadržani dobiček družbe.

Med kapitalskimi rezervami družba izkazuje znesek odpravljenega splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala.

Družba v letu 2012 ni oblikovala zakonskih rezerv, saj le te že dosegajo 10 % osnovnega kapitala.

3.17. Rezervacije

v tisoč EUR	31.12.2011	Črpanje in odprava	Oblikovanje	31.12.2012
Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah	197	-150	0	47
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade	923	-35	10	898
Rezervacije za dana jamstva	2.373	-766	1.528	3.135
Prispevki za črpanje kvote za invalide	185	-95	63	153
Skupaj rezervacije	3.678	-1.046	1.601	4.233

Družba oblikuje dolgoročne rezervacije za obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih na podlagi obvezujočih preteklih dogodkov pojavile v obdobju, daljšem od leta dni in katerih velikost je mogoče zanesljivo oceniti.

Dolgoročne rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve (garancije)

Rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve se oblikujejo, če je le-te možno zanesljivo oceniti na podlagi pogodb o opravljenih storitvah. Oceno poda strokovna oseba družbe, potrdi pa direktor družbe. Ob koncu vsakega poslovnega leta se preveri upravičenost stanja tako oblikovanih rezervacij.

V letu 2012 so bile rezervacije za jamstva pri odpravi napak v garancijski dobi oblikovane v višini 3% od zneska izvedenih del za vsako pogodbo s povezanimi podjetji. V sklenjenih pogodbah s povezanimi podjetji je sprejeta obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki praviloma traja dve leti.

Na domačem trgu ima družba sprejeto obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki traja od dve do pet let. Prav tako je odstotek oblikovanja rezervacij višji in znaša od 3 % do 15 % od zneska izvedenih del za vsako pogodbo. Višino odstotka in dolžina garancijske dobe za oblikovanje rezervacij na domačem trgu presoja poslovodstvo kot bolj tvegano.

Za GOŠO projekte so bile oblikovane rezervacije za jamstva pri odpravi napak v višini 7 % od zneska izvedenih lastnih del za projekte GOŠO Sevnica, Slovenske Konjice in Mokronog – Trebelno ter v višini 5 % za projekta Ormož II faza in Koroška širitev za dobo 20 letih, kot traja koncesijska pogodba.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so bile oblikovane na osnovi metode aktuarskega izračuna po podatkih na dan 31.12.2012.

Družba nima drugih pokojninskih obveznosti.

V letu 2012 so bile rezervacije oblikovane na podlagi izračuna, ki ga je pripravil pooblaščen aktuar. Pri izračunu je bila uporabljena diskontna stopnja 4,70 %, stopnja fluktuacije pa je upoštevana glede na starostne intervale in znaša od 0 % do 3 % (v letu 2011: diskontna stopnja 4,80 %, stopnja fluktuacije od 0 % do 3 %).

Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah

Proti družbi sta bili na dan 31.12.2012 vložene tri tožbe v skupni vrednosti 59 tisoč EUR (v letu 2011 2.085 tisoč EUR). Družba ima na dan 31.12.2012 oblikovanih rezervacij za obveznosti za tožbe v skupni vrednosti 47 tisoč EUR.

3.18. Poslovne in druge obveznosti

v tisoč EUR	2012	2011
Obveznosti do dobaviteljev	11.153	9.196
Obveznosti za DDV in druge davčne obveznosti	124	105
Obveznosti do zaposlenih	911	689
Obveznosti za predujme	39	27
Druge obveznosti	713	1.393
Skupaj poslovne in druge obveznosti	12.940	11.410

Druge obveznosti predstavljajo v največji meri obveznosti iz naslova cesij in asignacij, kratkoročno prejete predujme in druge obveznosti iz poslovanja na osnovi odredb in odločb.

3.19. Prejeta posojila

v tisoč EUR	2012	2011
Prejeta dolgoročna posojila	0	0
Skupaj dolgoročni del	0	0
Prejeta kratkoročna posojila	5.143	3.236
Posojila družb v skupini	5.143	3.236
Skupaj kratkoročni del	5.143	3.236

Pogodbena določila prejetega posojila

v tisoč EUR	Dolgoročni del	Kratkoročni del	Rok zapadlosti daljši od 5 let	Pogodbena obrestna mera	Zapadlost zadnjega obroka	Način zavarovanja
Finančne obveznosti do družb v skupini	0	5.134	0	2,224%	2.7.2013	

Med kratkoročnimi obveznostmi iz financiranja družba izkazuje finančne obveznosti do družb v skupini v višini 5.143 tisoč EUR (revolving posojilo pri Telekomu Slovenije, d.d.).

3.20. Vnaprej vračunani stroški in odhodki

v tisoč EUR	31.12.2012	31.12.2011
Vračunane rezervacije za neizrabljen letni dopust	686	640
Vračunan del plače	74	592
Vračunane odpravnine presežnih delavcev	0	727
vračunane nagrade	50	63
Drugi	486	140
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	1.296	2.162

Drugi vnaprej vračunani stroški predstavljajo vkalkulirane stroške storitev podizvajalcev in stroške materiala, ki so nastali v letu 2012, njihovi prejeti računi pa bodo dospeli po datumu zaključka bilance,

3.21. Potencialne in prevzete obveznosti

Obveznosti iz poslovnega najema

Družba v letu 2012 izkazuje obveznosti iz naslova poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev.

V poslovnem letu 2012 je družba v izkazu poslovnega izida pripoznala stroške poslovnega najema v vrednosti 335 tisoč EUR (2011: 337 tisoč EUR). Med stroški poslovnega najema družba pripoznava najemnine za prostore, avtomobile in opredmetena osnovna sredstva.

v tisoč EUR	2012	2011
do 1 leta	335	337
od 1 do 2 let	670	674
od 3 do 5 let	670	674
nad 5 let	1.675	1.685
Skupaj	3.350	3.370

3.22. Zabilančna evidenca

Družba evidentira v zabilančni evidenci dana zavarovanja z bančnimi garancijami in menicami za dobro izvedbo del, odpravo napak v garancijski dobi, resnost ponudb in zavarovanje pogodbenih obveznosti za pridobitev poslov na javnih razpisih in izpolnjevanje obveznosti iz sprejetih poslov v višini 2.065 tisoč EUR. Na dan 31.12.2011 jih je bilo 6.302 tisoč EUR.

4. DRUGA RAZKRITJA

4.1. Prejemki vodstva in zaposlenih po individualnih pogodbah

Skupni zneski vseh prejemkov v letu 2012

v EUR	2012	2011
Direktor	127.601	132.051
Vodstveni delavci, zaposleni na podlagi pogodbe za katero ne velja tarifni del KP	379.769	308.214
Skupaj	507.370	440.265

Med skupnimi zneski prejemkov v letu 2012 so upoštevani stroški plač in nadomestil v breme podjetja, ostali stroški dela (regres, drugi osebni prejemki, neto povračila, bonitete z upoštevanjem bonitete za uporabo službenih vozil za privatne namene, povračila stroškov v zvezi z delom in premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja).

4.2. Posli s povezanimi osebami

Pri razkrivanju podatkov o skupinah oseb družba upošteva določila ZGD-1, da so kot pomembna zadeva opredeljena zahtevana razkritja za poslovodstvo in vodstvene delavce, zaposlene na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe.

v EUR	Skupni znesek vseh prejemkov	Posojila	
		Neodplačan del 2012	Odplačila v letu 2012
Direktor	127.601	0	0
Vodstveni delavci, zaposleni na podlagi pogodbe za katero ne velja tarifni del KP	379.769	38.916	5.331
Skupaj	507.370	38.916	5.331

4.3. Zapadlost obveznosti družbe

Zapadlost obveznosti na dan 31.12.2012 in 31.12.2011 na osnovi pogodbenih, nediskontiranih plačil

v tisoč EUR	Zapadle	Na vpoklic	Do 3 mes.	Od 3 do 12 mes.	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
31.12.2012							
Posojila in krediti	0	0	0	5.143	0	0	5.143
Predvidene obresti od posojil	0	0	9	0	0	0	9
Obveznosti do dobaviteljev in druge kratkoročne poslovne obveznosti	261	1.435	8.504	2.740	0	0	12.940
31.12.2011							
Posojila in krediti	0	0	0	3.236	0	0	3.236
Obveznosti do dobaviteljev in druge kratkoročne poslovne obveznosti	35	1.025	7.703	2.647	0	0	11.410

4.4. Stroški revizorja

v tisoč EUR	2012	2011
Revidiranje letnega poročila	7	12
Druge storitve dajanja zagotovil	3	3
Skupaj	10	15

4.5. Poročilo o odnosih do povezanih

Skladno z zahtevami ZGD-1 v 545. členu o razkritju poslov med povezanimi družbami, GVO, d.o.o. kot odvisna družba matične družbe Telekom Slovenije pojasnjuje, da pri poslih z obvladujočo in drugimi povezanimi družbami v poslovnem letu 2012 ni bila v nobenem primeru prikrajšana, oškodovana ali bi ji bil s strani matične družbe ali druge povezane družbe vsiljen posel, ki bi povzročil družbi GVO, d.o.o. poslovno škodo, niti ni družba nikdar opustila sodelovanja v poslih na pobudo obvladujoče oz. povezanih družb, za kar bi družba zaradi opustitvenega dejanja ali posla bila prikrajšana. Posledično družba tudi ni prejela od povezanih družb povračil oz. nadomestil za tovrstnega oškodovanja.

4.6. Posli s podjetji v skupini

v tisoč EUR	2012	2011
Terjatve do podjetij v skupini	7.830	8.642
Telekom Slovenije, d.d.	7.830	8.642
Obveznosti do podjetij v skupini	8.789	6.985
Telekom Slovenije, d.d.	8.758	6.947
AVTENTA d.o.o.	18	26
Skupina TSmedia	1	0
SOLINE d.o.o.	12	12
Prihodki od prodaje v skupini	18.637	19.315
Telekom Slovenije, d.d.	18.602	19.315
AVTENTA d.o.o.	4	0
Skupina TSmedia	14	0
IPKO Group	17	0
Nakup materiala in storitev v skupini	6.038	5.364
Telekom Slovenije, d.d.	5.902	5.208
AVTENTA d.o.o.	130	140
Skupina TSmedia	1	10
SOLINE d.o.o.	5	6

Med terjatvami do povezanih družba na dan 31.12.2012 izkazuje poslovne terjatve ter kratkoročno nezaračunane prihodke. Med obveznostmi do povezanih družb pa poslovne in druge obveznosti, rezervacije ter prejeta kratkoročna posojila.

4.7. Upravljanje finančnih tveganj

Primarni finančni inštrumenti, pripoznani v računovodskih izkazih družbe GVO, d.o.o., zajemajo denar in denarne ustreznike, poslovne in druge terjatve, obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti iz poslovanja, finančne naložbe ter najeta posojila. Osnovni namen najemanja posojil je pridobiti ustrezna finančna sredstva, ki so potrebna za poslovanje družbe.

Na osnovi sprejete politike družba ne trguje z izvedenimi finančnimi inštrumenti. Najpomembnejše vrste tveganj v zvezi s finančnimi instrumenti predstavljajo obrestno tveganje,

likvidnostno tveganje, valutno tveganje in kreditno tveganje. Poslovodstvo redno preverja in potrjuje politiko obvladovanja posameznih vrst tveganj, ki so opisana v nadaljevanju.

Valutno tveganje

Družba GVO, d.o.o., opravlja svoje storitve večinoma v Sloveniji. Valutna tveganja v rednem poslovanju se pojavljajo v zvezi s tujimi dobavitelji storitev, blaga in osnovnih sredstev. Družba pri poslovanju s tujino uporablja valuto evro, ki je obenem funkcionalna valuta družbe. Zaradi tega je izpostavljenost valutnemu tveganju minimalna. Ker družba ocenjuje valutno tveganje kot majhno, ne uporablja posebnih inštrumentov za zavarovanje pred temi tveganji.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje negativnega vpliva spremembe tržnih obrestnih mer na poslovanje posamezne družbe. Izpostavljenosti obrestnemu tveganju praktično ni. Zato družba ne uporablja posebnih inštrumentov za zavarovanje pred obrestnim tveganjem.

Družba ni pripravila analize občutljivosti spremembe obrestnih mer, ki bi prikazovala učinek na dobiček pred obdavčitvijo v primeru spremembe obrestne mere, ker je tveganje opredeljeno kot nizko

Kreditno tveganje

Družba ima veliko število kupcev, fizičnih in pravnih oseb. Zaradi velike razpršenosti terjatev, je kreditno tveganje ocenjeno kot nizko. Družba ocenjuje, da je kreditno tveganje obvladljivo, saj ima utečene postopke upravljanja s terjatvami in oblikovanjem popravkov vrednosti terjatev. Zaradi rednega preverjanja zapadlih terjatev, je izpostavljenost družbe kreditnemu tveganju nizka. Najvišja izpostavljenost kreditnemu tveganju je enaka neodpisani vrednosti terjatev.

V zvezi z drugimi finančnimi sredstvi kot so: denarna sredstva, depoziti pri bankah in revolving kratkoročna posojila matični družbi, izpostavljenost družbe kreditnemu tveganju izhaja predvsem iz tveganja neporavnane obveznosti druge pogodbenne stranke, pri čemer je najvišja izpostavljenost enaka knjigovodski vrednosti teh finančnih instrumentov.

Likvidnostno tveganje

Likvidnost je odvisna od učinkovitega upravljanja z denarjem in dinamike investiranja. Družba GVO, d.o.o. upravlja z likvidnostnim tveganjem s spremljanjem likvidnosti sredstev in obveznosti do virov sredstev ter z dnevnim spremljanjem denarnih tokov. Kratkoročne presežke plasira v bančne depozite, kratkoročni primanjkljaje pa rešuje s kratkoročnimi revolving posojili Telekom Slovenije.

Za družbo plačilno sposobnost uravnava Sektor za finance Telekoma Slovenije, d.d. s pomočjo usklajevanja likvidnostne strukture sredstev in virov sredstev.

Vzpostavljene kreditne linije z domačimi bankami preko matične družbe omogočajo družbi premostitev nepredvidenih primanjkljajev denarnih sredstev. Velik del plačil strank je relativno predvidljiv in stabilen.

Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom družbe je zagotoviti čim boljše kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja in za doseganje čim višje vrednosti za lastnika družbe.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto obveznosti, s skupnim zneskom neto obveznosti in celotnim zneskom kapitala. V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za znesek kratkoročnih finančnih naložb in denarnih sredstev s kratkoročnimi depoziti.

Poštena vrednost

Družba ocenjuje, da poštene vrednosti finančnih sredstev in finančnih obveznosti bistveno ne odstopajo od knjigovodskih.

4.8. Dogodki po datumu bilance stanja

Po datumu bilance stanja se niso pojavili dogodki, ki bi zahtevali popravek računovodskih izkazov.

Družba je dne 18.2.2013 ustanovila odvisno družbo GVO GmbH s sedežem v mestu Stadtlohn, ZR Nemčija, z osnovnim kapitalom 25 tisoč EUR.

5. POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Poročilo neodvisnega revizorja

Družbeniku GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o.

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene računovodske izkaze družbe GVO d.o.o., ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2012, izkaz poslovnega izida in drugega vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega položaja družbe GVO d.o.o. na dan 31. decembra 2012 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

V skladu z zahtevo Zakona o gospodarskih družbah potrjujemo, da so informacije v poslovnem poročilu skladne s priloženimi računovodskimi izkazi.

 Jerneja Potočnik,
 pooblaščen revizor

Ljubljana, 26. marec 2013

KPMG SLOVENIJA,
 podjetje za revidiranje, d.o.o.

 Katarina Sitar Šuštar,
 partner

KPMG Slovenija, d.o.o.

